

P.1539

CALENDARUL OIERILOR

1939.

2005

7 B. APR 2014

BIBLIOTECA OIERULUI

CĂRȚEA PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ și
LITERA POPULUI ROMÂN „A ORA” - SIBIU

ANUL III.**No. 3. 693****1939.**

Anul 1939 luna " " ziua 12.

CALENDARUL OIERILOR

PE ANUL**1939****INTOCMIT****DE**

**Editura „Uniunea Oierilor din întreaga țară”,
Poiana-Sibiului.**

*Ești cu trup și suflet
Pentru mișcarea și propășirea oierilor,
Atunci ești abonat la revista „Stâna“
Și ai cumpărat și arătat și la alții*
CALENDARUL OIERILOR!

---

*Acest calendar este proprietatea autorului,
care își rezervă toate drepturile.*

---

*Citii și răspândi revista
„STÂNA“*

Organ al oierilor din întreaga țară.

*Din casa nici unul adevărat oier
nu va lipsi revista cu sfaturi și
care susține drepturile oierilor,*

„STÂNA“

CALENDARUL OIERILOR

1939

Dorește tuturor :

**MULTĂ SĂNĂTATE,
BELŞUG,
ŞI
VOIE BUNĂ!**

Biblioteca Județeană ASTRA

889P

Prefață.

Vieața omului este o neîntreruptă luptă pentru traiu. Și, ca în orice luptă, acela o va duce mai bine sau acela va ieși învingător, care este mai cuminte și mai bine înarmat.

Uitându-ne în jur, vedem că acei din seimenii noștri, care sunt mai bine organizați și mai învățați, aceia o duc mai ușor și mai bine. „Ai carte, ai parte“, zice, cu dreptate, o vorbă din bătrâni.

Tot așa și cu oierii noștri, cu cât vor fi mai bine organizați și cu cât vor cunoaște mai bine toate chestiunile în legătură cu oieritul cu atât o vor duce mai ușor.

Lipsa de pășuni, reglementarea omenească a prețului brânzeturilor, lânii și mieilor, sunt totatâtea chestiuni ce-i doare pe oieri și care nu vor fi îndreptate fără o deplină înțelegere a lucrurilor, atât din partea conducătorilor, cât și din acea a oierilor.

Acest calendar, continuare a celorlalte două, este scris cu jertfa unor prieteni, iubitori ai oierilor, cu gândul să fie o făclie continu aprinsă, — care să lumineze mintea și calea, care prin învățăturile ce cuprinde să le de-a instrucția profesională, arma principală în lupta economică grea de azi, — care să-i ducă spre un oierit mai bun.

Poiana-Sibiului, Octombrie 1938.

AUTORUL.

Al 3-lea an.

D

Păsim în al treilea an, de tipărire, al unui calendar oieresc. Poate mulți vor zice: ce, mare lucru?! Noi o spunem răspicat: da, e lucru mare azi, pentru a face aşa ceva, fără niciun câștig bănesc!

Calendarul Oierilor, care s'a născut din sufletul unui mănușchiu de tineri idealisti și cu mare dragoste pentru neamul nostru, continuă drumul, cu propriile mijloace, cu propriile puteri.

Este, alături de revista „Stâna“, un potrivit mijloc de propagandă românească, este „sfătuitorul“ și „ceaslovul“ al de toți uitatului oier român.

Calendarul, în afară de obișnuitele pagini ale lunilor și târgurilor, conține noutăți din anul scurs, povestiri, organizarea oierilor, felurite sfaturi și a.m., care privesc vieata de toate zilele a oierului și a țăranului nostru în general.

Ca și în ceilalți ani, dorim și acum, nouui calendar, să găsească primirea ce-o merită, de către toți cetitorii și sămânța lui să fie îngrijită să rodească, ca să aducă oieritului multe îndrepătri și multe ușurări.

Ion L. Apostoloiu.

„Teama de Dumnezeu este începutul înțelepciunii“.

Solomon.

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa CAROL II, Rege al României*, născut în 16 Octombrie 1893 la Castelul Peleș.
2. *Marele Voevod de Alba-Iulia MIHAIU*, moștenitor de Tron al României, născut în Cotroceni (București) în 25 Octombrie 1921.
3. Principesa *Elisaveta*, născută la 29 Septembrie 1894, căsătorită la 27 Februarie 1921 cu moștenitorul tronului grecesc, Prințul *Gheorghe*.
4. Principesa *Mărioara*, născ. la 27 Decembrie 1899, căsătorită la 6 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul Rege al Serbiei.
5. Principesa *Ileana*, născută la 23 Decembrie 1908, căsătorită la 26 Iulie 1931 cu arhidițele *Anton de Habsburg*.
6. Prințul *Mircea*, născut la 21 Decembrie 1912, mort la 2 Noemvrie 1916.

Sărbători ale Familiei Regale.

- 16 Octombrie : *Nașterea M. Sale Regelui Carol II.*
21 Mai : *Onomastica A. S. R. Prințesei Ileana.*
22 Iulie : *Onomastica M. Sale Reginei - Văduve Maria.*

25 Octombrie: Nașterea Marelui Voevod Mihaiu, moștenitorul de Tron.

8 Noemvrie: Onomastica Marelui Voevod Mihaiu.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru).

24 Ianuarie: Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.

10 Mai: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).

Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

8 Iunie: Ziua Restaurației.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru).

27 Martie: Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).

15 Mai: Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).

28 Noemvrie: Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).

1 Decembrie: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru).

Toate Duminecile de peste an.

Ziua întâiu și a doua de Paști, Rusalii și Crăciun.

Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Mai, Ziua muncii.

10 Mai.

8 Iunie, Proclamarea de Rege a M. S. Regelui Carol II.

Posturile.

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 20 Februarie — 8 Aprilie. — 4. Postul SS. Apostoli din 5—28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Tăierea capului S. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Septembrie. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noemvrie—24 Decembrie.

Deslegări.

Miercurile și Vinerile dela Crăciun până la ajunul Botezului, pentru toate ale mâncării;

Miercurea și Vinerea din săptămâna Vameșului și Fariseului, pentru toate ale mâncării;

Miercuri și Vineri din săptămâna brânzei, pentru lapte, ouă și brânză;

Bunavestire și Florile din Postul Paștilor, pentru pește;

Miercurea și Vinerea din săptămâna luminată a Paștilor, pentru toate ale mâncării;

Miercurile și Vinerile din săptămâna de după Rusalii, pentru toate ale mâncării;

Schimbarea la față din postul Sf. Mării, pentru pește.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Septembrie. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1939.

1. Intunecime de soare în 19 Aprilie. Se va vedea în Vestul Europei și America de Nord. Pe la noi — nu.

2. Intunecime de soare în 12 Octombrie. Se va vedea în Sud-Estul Australiei, Oceanul Pacific și Sudul Americii de Sud. Pe la noi — nu.

3. Intunecime de lună în 3 Mai. Nu se va vedea la noi.

4. Intunecime de lună în dimineața zilei de 28 Octombrie, cu o oră înainte de răsărîtul soarelui. Se va vedea și la noi.

Cunoștințe privitoare la țara noastră.

Suprafața Țării: 295.079 km. pătrați.

Populația: A fost în Iulie 1937 de 19.535.398 suflete. Creșterea anuală a populației trece peste un sfert de milion.

Populația satelor numără 15.926.178 suflete, iar a orașelor și târgurilor 3.609.220 suflete.

Unde mai sunt Români: În afara de țara noastră, se mai găsesc Români în Jugoslavia cca 600.000; în Rusia 550.000; în America și Canada cca 1.400.000; în Grecia cca 200.000; în Cehoslovacia cca 150.000; în Bulgaria cca 100.000; în Ungaria cca 30.000; precum și un număr mai restrâns în Polonia, Istria și Asia Mică.

Deci în afara granițelor de azi avem peste 3.000.000 Români. În orice moment am putea cere și noi alipirea lor la țara mamă.

Organizarea Țării.

Din punct de vedere politic, România e un Regat. Șeful suprem al statului este M. S. Regele Carol II. Țara noastră este condusă pe baza Constituției — Legea Legilor — de un Guvern, numit de M. S. Regele. Actuala constituție datează din anul 1938 și poartă numele de „Constituția Regele Carol al II-lea”.

Din punct de vedere administrativ, cu data de 14 August 1938, Țara noastră a căpătat o nouă organizare, prin care se dă o deosebită atenție intereselor de ordin local.

Administrația se exercită prin următoarele circumscriptii teritoriale: Comuna, Plasa, Județul și Ținutul. Comuna și Ținutul sunt persoane juridice; Plasa și Județul sunt circumscriptii de control.

In loc de provincii avem azi 10 ținuturi și anume:

1. *Ținutul Olt* cu reședința *Craiova*. Cuperde județele: 1. Dolj; 2. Mehedinți; 3. Gorj; 4. Vâlcea; 5. Romanați; 6. Olt.

2. *Tinutul Bucegi* cu reședința *București*.
 Cuprinde județele: 1. Ilfov; 2. Teleorman; 3. Argeș; 4. Mușcel; 5. Dâmbovița; 6. Vlașca; 7. Prahova; 8. Buzău; 9. Brașov; 10. Trei-Scaune.

3. *Tinutul Mărei* cu reședința *Constanța*.
 Cuprinde județele: 1. Constanța; 2. Ialomița; 3. Durostor; 4. Caliacra.

4. *Tinutul Dunărea de Jos* cu reședința *Galați*. Cuprinde județele: 1. Covurlui; 2. Brăila; 3. Tulcea; 4. Ismail; 5. Cahul; 6. Fălcium; 7. Tutowa; 8. Tecuci; 9. Putna; 10. Râmnicul-Sărat.

5. *Tinutul Nistru* cu reședința *Chișinău*.
 Cuprinde județele: 1. Lăpușna; 2. Orhei; 3. Tighina; 4. Cetatea-Albă.

6. *Tinutul Prut* cu reședința *Iași*. Cuprinde județele: 1. Iași; 2. Bacău; 3. Neamț; 4. Baia; 5. Botoșani; 6. Bălți; 7. Soroca; 8. Vaslui; 9. Roman.

7. *Tinutul Suceava* cu reședința *Cernăuți*.
 Cuprinde județele: 1. Cernăuți; 2. Hotin; 3. Storojineț; 4. Rădăuți; 5. Câmpulung; 6. Suceava; 7. Dorohoi.

8. *Tinutul Mureș* cu reședința *Alba-Iulia*.
 Cuprinde județele: 1. Alba; 2. Turda; 3. Mureș; 4. Ciuc; 5. Odorhei; 6. Făgăraș; 7. Tânava-Mare; 8. Tânava-Mică; 9. Sibiu.

9. *Tinutul Someș* cu reședința *Cluj*. Cuprinde județele: 1. Cluj; 2. Bihor; 3. Someș; 4. Sălaj; 5. Satu-Mare; 6. Maramureș; 7. Năsăud

10. *Tinutul Timiș* cu reședința *Timișoara*. Cuprinde județele: 1. Timiș-Torontal; 2. Arad; 3. Caraș; 4. Severin; 5. Hunedoara.

Din punct de vedere bisericesc în țara noastră ființează Biserica Creștină Ortodoxă, care este și biserică dominantă, iar după ea vine Biserica Creștină Greco-Catolică (Unită).

A. *Biserica noastră ortodoxă* este de sine stătătoare și e pusă sub autoritatea Sinodului al cărui președinte e Inalt Prea Sfântia sa Dr. Miron Cristea, Patriarhul României. Ea e alcătuită din 15 eparhii, grupate în jurul a cinci Mitropolii astfel:

I. Mitropolia Ungro-Vlahiei (București) cu: Arhiepiscopia Bucureștilor, Episcopia Râmnicului — Noului Severin, Episcopia Buzăului, Episcopia Argeșului, Episcopia Constanței;

II. Mitropolia Moldovei și Sucevei (Iași) cu: Arhiepiscopia Iașilor, Episcopia Romanului, Episcopia Hușilor, Episcopia Dunării de Jos;

III. Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului (cu reședința în Sibiu) cu: Arhiepiscopia Alba-Iulii și a Sibiului; Episcopia

Aradului, Ienopolei și Halmagiului; Episcopia Caransebeșului; Episcopia Oradiei; Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului;

IV. Mitropolia Bucovinei (Cernăuți) cu: Arhiepiscopia Cernăuților și Episcopia Hotinului;

V. Mitropolia Basarabiei (Chișinău) cu Arhiepiscopia Cernăuților și Episcopia Cetății Albe—Ismail.

B. *Biserica Unită* are o Mitropolie la Blaj, cu patru episcopii: Gherla, Lugoj, Oradea și Maramureș.

In 1932 erau în țară 11.078 biserici și 104 mănăstiri ortodoxe și 2122 biserici unite.

Din punct de vedere judecătoresc, țara noastră are: o Înalta Curte de Casație și Justiție în București, cu trei secții și are ca Prim-Președinte pe dl D. Volanschi; 12 Curți de Apel și anume în București, Craiova, Galați, Constanța, Iași, Chișinău, Cernăuți, Brașov, Târgu-Mureș, Oradea, Cluj și Timișoara; 71 de tribunale de Județ și 476 judecătorii de Ocol.

Din punct de vedere școlar avem: 4 Universități (București, Iași, Cernăuți și Cluj); 2 școli politehnice (București și Timișoara); 2 Academii de Inalte Studii Agronomice (București și Cluj); 2 Academii de Inalte Studii Comerciale și Indus-

triale (Bucureşti şi Cluj); 1 şcoală superioară de arhitectură (Bucureşti); 119 licee şi seminarii pedagogice universitare; 90 gimnaziile; 69 şcoli secundare de fete; 40 şcoli normale de băieşi; 31 şcoli normale de fete; 54 Licee comerciale pentru băieşi; 20 Licee comerciale pentru fete; 44 şcoli comerciale elementare de băieşi; 13 şcoli elementare comerciale de fete; 62 licee profesionale de fete; 11 licee de meserii pentru băieşi; 102 gimnaziile de meserii pentru băieşi; 3 gimnaziile de meserii pentru fete; 43 şcoli elementare de meserii pentru băieşi; 20 şcoli de menaj pentru fete; 7 şcoli de ţesătorie pentru fete.

In toamna anului 1938 învăţământul agricol a fost modificat. Prin noua reformă se urmăreşte ca fiecare şcoală să răspundă unui scop practic precis şi anume:

1. *Scoli practice* cu o durată a școlarității de 2 ani, destinate a forma lucrători calificați: conducători de tractoare, logofeţi, şefi de grajd, grădinari, etc. La aceste şcoli nu se fac cursuri de loc, ci numai lucrări practice.
2. *Scoli de specializare*, pentru anumite îndeletniciri, cum ar fi: agricultor, pivnicer, etc. Se primesc absolvenți de şcoală inferioară sau cu câteva clase de liceu şi învaţă numai meseria respectivă.
3. *Scoli țără-*

nești pentru adolescenți cu o durată de 2 ierni. Se primesc săteni între 18—24 ani. 4. *Scoli țărănești* pentru adulți, se organizează pe timp mai scurt, după nevoie. 5. *Scoli inferioare*, destinate fiilor de țărani cu proprietate mijlocie, care se întorc acasă. 6. *Scoli medii*, destinate a instrui pe fii de proprietari. 7. Se înființează de asemenea *învățământul agricol ambulant* la serviciile agricole județene. În toată țara au funcționat în 1932, în total, 13.777 școli primare.

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei ; *Ministere : de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de răsboiu*, Piața Valter Mărăcineanu; *de lucrări publice*, B-dul Elisabeta; *de comuni-cații*, B-dul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *al cultelor și artelor*, Str. Gen. Berthelot 26; *de instrucțiune publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcția Generală

C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțunea Generală a Serviciului Sanitar, Bdul Carol 68. Direcțunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. Direcția Generală a S. M. R. la Ministerul Comunicațiilor Bdul Elisabeta. Înalta Curte de casătie, Calea Rahovei 4. Direcțunea Serv. Com. C. F. R., Str. General Berthelot. Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. Prefectura Poliției, Calea Victoriei. Casa de Deputați, Calea Victoriei 13. Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. Senatul, Piața Universității. Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. Casa pensiilor, Minist. de Finanțe. Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. Direcțunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. Biroul Controlul Străinilor, Str. Matei Basarab 3.

ianuarie

are 31 zile

Gerar

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Dum.	(+) I. Împr. și Sf. Vasile	Anul Nou	
Dum. înainte de Bot. D-lui. Ev. Mareu. c. 1–8. Gl. 4. Sl. 10.			
2 Luni	P. Silvestru	Macarie	
3 Marți	Pr. Malachia	Genoveva	
4 Mercuri	Sin. ss. 70 Ap.	Tit	
5 Joi	M. Tesp. și Teona	Simion St.	
6 Vineri	(+) Botezul D-lui	+ Epifanția	
7 Sâmb.	+ Ioan Botez.	Nichita ep.	
8 Dum.	C. George	Severin ep.	
Dum. după Botez. Ev. Mat. IV. 12–17. Gl. 5. Sl. 11.			
9 Luni	M. Polleuet	Iuliana	
10 Marți	P. Grigorie	Agaton	
11 Mercuri	+ C. Teodosie	Higin	
12 Joi	M. Tașlana	Tașlana	
13 Vineri	M. Ermil	Veronica	
14 Sâmb.	Păr. uc. Sinai	Ilariu	
15 Dum.	C. Pav. Tebanul	Pavel	
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII. 12–19. Gl. 6. Sl. 12.			
16 Luni	Ianțul A. Petru	Mareel	
17 Marți	+ C. Antoniu	Anton	
18 Mercuri	+ Păr. At. și Chir.	Cat. s. Petru	
19 Joi	C. Macarie	Sulpiciu	
20 Vineri	+ C. Eftimie	Sebastian	
21 Sâmb.	C. Maxim	Agnes	
22 Dum.	Ap. Timoteiu	Vincențiu	
Dum. Zahelu. Ev. Luca XIX. 1–10. Gl. 7. Sl. 1.			
23 Luni	M. Clement	Log. Mariel	
24 Marți	Untrea Prințip.	Un. Prințip.	
25 Mercuri	+ P. Grig. Teol.	Conv. l. Pavel	
26 Joi	C. Xenofon	Policarp	
27 Vineri	+ Ioan G. de a.	Ioan G. d. a.	
28 Sâmb.	C. Efr. Stirul	Iulian ep.	
29 Dum.	M. Ignatie	Franțeș de Sales	
Dum. Vam. și Paras. Ev. Luca XVIII. 10–14. Gl. 8. Sl. 2.			
30 Luni	(+) Hl. M. și Hl.	Martina	
31 Marți	Chir. și Ioan	P. Nolascu	

Soarele.

1 lan. răsare 7 ore
 52 m. Ap. 4 ore 48 m.
 15 lan. răsare 7 ore
 50 m. Ap. 5 ore 01 m.

Mersal premii.

(După calendarul pe
140 ani).

1-3 ger, 4-5 západáč, 6-8 molnáč, 10-13 bine, 14-15 vánčí s ger., 16-18 molnáč, 19 vifor, 20 líně, 21-22 molnáč, 23 západáč, 24 nor, 25-31 vifor s ger. fare.

Prognosticuri.

În zlăua Prăznicului Dumnezeesătilor arătări (Boboteaza) de va străluci soarele, an bun vom avea, iar de va fi negură, mulți oameni vor muri. În 7 Ian. (zlăua Sfântului Ioan Botezătorul) de va ninge sau va ploua, nerodire sau scumpe de pâne însemnează. De văbate vântul, vor fi răsboale; în zilele acestea soarele intră în semnul Vârsătorului de apă, carele este călduros și umed; sărani vor avea pagube în sămânături.

Библия

I Ianuarie : Răsare: ora 7 și 21 m.
15 Ianuarie : Răsare: ora 16 și 27 m.

Insemnări.

S i a t u r i

Dacă este zăpadă pe câmp, oilor se va da nutreț. Dacă nu este zăpadă și oile merg pe câmp, li se va da totuși pușin nutreț sau grăunțe. Dacă e iarnă grea și oile sunt îngrațate în grajd se va observa, că temperatura grajdului să nu fie mai mare de 10° C și ca el să fie bine aerisit. Se continuă fătul de iarnă, de aceea ciobanii vor fi tot eu mare grije. Mieii eu diaree trebuesc neapărat imediat izolați.

Februarie

are 28 zile

Făurăr

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Miercuri	M. Trifon	Ignat	
2 Joi	(+) Intimp. D-lui	Purificatio	
3 Vineri	Drept. Simion	Blasiu	
4 Sâmb.	C. Isidor	Andreiu	
5 Dum.	M. Agata	Agata	
Dum. Flutul rătăcit. Ev. Luca XV. 11–32. Gl. 1. Sf. 3.			
6 Luni	P. Vuceol	Dorotea	
7 Marți	P. Partenie	Romnald	
8 Miercuri	M. Teodor Strat.	Ioan Matha	
9 Joi	M. Nichifor	Apollonia	
10 Vineri	† M. Haralamp.	Scholastica	
11 Sâmb.	M. Vlascie	Arăt. Gourd.	
12 Dum.	C. Meletie	Eulalia	
Dum. Ias. de carne. Ev. Mat. XXV. 31–43. Gl. 2. Sf. 4.			
13 Luni	P. Martinian	Caterina	
14 Marți	P. Axentie	Valentin	
15 Miercuri	Ap. Onisim	Faustin	
16 Joi	M. Pamfile	Iuliana	
17 Vineri	M. Teodor Tir.	Constanța	
18 Sâmb.	P. Leon Papa	Flavian	
19 Dum.	Ap. Arhip	Mansuet	
Dum. Ias. de brânză. Ev. Mat. VI. 14–21. Gl. 3. Sf. 5.			
20 Luni	P. Leon ep.	Elefterie	
21 Marți	P. Timoteiu	Felix	
22 Miercuri	Afl. m. Ev.	Petru în Ant.	
23 Joi	M. Policarp	Petru Dam.	
24 Vineri	† Afl. c. Sf. I. B.	Ap. Matia	
25 Sâmb.	P. Tarasie	Volburga	
26 Dum.	P. Porfirie	Taraslu	
Dum. I. din Post. Ev. Ioan I. 48–51 Gl. 4. Sf. 6.			
27 Luni	C. Procopie	† Leandru	
28 Marți	C. Vasilie	Marg. Cart.	

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore
38 m. Ap. 5 ore 24 m.
15 Febr. răsare 7 ore
17 m. Ap. 5 ore 43 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 bine, 2 vânt, 3-4
nor, 5-7 ploale cu ză-
padă, 8-17 ger, 18-19
nor, 20-21 zăpadă și
vânt, 22-28 bine și cald.

Prognosticuri.

În ziua întâmpinării
Domnului de va fi
luna luminosă, an
bun și roditor vom
avea, dar și zăpadă
multă vom avea. În
ziua Preacuviosului
Martinian de va fi frig
și ger, 40 zile vom
avea tot frig și ger,
iar în noaptea aceea
de cu seară de va
bate vântul, ~~asemenea~~
40 zile va bate
tot vânt; în ziua lă-
satului de sec de
carne, dacă soarele
va răsărî în senin.
Înseamnă că sămân-
năturile de vreme
vor fi bune.

Luna

1 Februarie :	15 Februarie :
Răsare: ora 7 și 36 m.	Răsare: ora 19 (7 seara).
Apune: ora 18 și 40 m.	Apune: ora 7 și 11 m.

Insemnări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sfaturi

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă, fiindcă pierd mielul cele ce vor făla mai târziu, iar celor cu lapte, li se strică laptele. Dacă oile sunt în grajd se va îngriji de o bună aerisire; temperatura să nu fie mai mare de 10° C. Acum este frigul cel mare de aceea oile se vor hrăni bine. Pe lângă fân și paie vor primi și grăunțe. Introducerea unui nou nutrej se va face pe nesimțite, dându-li-se oilor din noul nutrej câte puțin la început. Oile, ce își măñâncă lâna, înseamnă, că au nevoie de săruri de calciu, de aceea li se va da fân și sare amestecată cu calciu.

Martie

are 31 zile

Mărțișor

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Miercuri	M. Eudochia	Marța grăsă	
2 Joi	M. Teodot	Merc. Cenuș.	
3 Vineri	M. Eutrop	Cunigunda	
4 Sâmb.	C. Gerasim	Casimir	
5 Dum.	M. Conon	Adrian	
Dum. II. din Post. Ev. Mareu II, 1–12. Gl. 5. Sf. 5.			
6 Luni	SS. 42 Martiri	Frideric	
7 Marți	M. Efrem	Toma de Ag.	
8 Miercuri	P. Teofilact	Ioan Dam.	
9 Joi	+ SS. 40 M.	Francisca	
10 Vineri	M. Codrat	40 Mart.	
11 Sâmb.	P. Sofronie	Eulogiu	
12 Dum.	C. Teofan	Gregoriu	
Dum. III. din Post. Ev. Mareu VIII, 34–38. Gl. 6. Sf. 6.			
13 Luni	P. Nichifor	Rozina	
14 Marți	C. Benedict	Matilda	
15 Miercuri	M. Agapie	Longin	
16 Joi	M. Sabin	Chiriae	
17 Vineri	C. Alexe	Patriciu	
18 Sâmb.	P. Chiril	Ciril	
19 Dum.	M. Ch. și Daria	Iosif Log.	
Dum. IV. din Post. Ev. Mareu IX, 17–32. Gl. 7. Sf. 7.			
20 Luni	P. uciști Sf. Sava	Nichita Ep.	
21 Marți	C. Iacob	Benedict ab.	
22 Miercuri	M. Vasile	Caterina	
23 Joi	C. Neon	Victorian	
24 Vineri	P. Zaharie	Arh. Gavril	
25 Sâmb.	(†) Bunavestire	+ Bunavestire	
26 Dum.	Sob. arh. Gavr.	Teodor	
Dum. V. din Post. Ev. Mareu X, 33–45. Gl. 8. Sf. 8.			
27 Luni	C. Matroana	Ioan Dam.	
28 Marți	Cuv. Stefan	Ioan Capistr.	
29 Miercuri	Păr. Mareu	Eustasiu	
30 Joi	Cuv. Ioan Scărar	Quirin	
31 Vineri	C. Ipaticie	Amos	

Search.

1 Martie răs. 6 ore
 55 m. Ap. 6 ore 2 m.
 15 Martie răsare 6 ore
 30 m. Ap. 6 ore 01 m.

Луна

1 Martie: Răsare: ora 8 și 5 m.
Apune: ora 17 și 32 m.

Mersul vremii.
(După calendarul pe
140 ani).

1-3 bine, 4-5 vânt
dela răsărîști zăpadă,
6 liniște, 6-13 nor și
ploate, 14 vânt, 15-18
senin și colăd, 17-18 nor,
19-21 zăpadă și vânt
friguros, 22-25 senin
și noaptea frig, 26-27
zăpadă și vânt frigu-
ros, 28-31 senin și frig.

Insemnări.

Prognosisebenen

În luna aceasta în
căte zile va fi negură
aşa peste tot anul
vor fi ploli, iar căte
zile va fi rouă, tot în
alătorea zile va fi brumă după Paşti; asemenea în luna lui
August vor fi neguri strâncătoare.

De vă fi tunet când
soarele intră în sem-
nul Berbecului, în-
semnează frică și
spaimă între oameni
și după aceea pace și
bună chiverniește.

Sifatulli

Se începe preluindeni sătătul oilor. Stăpânii și ciobani să fie cu ochii în patru; îndată după sătare, mielul să fie „suavat“ și „aplecat“. Se va îngriji, ca oala să primească mielul să sugă, în caz contrar se vor închide, pentru câteva zile împreună, într-o boxă. Oile cu doi miei se țin de asemenea într-o boxă separată și vor fi mai bine hrănite. Oilor, este bine a le da nutreț, fiind separate de miei. Pe cât posibil nutrețul să nu li se schimbe. La oile din grajd se va observa ca temperatura să nu se urce peste 10° C.

Aprilie

are 30 zile

Prier

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sâmb.	C. Maria Eg.	Teodora	
2 Dum.	(†) Florille	Palmarum	
Duminica Florilor. Ev. Ioan XII. 1-18.			
3 Luni	P. Nichita	Richard	
4 Marți	P. Iosif	Isidor	
5 Miercuri	M. Teodul	Vinecent. Fer.	
6 Joi	P. Ecclie	Mareelin	
7 Vineri	(†) Vinerea Palmarilor	Vin. Patim.	
8 Sâmb.	Ap. Irodion	Dionisiu	
9 Dum.	(†) Sf. Paști	+ S. Paști	
Duminica Sfintelor Paști. Ev. Ioan. I. 1-17.			
10 Luni	(†) Sf. Paști	+ S. Paști	
11 Marți	(†) Marja Paști.	Leon l.	
12 Miercuri	P. Vasile ep.	Iuliu	
13 Joi	M. Artimeon	Hermenegild	
14 Vineri	P. Martin	Iustin	
15 Sâmb.	Ap. Aristarh	Anastasia	
16 Dum.	M. Agapia	Fructuos	
Duminica Tomit. Ev. Ioan XX. 19-31. Gl. 1. 8f. 1.			
17 Luni	Cuv. Simeon	Anicet	
18 Marți	P. Ioan	Elefterlu	
19 Miercuri	C. Ioan d. Peșt.	Leon	
20 Joi	P. Teodor Tr.	Teotim	
21 Vineri	M. Ianuarie	Anselm	
22 Sâmb.	P. Teodor Sich.	Soter	
23 Dum.	(†) M. Gheorghe	+ George	
Duminica Mironosițelor. Ev. Mareu XV. 43. Gl. 2. 8f. 1.			
24 Luni	M. Sava Strat.	Fidel	
25 Marți	Ap. Mareu	Ev. Mareu	
26 Miercuri	M. Vasile	Clet	
27 Joi	M. Simeon	Peregrin	
28 Vineri	Ap. Iason	Paul dela Cr.	
29 Sâmb.	SS. 9 M. Cizle	Petru Ver.	
30 Dum.	Ap. Iacob	Beat. Stena	
Duminica Slăbănoșului. Ev. Ioan V. 1-15. Gl. 8. 8f. 5.			

Soarele.

1 Aprilie râs. 5 ore
59 m. Ap. 6 ore 44 m.
15. Aprilie râs. 5 ore
34 m. Ap. 6 ore 58 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1–10 senin și vânt.
11–18 lîntște și bîne.
19–20 ploale. 21–22
rouă mare. 23 senin.
24–25 căldură. 27
ploale. 28–30 căld.

Prognosticeuri.

Luna aceasta mai
de multe ori se întâmplă să fie vântu-
roasă căl înaceastă
vreme 7 stele care se
numesc Pleiade, iar
românește Moaște.
seara și dimineața împreună cu soarele și
cu stelele se află lângă
capul semnului cer-
esc, care se numește
Vîțel. Dacă se apropie
de dânsele, adică
de stele, sau după
oarecare întâmplare,
cu dânsa merge planeta Saturnus de se
împreună și se face
primăvara ger, ză-
padă și frig, cu ceea
mai mare socotință
să a socotit.

Luna

1 Aprilie :	15 Aprilie :
Râsare: ora 5 și 57 m.	Râsare: ora 20 și 2 m.
Apune: ora 19 și 48 m.	Apune: ora 5 și 35 m.

Insemnări.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Staturi

Fătul se termină în această lună. Dacă este timp
frumos și pășune, oile se pot lăsa la pășunat. La pă-
șune oile să se scoată sătule. Pășunatul oilor se va face
cu mare grije, căci altfel provoacă mari pierderi turmei.
Oile, cari n'au fătat, dacă nu-s mâname înecet la pășune
se poate întâmpla să avorteze. Dar chiar cele sănă-
toase, dacă mânâncă trifoliu, secără sau iarbă crudă și
cu apă pe ea se îmbolnăvesc. La început se vor lăsa
câte puțin la pășune (1–2 ore) și lî se va mai da încă
fân bun și grăunje. O mâncare cu grije la pășune la
cele cari n'au fătat, le ușurează fătul. Mieii din Martie
se pot lăsa cu mamele lor la pășune. Mieil se vor feri
de umezeală.

Mai

are 31 zile

Florar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	Ziua Muncii	Ziua Muncii	
2 Marți	M. Atanasiu	Atanasiu ep.	
3 Mercuri	M. Timotelu	† Afsl. s. Crucii	
4 Joi	M. Pelaghia	Monica	
5 Vineri	M. Irina	Pius V	
6 Sâmb.	Dreptul iou	Ivan	
7 Dum.	M. Acachie	Stanislau	
Duminica Samărineneel. Ev. Ioan IV, 5—42. Gl. 4. Sf. 7.			
8 Luni	† Ev. Ioan	Ar. s. Mih.	
9 Marți	Pr. Isaia	Gregoriu	
10 Mercuri	Aniv. Independ.	Aniv. Independ.	
11 Joi	M. Mochile	Mamerilus	
12 Vineri	Episante	Panerașiu	
13 Sâmb.	Muc. Gleich.	Servașiu	
14 Dum.	M. Izidor	Bonifaciu	
Duminica Orbului. Ev. Ioan IX, 1—38. Gl. 5. Sf. 8.			
15 Luni	C. Pah.	Ioan dela S.	
18 Marți	P. Teodor	Ioan Nep.	
17 Mercuri	Ap. Andronic	Pascal B.	
18 Joi	(†) Inălț. H-lui, Ziua Eroilor	† Inălț. D-lui	
19 Vineri	M. Patrichie	Celestin	
20 Sâmb.	M. Talaleu	Bernardin	
21 Dum.	(†) Const. și Elena	Felix	
Duminica S. S. Părintel. Ev. Ioan XVII, 1—13. Gl. 6. Sf. 10.			
22 Luni	M. Vasilesc	Emil	
23 Marți	P. Mihail	Desideriu	
24 Mercuri	P. Simeon	Donat	
25 Joi	† Ali. cap. s. Ioan Bot.	Urban	
26 Vineri	Ap. Carp	Filip Neri	
27 Sâmb.	M. Terapant	Augustin ep.	
28 Dum.	(†) Pojornea Bih. Sfint	† Rusaliile	
Duminica Ruselor. Ev. Ioan VII, 37—52.			
29 Luni	(†) Ziua Rusal.	† Rusaliile	
30 Marți	P. Isachie	Ferdinand	
31 Mercuri	Ap. Ermie	Angela	

Soarele.

1 Mai râs. 5 ore
8 m. Ap. 7 ore 19 m.
15 Mai râsare 4 ore
49 m. Ap. 7 ore 34 m.

==

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploate, 2–3 vânt,
4 ploale, 5 râceală,
6–11 căldură, 12–13
ploale, 14–20 căldură
și bine, 21–31 ploale
și vânt.

==

Prognosticuri.

În luna aceasta de
vară și tunete dese, an
bun și vară bună în-
semnează; iar de va-
ri ploale în ziua de
Pogorirea Duhului
Sfânt (Rusalile) tot
rele vom avea.

La 10 Mai intră
soarele în semnul ce-
rului Gemenii, carele
este călduros și este
bine atunci ca a ne-
gustori, ca umbra la
vânăt și pe copii a-i
lnea la învățatură.

==

Luna

1 Mai:	15 Mai:
Râsare: ora 5 și 47 m.	Râsare: ora 20 și 47 m.
Apune: ora 21 și 3 m.	Apune: ora 5 și 24 m.

Insemnări.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Sfaturi

La mijlocul lunii, miei se vând, sau cei lăsați pentru
prăsilă se înjarcă. Turma se împarte în 3 ciopoare;
mânzări, mioare și sterpe și miei. Mânzărilor să li se
dea pășunea cea mai apropiată, sterpelor pășunea mai
îndepărtată, iar mieilor pășunea bună mai ridicată.
Dacă vremea este bună, la sfârșitul lunii, la țară mai
ales, se va face tunsul.

Oile es la munte. Copilul dela școală nu se va
lua, pentru a se trimite cu oile sau cu vitele la păsunat,
căci folosul este mai mic decât pierderea copilului.

Iunie

are 30 zile

Cireșar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	M. Iustin	Grațian	
2 Vineri	Păr. Nichifor	Gaston	
3 Sâmb.	M. Gheorghe	Paula	
4 Dum.	P. Mitrofan	Francis Car.	
Dum. Tuturor Sfintilor. Ev. Mat. X. 32. Gl. 8. Sf. 1.			
5 Luni	M. Doroteiu	Bonifatiu ep.	
6 Marți	C. Visarion	Norbert	
7 Mercuri	M. Teodor	Lucreția	
8 Joi	Restaurarea	Restaurarea	
9 Vineri	P. Ciril	Prim	
10 Sâmb.	M. Timoteiu	Margareta	
11 Dum.	Ap. Vart. și Varn.	Varnava	
Dum. II. d. Rus. Ev. Mat. IV. 18—23. Gl. 1. Sf. 2.			
12 Luni	P. Onofrie	Ioan F.	
13 Marți	M. Achilina	Anton Padua	
14 Mercuri	Pr. Eliseiu	Vasile cel Mare	
15 Joi	Pr. Amos	Ditus	
16 Vineri	C. Tihon	Franc. Reg.	
17 Sâmb.	M. Manuil	Avit	
18 Dum.	M. Leonte	Mareu	
Dum. III. d. Rus. Ev. Mat. X. 32. Gl. 2. Sf. 3.			
19 Luni	Ap. Iuda	Gervasiu	
20 Marți	M. Metodie	Silveriu	
21 Mercuri	M. Iulian	Alois Gonz.	
22 Joi	M. Eusebie	Paulin	
23 Vineri	M. Agripina	Elfruda	
24 Sâmb.	(+) Nagl. S. Ioan Bol.	+ Nagl. S. Ioan	
25 Dum.	M. Fevronia	Prosper	
Dum. IV. d. Rus. Ev. Mat. VIII. 5—13. Gl. 3. Sf. 4.			
26 Luni	C. David	Ioan și Pav.	
27 Marți	C. Samson	Creșcențiu	
28 Mercuri	Chir. și Ioan	Ireneu	
29 Joi	(+) Sf. Ap. Petru și Pavel	+ Sf. Petru și Pavel	
30 Vineri	Sf. ss. Apostoli	Paul ep.	

Soarele.

1 lunie răs. 4 ore
35 m. Ap. 7 ore 52 m.
15 lunie răsare 4 ore
36 m. Ap. 8 ore 1 m.

Luna

1 lunie:	15 lunie:
<i>Răsare: ora 7 și</i>	<i>Răsare: ora 21 și</i>
<i>39 m.</i>	<i>35 m.</i>
<i>Apune: ora 22 și</i>	<i>Apune: ora 6 și</i>
<i>35 m.</i>	<i>43 m.</i>

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploaie, 2-6 bine,
7-15 ploaie, 16-17 bine,
18-19 nor, 20-21 bine,
22-26 ploale și vânt,
27-30 bine.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii
lui Ioan Botezătorul
dacă va răsărili soa-
rele de vreme și fru-
mos și peste zi tot
într'un chip va stră-
luel până va apune.
Însemnează astăzi vreme
bună la secerat și la
cose. Însă la Sf. Ioan
de va ploua sau va
fi negură, aşa va fi
și în vremea secerelui.
În luna aceasta de
va tună, rod la pâne
vom avea, iar vacile
vor rămâne sterpe.

Insemnări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

S i a t u r i

Se vor tunde toate oile (afară de miei). Încep
căldurile; se va îngrijii de umbră pentru oi. Se vor
căuta rănilor oilor și se vor trata cu formol, pentru a
nu face viermi.

Iulie

are 31 zile

Cuptor

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sâmb.	Cosma și Dam.	Sâng. D. N. I. C.	
2 Dum.	Vestmânt. M. Dlui	Visita Mariei	
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. VIII, 28. Gl. 4. Sf. 5.			
3 Luni	M. Iacint	Anatol	
4 Marți	P. Andrei	Berta	
5 Mercuri	C. Atanasie	Zoe	
6 Joi	C. Sisoe	Tranquiliu	
7 Vineri	C. Toma	Ciril și Met.	
8 Sâmb.	M. Procopie	Procopiu	
9 Dum.	M. Pancratie	Veronica	
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. IX, 1–8. Gl. 5. Sf. 6.			
10 Luni	S. 45 Mart. din N.	Rufina	
11 Marți	M. Eusebia	Pius I	
12 Mercuri	M. Proculu	Ivan Gual.	
13 Joi	Sob. Arh. Gav.	Margareta	
14 Vineri	Ap. Achila	Bonaventura	
15 Sâmb.	M. Chir. și Iul.	Impărț. Ap.	
16 Dum.	M. Atinogen	Maria Carm.	
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX, 27–35. Gl. 6. Sf. 7.			
17 Luni	M. Marina	Alexe	
18 Marți	M. Emilian	Camil	
19 Mercuri	C. Maerina	Vinecențiu	
20 Joi	(†) Pr. Ilie	Pr. Ilie	
21 Vineri	C. Sim. și Ioan	Praxedă	
22 Sâmb.	† Maria Magd.	Maria Magd.	
23 Dum.	M. Trofin	Apolinar	
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Mat. XIV, 14–22. Gl. 7. Sf. 8.			
24 Luni	M. Cristina	Cristina	
25 Marți	† Ad. S. Ana	Ap. Iacob	
26 Mercuri	M. Ermolae	Ana	
27 Joi	† M. Pantel.	Pantelimon	
28 Vineri	Ap. Prohor	Nazarie	
29 Sâmb.	M. Calinic	Marta	
30 Dum.	Ap. Sila și Silv.	Abdon	
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. XIV, 14–22. Gl. 8. Sf. 9.			
31 Luni	P. Budochiu	Ign. Loyola	

Sorele.

1 lulle răs. 4 ore
85 m. Ap. 8 ore 4 m.
15 lulle răsare 4 ore
44 m. Ap. 7 ore 58 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1-2 bine, 3-8 ploale
și vânt, 9 bine, 10-14
ploale și vânt, 15-18
bine, 19 ploale, 20-21
bine, 22-26 ploale,
27-28 bine, 29-31 ploale.

Prognosticeuri.

2 săptămâni înainte
de 15 zile ale lunii
lulle dacă va fi senin.
În zilele acestea că-
nești, căci aşa se
numesc, pânea va
rodi bine pe locurile
mai joase, iar de va
fi și ploale bucatele
asemenea vor rodi
bine și pe locurile
mai finale. În 15 lulle
de va fi una mai finală
cu un clas de
miazăzi însemnează
iarnă târzie, iar dacă
soarele va străluci,
iarnă de mijloc însă
cu mari răceli, iar
dacă va ploua, va fi
și iarna cu ploale
amestecată.

Luna

<i>1 Iulie:</i>	<i>15 Iulie:</i>
Răsare: ora 9 și 1 m.	Răsare: ora 21 și 6 m.
Apune: ora 22 și 16 m.	Apune: ora 7 și 33 m.

Insemnări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Saturi

Se termină cositul fânului. Pentru oi să se păstreze fânul cel mai bun. La sfârșitul lunii se incepe tunsul mieilor. Pentru fărările de iarnă se dău berbeci în oi. Sunt călduri mari; ușile stânilor se vor închide, pentru ca căldurile să nu influențeze calitatea brânzeturilor. Porcii își închid, acum vîn boala peste ei.

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian
1 Marti	Inch. Sf. Cruel	Ian. Petru
2 Miercuri	M. Stefan	Alfonis Lig.
3 Joi	C. Isachie	Stefan
4 Vineri	SS. Teocorii Ejes.	Dominic
5 Sâmb.	M. Eustigne	Maria Niu.
6 Dum.	(†) Schimbarea la Fală	+ Schimb. Fală

Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. XVII. 14—23. Gl. 1. Sf. 10.

7 Luni	C. Demește	Caietan
8 Marti	P. Emilian	Chiriac
9 Miercuri	† Ap. Matia	Roman
10 Joi	M. Laurențiu	Laurențiu
11 Vineri	M. Eupulu Diacon	Susana
12 Sâmb.	M. Foție și An.	Clara
13 Dum.	C. Maxim	Casian

Dum. XI. d. Rus. Ev. Mat. XVIII. 23—35. Gl. 2. Sf. 11.

14 Luni	Pr. Michea	Eusebiu
15 Marti	(†) M. Răe. de D-zeu	+ Assumptio
16 Miercuri	M. Diomid	Ioachim
17 Joi	M. Miron	Hiaeint
18 Vineri	M. Flor și Laur	Agapit
19 Sâmb.	M. Andr. Strat	Donat
20 Dum.	Pr. Samuil	Bernard

Dum. XII. d. Rus. Ev. Mat. XIX. 16—26. Gl. 3. Sf. 1.

21 Luni	Ap. Tadeu	Ioana
22 Marti	M. Agatonice	Simforian
23 Miercuri	M. Lup	Filip Beniti
24 Joi	M. Butichie	Vartolomeu
25 Vineri	Ap. Vartolom.	Ludovic
26 Sâmb.	M. Adrian și Nat.	Zefirin
27 Dum.	C. Pimen	Iosif celas.

Dum. XIII. d. Rus. Ev. Mat. XXI. 28—34. Gl. 4. Sf. 2.

28 Luni	C. Moise Arapul	Augustin
29 Marti	(†) Tălerea cap. S. Ioan	+ Tălerea C. I. B.
30 Miercuri	P. Al. Ioan și P. T.	Rosa
31 Joi	Br. Născ. D-zeu	Raimund

Google.

1 August răs. 5 ore
1 m. Ap. 7 ore 42 m.
15 August răs. 5 ore
17 m. Ap. 7 ore 20 m.

Mersul premil.
(După calendarul pe
140 ani).

1-4 bine, 5 ploale,
6-13 bine și vânt,
14-15 ploale. 16-28
bine, 29-31 ploale și
vânt.

Prognosticari.

În ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului de va fi să senină, poamele se vor coace bine, măcar de se vor fi și stricat înainte de aceasta. În ziua aceasta de vîlă astă struguri copți, să tragă nădejde și de vin. În 25 August, (ziua Sf. Bartolomeu) de va fi senină și frumoasă, însemnează că întreagă toamna va fi mai mult frumoasă și senină, de cătă plăoasă și rea.

Continuă mărilitul oilor, pentru fătările de iarnă. Oierii dela munte, ca și cel dela țară, se vor îngriji de procurarea de pășuni pentru toamnă. Se pregătesc vasele pentru lapte gros.

Sonarle. Luna

1 August: Răsare: ora 11 și 22 m.
Apune: ora 22 și 15 m.

15 August: Răsare: ora 20 și 58 m.
Apune: ora 9 și 34 m.

Insemnări.

Septemvrie are 30 zile   **Răpeștune**

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Vineri	C. Simeon St.	Egidiu	♑
2 Sâmb.	M. Mamant	Stefan	♒
3 Dum.	M. Antim	Serafina	♓

Dum. XIV. d. Rus. Ev. Lucea V, 1–11. Gl. 5. Sf. 3.

4 Luni	M. Vavila	Rozalia	♑
5 Marți	Pr. Zaharia	Laurent	♒
6 Mercuri	Min. Arh. Mih.	Magnus	♓
7 Joi	M. Sozont	Regina	♑
8 Vineri	(†) Inălțarea I. și I.-II.	+ Ag. Mariel	♒
9 Sâmb.	† Ioach. și Ana	Gorgoniu	♓
10 Dum.	M. Minodora	Nicol. Tolent.	♑

Dum. înainte de Inălț. sf. Cruel. Ev. Ioan III, 13–17. Gl. 6. Sf. 4.

11 Luni	C. Teodora	Protus	♑
12 Marți	M. Autonom	Valerian	♒
13 Mercuri	M. Corn. Sut.	Maurilius	♓
14 Joi	(†) Inălțarea Sf. Cruel	(†) Inălț. s. Cruel	♑
15 Vineri	M. Nichita	Nicomed	♒
16 Sâmb.	M. Eufemia	Eufemla	♓
17 Dum.	M. Sofia	Lambert	♑

Dum. după Inălț. sf. Cruel. Ev. Marcu VIII, 34–38. Gl. 7. Sf. 5.

18 Luni	C. Eumente	Iosif Cup.	♑
19 Marți	M. Trofim	Ianuarie	♒
20 Mercuri	M. Eustatie	Eustachiu	♓
21 Joi	Ap. Codrat	Mateiu	♑
22 Vineri	M. Foea	Toma Vilanov	♒
23 Sâmb.	† Zem. S. I. B.	Linus	♓
24 Dum.	M. Tecla	Rupertus	♑

Dum. XVII. d. Rus. Ev. Lucea V, 1–10. Gl. 8. Sf. 6.

25 Luni	C. Eufrosina	Firmin	♑
26 Marți	† Ad. S. I. Ev.	Ciprian	♒
27 Mercuri	M. Calistrat	Cosma și Dam.	♓
28 Joi	C. Hariton	Veneeslau	♑
29 Vineri	C. Chiriac	Mihail	♒
30 Sâmb.	M. Gregorlu	Ieronim	♓

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore
38 m. Ap. 8 ore 5 m.
15 Sept. răs. 5 ore
53 m. Ap. 6 ore 28 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—10 bine, 11—12
vânt și ploate, 13—15
bine, 16 ploale, 17—19
zăpadă, 20—21 brumă,
22—30 bine.

Prognosticeuri.

În 10 sau 11 a lunei
acestădată dacă va fi
senin, poame multe
vom avea, vîn însăva
și pușin dar bun. De
voiești să și anul vi-
itor cum va fi, atunci
să te mere de stejar
și să le crepi și dacă
vei găsi întrânsenele
palangeni, anul va fi
rău, iar de vei găsi
musecă, anul va fi de
mișloc, iar de vei găsi
verme, an bun va fi.
Iar de nu vei găsi
nimică să te temi de
elumă. De vor fi go-
goașe multe, iarna se
ințepe de vreme.

În luna aceasta
intră Soarele în sem-
nul cerului Cumpăna
și se face situa cu
noaptea egală.

Luna

1 Septembrie:	15 Septembrie:
Răsare: ora 13 și 15 m.	Răsare: ora 21 și 33 m.
Apune: ora 22 și 44 m.	Apune: ora 11 și 50 m.

Insemnări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Săpturi

La mijlocul sau către sfârșitul lunii înțarcă oile.
Cam la 20 Septembrie oile cobor dela munte. Se va
îngrijii de pășune bună. În regiunile unde sunt nutrejuri
pușine, dar în schimb sunt sălcii, răchite etc., se pre-
gătesc „frunzarii”, pentru iarnă. Oile bătrâne sau „bo-
foașele” se aleg pentru vânzare. Mijele se vând. Cio-
banul se tocmește pe încă un an.

Octombrie are 31 zile

Brumărel

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	Ap. Anania	Remigiu	
Dum. XVIII. d. Rus. Ev. Lucea VII, 31—36. Gl. 1. Sf. 7.			
2 Luni	M. Ciprian	† Ing. Păzitorii	
3 Marti	M. Dion. Ar.	Teresa Lis.	
4 Mercuri	M. Ieroteiu	Franesc Ass.	
5 Joi	M. Haretna	Plaetid	
6 Vineri	Ap. Toma	Bruno	
7 Sâmb.	M. Sergie	Marcus	
8 Dum.	C. Pelagia	Brigita	
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Lucea VIII, 11—16. Gl. 2. Sf. 8.			
9 Luni	Ap. Iacob	Dionisie	
10 Marti	M. Eulampie	Francisc B.	
11 Mercuri	Ap. Filip	Nicasiu	
12 Joi	M. Prov. Tar.	Serafin	
13 Vineri	M. Carp	Eduard	
14 Sâmb.	(†) Cr. Paraschiva	Calist	
15 Dum.	M. Lucian	Teresia	
Dum. XX. d. Rus. Ev. Lucea VIII, 5—15. Gl. 3. Sf. 9.			
16 Luni	M. Longin	Gal	
17 Marti	Pr. Osie	Hedvigă	
18 Mercuri	Ev. Lucea	Luca	
19 Joi	Pr. Ioil	Petru Ale.	
20 Vineri	M. Artemie	Ioan Cant.	
21 Sâmb.	C. Ilarion	Ilarion	
22 Dum.	A. Averchie	Cordula	
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Lucea VIII, 41—56. Gl. 4. Sf. 10.			
23 Luni	Ap. Iac. Jr. Dluti	Ioan Cap.	
24 Marti	M. Areata	Rafail	
25 Mercuri	M. Marean	Chrisant	
26 Joi	(†) M. Dimitrie	Evarist	
27 Vineri	M. Nestor	Frumențiu	
28 Sâmb.	M. Terentie	Simon și Iuda	
29 Dum.	M. Anastasia	Narcis	
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Lucea XVI, 19—31. Gl. 5. Sf. 11.			
30 Luni	M. Zenovie	Alfons	
31 Marti	Ap. Eustachie	Antoniu	

Soarele.

1 Oct. râs. 8 ore
13 m. Ap. 5 ore 58 m.
15 Oct. râsare 8 ore
28 m. Ap. 5 ore 34 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 bine, 5 ploale.
6—26 bine și brumă.
27 zăpadă, 28 bine.
29 zăpadă, 30—31 vânt.

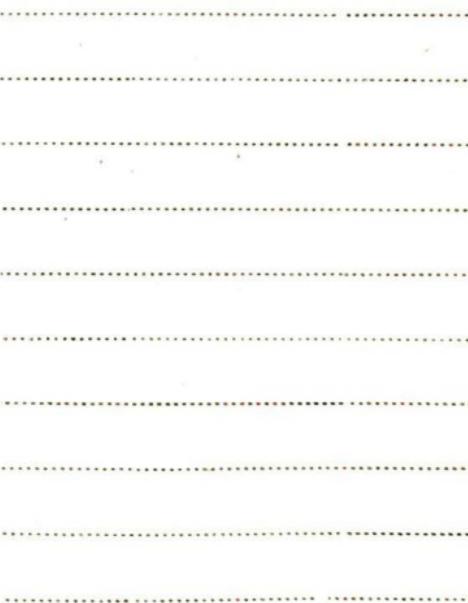
Prognosticuri.

Dacă în luna aceasta nu va plea frunza de pe pomii înseamnă că va fi iarnă aspră și tare, iar de vor fi omide și alți mulți viermi vor fi. Dacă va ploua la sfârșitul lunel acesteia, vara va fi de vreme și roditoare, iar de va fi ploale cu piatră la apusul soarelui, va fi roada de mijloc. Bine să le seama, în ce zi din luna aceasta va cădea zăpadă și din ziua aceea vei număra zilele până la nașterea lunii viitoare, și îndeă atâtă va ploua și va fi ninge la iarnă. În numără zilele din nașterea lunii acesteia de acum până la ziua întrucătarea va fi cea dinănaștere a luminii.

Luna

1 Octombrie:	15 Octombrie:
Râsare: ora 13 și 30 m.	Râsare: ora 22 și 28 m.
Apune: ora 23 și 9 m.	Apune: ora 12 și 38 m.

Insemnări.

S i a t u r i

Oile vor pășuna porumbiștile culese, de asemenea frunzele de sfeclă. La început li se vor da pușine frunze de sfeclă, pentru a nu căpăta diaree. Oile nu se vor lăsa în porneală decât după ce bruma s'a dus. La mijlocul lunii se începe de obiceiu mărlitul oilor ce vor fița în primăvară. Se va îngriji ca oile să aibă pășune bună, căci numai astfel se vor mărli bine. În împul mărilitului oile să rămână pe aceeași pășune. Se va îngriji de fânul, palele și grăunțele necesare peste iarnă.

Noemvrie

are 30 zile

Brumar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Miercuri	Cosma și Dam.	+ Toști sfintii	
2 Joi	M. Achindin	Zlău morților	
3 Vineri	M. Achepsima	Hubert	
4 Sâmb.	C. Ioaniechie	Carol Bor.	
5 Dum.	M. Galacteon	Emerie	

Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XIX, 19—31. Gl. 6. Sf. 1.

6 Luni	P. Pavel	Leonard	
7 Marti	SS. 33 M. d. M.	Engelbert	
8 Mereuri	(+) Ab. Mihail și Gavril	Vital	
9 Joi	M. Onisifor	Teodor	
10 Vineri	Ap. Erast	Andrei Av.	
11 Sâmb.	M. Viet. și Mina	Martin ep.	
12 Dum.	P. Ioan Milost.	Didaeus	

Dum. XXIV. d. Rus. Ev. Luca X, 25—37. Gl. 7. Sf. 2.

13 Luni	† Ioan G. d. aur	Stanislau	
14 Marti	† Ap. Filip	Iosafat	
15 Mereuri	M. Gurie	Gertruda	
16 Joi	† Ap. Eu. Matei	Edmund	
17 Vineri	P. Grigorie	Grigore	
18 Sâmb.	M. Platon	Odon	
19 Dum.	Pr. Andrie	Elisabeta	

Dum. XXV. d. Rus. Ev. Luca XVIII, 18—27. Gl. 8. Sf. 3.

20 Luni	C. Grig. Decap.	Felix	
21 Marti	(+) Intrarea în Biserică	† Intr. în bis.	
22 Mereuri	Ap. Filimon	Cecilia	
23 Joi	P. Amfilohie	Clemens	
24 Vineri	P. Clement	Ioan	
25 Sâmb.	† M. Ecaterina	Ecaterina	
26 Dum.	C. Alipie	Silvestru	

Dum. XXVI. d. Rus. Ev. Luca XVIII, 18—27. Gl. 1. Sf. 4.

27 Luni	M. Iac. Persul	Advent	
28 Marti	M. Ștef. cel nou	Rufus	
29 Mereuri	M. Paramon	Saturnin	
30 Joi	† Ap. Andrei	Andreiu	

Scarele.

1 Nov. răs. 6 ore
42 m. Ap. 5 ore 7 m.
15 Nov. răsare 7 ore
10 m. Ap. 4 ore 50 m.

Mental premill.

(După calendarul pe
140 ani).

1-3 bine, 4 vânt
și frig, 5-7 bine, 8-10
vânt, zăpadă, frig și
ger, 11-23 bine, 24 ză-
padă, 25-26 ger, 27-30
bine

Prognosticuri.

În ce chip va fi
timpul la 26 ale lunelui
Noemurie, asemenea va fi și în luna
lui Februarie și celelalte zile până la
sfârșitul lunelui. Să se
seama cum se va
prefațe vremea întru
aceea și, așa într'un
chip va fi timpul și
în lunile următoare,
adecă în Martie, April
și altele până la im-
plinirea anului. Dacă
va fi tună când soarele
se va așla în semnul
Săgețătorului însem-
nează, că săcara să-
mănăștă la loc final
ve fi bună, iar cea-
lăță slabă.

Библия

1 Noemurie : Răsare : ora 13 și 41 m.

Insemnări

S. satpuri

Pășunea în porumbiște este terminală, frunzele de sfeclă de asemenea. Oile se vor duce pe fânețe sau în vârzării. Mârlitul continuă. Se va îngrijii de un adăpost pentru iarnă și se va cumpăra nutrești ce mai lipsește. Începe săratul de iarnă, pentru cei ce vor să vândă mieli de Crăciun.

Decembrie are 31 zile

Indrea

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Vineri	Pr. Naum	Natalia	
2 Sâmb.	Pr. Avacum	Bibiana	
3 Dum.	Pr. Sofronie	Franc. Xaver	
Dum. XXVII. d. Rus. Ev. Luca XIII. 10—27. Gl. 3. Sf. 5.			
4 Luni	† M. Varvara	Barbara	
5 Marți	C. Sava cel sf.	Sava	
6 Mercuri	(†) P. Nicolae	Nicolae	
7 Joi	P. Ambrozie	Ambrosie	
8 Vineri	C. Patapie	+ Concepțio	
9 Sâmb.	† Zem. Sf. Ane	Petru F.	
10 Dum.	M. Mina	Melchisiade	
Dum. XXVIII. d. Rus. Ev. Luca XIII. 10—27. Gl. 3. Sf. 6.			
11 Luni	C. Dantil st.	Damaeus	
12 Marți	† P. Spiridon	Maxențiu	
13 Mercuri	M. Eustratie	Lucia	
14 Joi	M. Tîrs și soții	Spiridon	
15 Vineri	† M. Elefterie	Chiliiana	
16 Sâmb.	Pr. Ageu	Eusebiu	
17 Dum.	Pr. Danil	Gazar ep.	
Dum. Strămoșilor. Ev. Luca XIV. 16—24. Gl. 1. Sf. 4.			
18 Luni	v. Sebastian	Grățian	
19 Marți	M. Bonifaciu	Menesiu	
20 Mercuri	M. Ignatie	Liberat	
21 Joi	M. Iuliana	Ap. Toma	
22 Vineri	M. Anastasia	Flavian	
23 Sâmb.	SS. 40 M. Cris.	Victoria	
24 Dum.	M. Eugenia	Adam și Eva	
Dum. înainte de Nașt. D-lui. Ev. Mat. I. 1—25. Gl. 2. Sf. 5.			
25 Luni	(†) Iustini H-H	+ Irati H-H	
26 Marți	(†) S. Ios. și I-iii	+ S. Stefan	
27 Mercuri	(†) M. Stefan	† Ev. Ioan	
28 Joi	SS. 20 mil. M.	Pruncul nev.	
29 Vineri	Pruncul uc. de l.	Ep. Toma	
30 Sâmb.	M. Antia	Eugeniu	
31 Dum.	C. Melania	Silvestru	

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore
31 m. Ap. 4 ore 39 m.
15 Dec. răsare 7 ore
45 m. Ap. 4 ore 37 m.

==

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1-4 bine, 5-8 vânt,
7-8 nor, 9 ploale, 10-12
moțnă, 13-18 bine, 19-23
vânt și ger, 24 săpadă,
25-28 frig și vânt, 29
linște, 30-31 săpadă.

==

Prognosticuri.

De se va întâmpla
Nașterea lui Christos
Duminica, iarna va
fi caldă, îndoiată, rea
și ploloasă. Prima
vara ploloasă și căl-
duroasă. Vara vesel-
loasă și secetoasă,
și eu bună vreme.
Toamna ploloasă și
vânturoasă. Vîile și
săcără vor fi joarte
bune. Prin grădină
legumi de ajuns. Pe
vremea secerel va fi
și vremea bună. Poa-
me multe, impletitură
puțină. Dobitoacele
și flărele se vor în-
mulți. Oameni bătrâni
și femei îngreunate
vor murî, iar cel că-
satorisi și viață pac-
nică vor trăi.

==

Luna

1 Decembrie :	15 Decembrie :
Răsare : ora 13 și 1 m.	Răsare : ora 1 și 11 m.
Apune : ora 0 și 39 m.	Apune : ora 12 și 46 m.

Insemnări.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Saturi

Frigul crește, de aceea se va îngrijii ca oile să
fie bine hrănite, să nu slăbească. Dacă slăbesc nu vor
face nici miel bun și nici lână multă nu vor da.

Toate drepturile rezervate.

Târgurile anuale din Transilvania

întocmite după datele adunate dela comunele respective.

(De neexactitatea datelor nu răspundem).

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s-ar face în privința târgurilor.

 = Târg de marfă	 = Târg de vite cornute
 = " vite	 = " oi.
 = " cai	 = " porci

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

- Abrud și 6 Martie, 8 Mai, 31 Iulie, 25 Sept., 18 Dec.
- Agârbiciu (jud. Târn. mare) 20 Martie, 29 Oct.
— 21 Martie și 30 Octombrie.
- Agârbiciu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Nov.
— 19 Martie, 15 Noemvrie.
- Agnita (jud. Târn. mare) 31 Martie—1 Aprilie,
23—24 Iunie, 12—13 Oct., 19—20 Dec. — 3 Aprilie,
26 Iunie, 14 Oct., 21 Decembrie.
- Agostin (jud. Târn.-mare) 29 Martie, 2 Iulie,
12 Sept., 15 Dec. — 30 Martie, 3 Iulie, 13 Sept.,
16 Decembrie.
- Aita-Mare 15 Febr., 18 Mai, 28 Dec. — 16 Febr.,
19 Mai, 29 Dec.
- Aiud 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 10 Iunie,
16—17 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25 Ianuarie,
8 Mai, 19 Aug., 16 Oct
- Alămor și 4 Martie, 3 Septembrie.
- Alba-Iulia 1—3 Aprilie, 23—25 Iulie, 27—29 Sept.,
14—16 Dec. — 4 Aprilie, 26 Iulie, 30 Septemb.,
17 Decembrie.

- Aleșd ☈ 1–2 Martie, 15–16 Iunie, 21–22 Septembrie,
14–15 Decembrie.
- Alma (jud. Târnava mică) ☈ 20 Ian., 18 Aprilie,
21 Iunie, 22 Nov. — ☈ 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie,
25 Nov.
- Almașul mare (jud. Cluj) ☈ 6 Februarie, 2 Iulie, 25 Oct.
- Altina ☈ 18–19 Februarie, 18–19 Aprilie, 29–30 Aug.,
16–17 Nov. — ☈ 20 Februarie, 20 Aprilie, 31 Aug., 18 Nov.
- Amnaș ☈ 7 Februarie, 7 Iulie. — ☈ 8 Februarie, 8 Iulie.
- Apold (jud. Târnava-mare) ☈ 18 Martie, 9 Dec. —
20 Martie, 11 Dec.
- Apoldul-de-sus ☈ 17–18 Ian., 17–18 Martie, 17–18
Iulie, 17–18 Nov. — ☈ 19 Ian., 19 Martie, 19 Iulie,
19 Noemvrie.
- Apoldul-de-jos ☈ 2 Ian., 16 Aprilie, 10 Aug., 20 Oct. —
3 Ian., 17 Aprilie, 11 Aug., 21 Oct.
- Arad ☈ 24–25 Martie, 30 Iunie–1 Iulie, 3–4 Nov.
— ☈ 24–28 Martie, 30 Iunie–4 Iulie, 3–7 Nov.
- Archita (jud. Târn. mare) ☈ 21 Aprilie, 13 Octombrie.
19 Aprilie. — ☈ 24 Aprilie, 16 Octombrie.
- Archindu ☈ 24 Aprilie, 16 Octombrie.
- Ardihat ☈ 1 Ian., 5 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. —
2 Ian., 6 Aprilie, 1 Aug., 20 Sept.
- Armeni (jud. Sibiu) ☈ și ☈ 5 Februarie, 19 Iulie.
- Arpașul-de-jos ☈ 21 Martie, 4–5 Iulie, 20 Septembrie,
9–10 Oct. — ☈ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.
- Asuajul de sus (Sălaj) ☈ 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie,
24 Septembrie. — ☈ 21–22 Ianuarie, 21–22 Martie,
5–6 Iulie, 25–26 Septembrie.
- Atel ☈ 11 Februarie, 20 Aprilie, 8 August, 3 Decembrie.
— ☈ 14 Februarie, 23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decembrie.
- Atid (jud. Mureș) ☈ 31 Ian., 1 Aprilie, 2 Iunie, 26 Sept.
- Avrig ☈ 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Octombrie.
— ☈ 20 Martie, 2 Iunie, 13 August, 2 Octombrie.
- Axente Sever (Frația, jud. Târn.-mare) ☈ 12 Aprilie,
1 Octombrie. — ☈ 14 Aprilie, 2 Oct.
- Bachnea ☈ 18–21 Februarie, 7–30 Mai, 28–30 Iulie,
27–29 Sept., 12–14 Decembrie. — ☈ 22 Februarie, 31 Mai,
31 Iulie, 30 Sept., 15 Dec.

- Băgaciu 7 Martie, 24 Octombrie.
 Bagin 17 Iunie, 11 Noi.
 Baia-de-Cris și 15 Martie, 21 Iunie, 20 Sept.,
 20 Decembrie.
 Baia-mare 16 Ianuarie, 13 Martie, 12 Iunie, 21 Aug.,
 13 Noemvrie. — 17 Ian., 14 Martie, 13 Iunie,
 22 Aug., 14 Noemvrie.
Bălăușeri (Târn-mică) 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie,
 12 Sept., 12 Oct., 19 Dec. — 3 Martie, 8 Mai,
 17 Iulie, 13 Sept., 13 Oct., 20 Dec.
Bălcaciu 15—17 Martie, 6—8 Nov. — 18 Mart.,
 9 Noemvrie.
Balșa (j. Hunedoara) și 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
Band și 28—30 Apr., 28—31 Oct —
 1 Mai, 1 Nov.
Baraolt 31 Ianuarie—2 Februarie, 30 Mai—1 Iunie,
 18—20 Aug., 9—11 Nov. — 3 Februarie, 2 Iunie,
 21 Aug., 12 Noemvrie.
Bârghiș 7 Mai, 8 Oct. — 8 Mai, 9 Oct.
Bârzava (jud. Arad) 5 Martie, 14 Mai, 18 Iunie, 30 Iulie,
 8 Oct., 17 Dec.
Bâtanias (jud Arad) 8 Martie, 1 Iulie, 23 Oct. —
 19 Martie, 2 Iulie, 29 Octombrie.
Bâtanii mari 21 Ian., 13 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
Batos 25—26 Ian., 19—20 Mai, 12—13 Nov. —
 27 Ian., 21 Mai, 14 Noemvrie.
Bazna și 29 Martie, 29 Iulie. — 1 Aprilie,
 1 August.
Beclean 5 Aprilie, 4 Iunie, 3 Sept., 26 Noemvrie.
 — 6 Aprilie 5 Iunie, 4 Septembrie, 27 Noemvrie.
Beia 20 Februarie, 20 Aug., 20 Noemvrie. — 23 Februarie,
 23 August, 23 Noemvrie.
Beișu și 16 Februarie, 4 Mai, 3 August, 9 Nov.
Berchez 13 Ianuarie, 28 Aprilie, 23 Iunie, 27 Oct.
Berchieș 29 Iunie.
Bezid (jud. Odorheiu) 31 Mai—1 Iunie, 1—2 Oct.,
 11—12 Dec. — 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
Bicazul Ardelean 7—8 Aprilie, 28—30 Sept. —
 9 Aprilie, 1 Oct.

- Bierțan 14—15 Aprilie, 2—3 Septembrie, 20 Dec.
 — 17 Apr., 5 Sept., 23 Decembrie.
- Bileag (j. Năsăud) 22 Martie.
- Bistrița 26—28 Februarie, 14—16 Mai, 24—29 August,
 19—21 Noemvrie. — 17 Mai, 30 Aug., 22 Nov.
- Blaj 29—31 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 25—27 Sept.,
 3—5 Decembrie. — 1 Aprilie, 2 Iulie, 28 Sept.,
 6 Decembrie.
- Bogatul Român (jud. Sibiu) și 8 Apr., 5 Iulie,
 26 Oct.
- Bogoz 20—22 Martie. — 23 Martie.
- Bogșa 30 Martie—2 Aprilie, 18—21 Mai, 6—9 Iulie,
 14—17 Sept.
- Boian 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept.,
 11—13 Dec. — 13 Martie, 14 Iunie, 13 Sept.,
 14 Decembrie.
- Bontida 13 Ian., 19 Martie, 29 Iunie, 21 August,
 20 Oct. — 14 Ian., 20 Martie, 30 Iunie, 22 Aug.,
 21 Octombrie.
- Boroșineu (jud. Arad) 6 Ian., 15 Iulie, 7 Oct. —
 7 Ian., 16 Iulie, 8 Octombrie.
- Boroșneul-mare 22 Februarie, 17 Mai, 23 August,
 8 Nov. — 23 Februarie, 18 Mai, 24 August, 9 Nov.
- Borossebes 26 Apr., 27 Sept., 6 Dec.
- Borsa și 13 Mai, 26 August, 23 Septembrie,
 14 Oct., 7 Nov.
- Bozoviciu 3 Aprilie, 15 Mai, 2 Oct., 18 Dec. —
 4 Apr., 16 Mai, 3 Oct., 19 Dec.
- Brad (județul Hunedoara) și 2 Martie, 1 Iunie,
 7 Sept., 7 Dec.
- Bran 7 Aug., 5 Oct. — 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov 6 Aprilie, 12 lunie, 23 Octombrie. —
 24 Octombrie.
- Brateiu și 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brețcu 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — 25 Ianuarie,
 7 August, 26 Sept.
- Bruiu 1 Martie, 24 Octombrie.
- Budiul-de-Câmpie (jud. T.-Arieș) 28—30 Mai. —
 31 Mai, 11 Nov.

- Buia 25 Martie, 25 Oct. — 27 Martie, 27 Oct.
 Bunești (jud. Târnava-mare) 10—11 Februarie,
 15—16 August. — 12 Febr., 17 August.
- Buteni (jud. Arad) și 30 Ian., 5 Iunie, 4 Sept.,
 18 Dec.
- Buza 19 Ianuarie, 19 Aprilie, 27 Iulie, 25 Oct. —
 20 Ian., 20 Apr., 28 Iulie, 26 Octombrie.
- Buzlaș (j. Timiș) 22 Ianuarie, 22 Aprilie, 22 Iulie,
 7 Octombrie.
- Cacova (jud. C.-Severin) 19 Aprilie, 27 Sept. —
 20 Apr., 28 Sept.
- Cal 19—21 Ian., 22—24 Mai, 1—3 Oct. — 22 Ian.,
 25 Mai, 4 Oct.
- Câlnic (j. Alba) 7 Apr., 3 Iulie, 2 Dec. — 8
 Apr., 4 Iulie, 3 Dec
- Câmpeni 30 Martie, 25 Mai, 9 Iulie, 28 August, 5 Nov.
- Câmpia-Turzii (jud. Turda) 31 Ian.—2 Febr., 5—7
 Iulie, 18—20 Oct. — 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct.
- Căpâlnaș (jud. C.-Severin) 13 Ian., 21 Martie, 5 Mai,
 29 Mai, 6 Iulie, 20 Sept., 20 Nov.
- Caransebeș 26 Ian., 27 Aprilie, 3 August, 5 Oct.
 — 28—29 Ian., 27—29 Apr., 3—5 August, 5—7
 Octombrie.
- Cărța (jud. Făgăraș) 20 Martie, 20 Iulie. — 21
 Martie, 21 Iulie.
- Carțfalău (jud. Ciuc) 6 Febr., 23 Iunie, 15 Oct.
 — 7 Febr., 24 Iunie, 16 Oct
- Cața (jud. T.-mare) 17 Febr., 6 Mai, 15 Sept., 16
 Dec. — 18 Febr., 7 Mai, 16 Sept., 17 Dec.
- Cătina (jud. Cluj) 1—2 Febr., 25—26 Apr., 25—26
 Iulie, 25—26 Oct. — 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie,
 27 Octombrie.
- Cazon (jud. Ciuc) 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
- Cehul-Silvaniei 22 Februarie, 29 Aprilie, 14 Iunie,
 26 Iulie, 13 Sept., 18 Oct., 20 Dec. — 23 Febr.,
 30 Aprilie, 15 Iunie, 27 Iulie, 14 Septembrie, 19 Oct.,
 21 Decembrie.
- Cermeiu (jud. Arad) 2 Apr. 2 Iulie, 29 Oct.
- Cernatu (jud. Brașov) și 3 Mai, 20 Sept.

- Cernatul-de-jos ș și 2 Aprilie, 5 Iulie, 21 Dec.
 Cetatea-de-baltă (jud. T.-mica) 18 Febr., 31 Martie,
 2 Iunie, 18—19 Aug., 5—6 Oct., 15 Dec.
 — 3 Apr.
- Chezdi-Oșorhei 7—8 Ian., 6—7 Mai, 26—27 Oct. —
 9 Ian., 8 Mai, 28 Octombrie.
- Chibed (j. Odorhei) 16—17 Febr., 16—17 Mai,
 29—30 Nov. — 19 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
- Chindul-mic 19—21 Februarie, 4—6 Noemvrie. —
 22 Febr., 7 Nov.
- Chiochiș 6 Apr., 30 Oct.
- Chirpăr 26 Ian., 1 Apr., 10 Iulie. — 28 Ian.,
 3 Apr., 12 Iulie.
- Chișineu-Criș 22 Aprilie, 23 Sept., 16 Decembrie.
 — 23 Aprilie, 24 Sept., 17 Dec.
- Ciachi-Gârbău 13 Febr., 29 Mai, 28 Septembrie.
 — 14 Februarie, 30 Mai, 29 Sept.
- Clacova 16—19 Martie, 1—4 Iunie, 31 August—3 Sept.,
 12—15 Oct., 9—12 Nov.
- Cili (j. Arad) ș și 3 Apr., 5 Iulie, 23 Octombrie,
 11 Decembrie.
- Cinc (județul Făgăraș) 3 Martie, 19 Mai, 29 Sept..
 2 Decembrie. — 6 Martie, 22 Mai, 2 Oct., 11 Dec.
- Cincșor (jud. Făgăraș) 17 Martie, 15 Iul., 20 Oct.
 — 20 Martie, 16 Iulie, 21 Oct.
- Ciocman 8 Ianuarie, 1 Nov.
- Cisnădie 29 Iunie.
- Ciuc-Sâangeorgiu (jud. Ciuc) 2 Aprilie, 17 Dec.
 — 3 Apr., 18 Dec.
- Cluj 3 ș și 8—9 Ian., 10—11 Martie, 12—13
 Iunie, 29—30 Aug., 10 Oct.—1 Nov. 24—25 Apr.
 — 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea 24 Apr., 29 Septembrie. — 25 Apr., 30 Sept.
- Cojocna 10—11 Apr., 3—4 Nov. — 12 Aprilie,
 5 Noemvrie.
- Comloșul mare (Timiș) 4 Martie, 10 Iunie, 26 Aug.
 — 5 Martie, 11 Iunie, 27 August.
- Copalnic-Mănăstur (jud. Satu-Mare) 28 Februarie,
 11 Aprilie, 23 Mai, 22 August, 17 Oct., 5 Dec.

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNI

- ☽ 1 Martie, 12 Aprilie, 24 Mai, 23 Aug., 13 Oct.,
 6 Decembrie.
Copșa-mare ☽ 21 Aug. — ☽ 24 August.
Copșa-mică ☽ și ☽ 25 Aprilie, ☽ 29 Iunie,
 20 August, 13 Oct. ☽ 21 Apr. — ☽ 28 Aprilie,
 23 August.
Cornățel ☽ 31 Martie, 1 Aug. — ☽ 1 Aprilie, 2 Aug.
Corund (județul Odorheiu) ☽ 15 Ianuarie, 11 Mai,
 1 Iulie, 22 August. — ☽ 18 Ianuarie, 13 Mai, 4 Iulie,
 25 Aug.
Covasna ☽ 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noemvrie.
 — ☽ 11 Febr. 2 Mai, 22 Iulie, 11 Noemvrie.
Cozmeni (jud. Ciuc) ☽ 22—23 Ian., 19—20 Aug. —
 ☽ 25 Ian., 21 Aug.
Crasna ☽ 16 Ianuarie, 10 Aprilie, 30 Mai, 10 Iulie,
 29 Aug., 9 Oct. — ☽ 17 Ianuarie, 11 Aprilie, 31 Mai,
 11 Iulie, 30 Aug., 10 Oct.
Crihalma (jud. Târnava mare) ☽ 25 Martie, 1 Iulie,
 1 Decembrie. — ☽ 26 Mart., 2 Iulie, 2 Dec.
Criș (jud. Târn.-mare) ☽ 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct.
 — ☽ 7 Ianuarie, 12 Iunie, 12 Oct.
Crișpatac (jud. Odorheiu) ☽ 24 Febr., 16 Iunie, 4 Oct.
Criț (jud. Târn.-Mare) ☽ 22 Ian., 29 Aug. — ☽ 25
 Ian., 1 Sept.
Cuci ☽ 10 Aprilie, 25 Noemvrie.
Dacia (jud. Târn.-mare) ☽ și ☽ 1—2 Febr., 12—13
 Iun., 20—21 Oct.
Dala sâsească ☽ 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — ☽ 6—7
 Apr., 12—13 Oct.
Dalboșet (jud. C.-Severin) ☽ 10 Martie, 23 Octombrie.
Daneș ☽ 2—4 Martie, 17—19 Iunie, 2—4 Oct. — ☽ 5
 Martie, 20 Iunie, 5 Octombrie.
Dârlos ☽ 18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — ☽ 20 Mart.,
 21 Iunie, 10 Oct.
Dealul-Frumos (jud. Târnava-mare) ☽ și ☽ 12 Sept.
Deda (jud. Murăș) ☽ 18—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20
 Sept. — ☽ 19 Ian., 7 Apr., 29 Mai, 21 Sept.
Dej ☽ și ☽ 28 Febr.—1 Mart., 11 Apr., 30—31 Mai,
 15—16 Aug., 17 Oct., 12—13 Dec.

- Deta (Timiș)** ☽ 18—19 Mart., 10—11 Iunie, 9—10 Sept.,
25—26 Nov.
- Deva** 🐾 10—11 Ianuarie, 10—11 Mai, 31 Iulie—
1 Aug. 27—28 Oct. — ☽ 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug.,
30 Octombrie.
- Dezna (j. Arad)** 🐾 și ☽ 18 Martie, 13 Mai, 9 Sept.,
18 Noemvrie.
- Diclo-Sânmartin** 🐾 26—28 Februarie, 28—30 Aprilie,
21—23 Iulie, 12—14 Octombrie. — ☽ 1 Martie, 1 Mai,
24 Iulie, 15 Octombrie.
- Ditrău** 🐾 31 Ian.—2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie.
22—24 Nov. — ☽ 3 Febr., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.
- Dobra (jud. Hunedoara)** 🐾 22 Aprilie, 7 Iunie, 🐾 și
23 Apr., 8 Iunie, 8 Septembrie, 26 Octombrie.
- Drag (județul Cluj)** 🐾 5 Aprilie, 6 Iulie, 18 August,
7 Noemvrie 🐾 5 Iulie, 17 August. — ☽ 6 Aprilie,
7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.
- Drașov** 🐾 10 Aprilie, 28 Aug. — ☽ 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drăușeni (jud. T.-mare)** 🐾 26—28 Febr. 29—31 Oct. —
☽ 1 Martie, 1 Noemvrie
- Duca I. G. (fost Cristur, jud. Odorheiu)** 🐾 21—22
Febr., 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Sept., 14 Nov.
Vite de prăsilă: 28 Februarie—1 Martie. 🐾 28 Apr.,
6 Sept. 🐾 și ☽ 24 Febr., 4 Mai, 7 Iulie, 11 Sept.
- Dumbrăveni (Ibașfalău)** 🐾 24 Ian., 23 Martie, 16 Mai,
2 Iulie, 18 Sept., 17 Noemv. — ☽ 27 Ian., 26 Mart.,
19 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.
- Eted (jud. Odorheiu)** 🐾 1—2 Febr., 2—3 Aprilie,
3—4 Iunie, 27—28 Sept. — ☽ 3 Febr., 4 Aprilie,
5 Iunie, 29 Sept.
- Făgăraș** 🐾 15 Martie, 2 Iunie, 7 Sept., 4 Dec. —
☽ 17 Martie, 4 Iunie, 9 Sept., 7 Dec.
- Faget (jud. Severin)** 🐾 și ☽ 2 Ianuarie, 22 Febr.,
29 Martie, 14 Mai, 20 Iunie, 11 Aug., 22 Oct., 2 Dec.
- Fântânele (jud. Odorheiu)** 🐾 22—24 Ian., 9—11 Iun.,
21—24 Nov. — ☽ 26 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.
- Farcașlaca (jud. Odorheiu)** 🐾 5—7 Mai, 16—18 Aug.,
9—11 Nov. — ☽ 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.

- Feldioara (jud. Brașov) 24 Martie, 13 Dec. —
                                   si 1 Iulie. 25 Martie, 14 Dec.
- Felmer (j. Făgăraș) 1 Aprilie, 1 Sept. — 2 Apr.,
                                   2 Septembrie
- Ferihaz (jud. Târn.-mare) 21 Martie, 20 Oct. —
                                   22 Martie, 21 Oct.
- Frata (jud. Cluj) 5—7 Mai, 1—3 Aug., 7—9 Nov.
- Frumoasa 4—6 Ian., 11—13 Apr., 27—29 Iunie,
                                   6—8 Septembrie. — 7 Ianuarie, 14 Aprilie, 30 Iunie,
                                   9 Septembrie.
- Gâlgău (jud. Solnoc-Dobâca) 20 Aprilie, 7 Sept.
                                   — 21 Apr., 8 Sept.
- Gârbova 15 Mai, 29 Oct. — 17 Mai, 31 Oct.
- Gârcei (Sălagiu) 19 Mart., 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
- Geaca (jud. Cluj) 6 Iulie.
- Geoagiu-l-de-jos (jud. Hunedoara) 6—7 Aprilie,
                                   1—2 Iulie, 3—4 Septembrie, 18—19 Decembrie. —
                                   8 Aprilie, 3 Iulie, 5 Sept., 20 Dec.
- Gheorgheni (jud. Ciuc) 29—31 Martie, 12—14 Iunie,
                                   4—6 Sept., 10—12 Decembrie. — 1 Aprilie, 15 Iunie,
                                   7 Septembrie, 13 Decembrie.
- Gherla 2 Februarie, 27 Apr., 1 Iunie, 27 Iulie,
                                   26 Oct., 21 Dec. 24 Aprilie. — 3 Februarie,
                                   28 Apr., 2 Iunie, 28 Iulie, 27 Oct., 22 Dec.
- Ghiertenis (jud. Timiș) 2 Apr., 11 Iunie, 17 Septembrie.
- Ghimeș-Făget (Ciuc) 20—21 Ian., 22—23 Aug. —
                                   22 Ian., 24 Aug.
- Ghindari (jud. Odorheiu) 21—22 Apr., 21—22 Iunie,
                                   6—7 Sept., 29—31 Dec. 19—20 Aprilie. — 27—
                                   28 Dec. — 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Septembrie,
                                   2 Ian. 1940.
- Ghioroc (j. Arad) 9 Apr., 24 Septembrie.
- Gialacuta 23—24 Ian., 10—11 Iunie, 23—24 Nov.
                                   — 25 Ian., 12 Iunie, 25 Noemvrie.
- Gilău (j. Cluj) 19 Apr., 23 Iulie, 10 Decembrie. —
                                   20 Apr., 24 Iulie, 11 Decembrie.
- Gurghiu 21—22 Apr., 8—9 Sept. — 23 Aprilie,
                                   10 Septembrie.

- Guruslău** 28 Ianuarie, 19 Febr., 13 Mai, 18 Aug.,
 20 Noemvrie — 29 Ianuarie, 20 Febr., 14 Mai,
 19 Aug., 21 Noemvrie.
Haidacut (Timiș) 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
Hălmagiu (jud. Arad) și 25 Febr., 1 Aprilie, 1 Iulie,
 9 Sept., 9 Dec.
Hălmeag 11 Apr., 15 Oct. — 12 Aprilie, 16 Oct.
Hărăcerac (jud. M.-Turda) 9–11 Martie, 29 Iunie—
 1 Iulie, 13–15 Aug., 16–18 Nov. — 12 Mart.,
 2 Iulie, 16 Aug., 19 Noemvrie.
Hăsmașul-Lăpușului 25 Martie, 6 Dec.
Hățeg 30–31 Ianuarie, 28–31 Martie, 12–13 Aug.,
 4–5 Sept. — 2 Febr., 1 Apr., 15 Aug., 8 Sept.
Hendorf (jud. T.-mare) 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov.
 — 16 Aprilie, 16 Iulie, 10 Nov.
Hida (jud. Cluj) 6 Apr., 28 Sept. și 26
 Iun., 18 Dec. — 7 Apr., 29 Sept.
Hodod (jud. Sălaj) 9 Ianuarie, 13 Martie, 15 Mai,
 26 Iunie, 17 Iulie, 25 Sept., 23 Octombrie, 27 Nov.
 — 10 Ian., 14 Martie, 16 Mai, 27 Iunie, 18 Iulie,
 26 Sept., 24 Oct., 28 Nov.
Hodos 25–27 Ianuarie, 14–16 Apr., 18–20 Sept.
 — 11–13 Apr. — 28 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Sept.
Hoghilag 1 Aprilie, 26 August.
Homorod 15 Mart., 30 Iunie, 15 Nov. — 17 Mart.,
 1 Iulie, 17 Nov.
Hosman (jud. Sibiu) 7 Apr., 22 Sept — 9 Apr.,
 24 Septembrie.
Huedin 24 Ian., 21 Februarie, 3 Apr., 22 Mai,
 25 Iulie, 20 Sept., 24 Nov., 18 Dec. — 25 Ian.,
 22 Februarie, 4 Aprilie, 23 Mai, 26 Iulie, 21 Sept.,
 25 Noemvrie, 19 Decembrie.
Hunedoara 22–24 Mart., 25–27 Mai, 26–28 Iunie,
 26–28 August, 11–13 Noemvrie. — 24–25 Iunie.
 — 25 Martie, 28 Mai, 29 Iunie, 29 Aug., 14 Nov.
Iacobeni 27 Apr., 26 Octombrie. — 29 Aprilie,
 28 Octombrie.
Iara de jos (jud. Turda) 28–30 Apr., 30 Sept. —
 2 Oct. — 1 Mai, 3 Octombrie.

- Ieciu (jud. M.-Turda) ☈ 2 Iulie.
 Iernut ☈ 2–3 Ian., 4–5 Martie, 4–5 Mai, 4–5 Iulie,
     4–5 Sept., 4–5 Noemvrie. — ☈ 4 Ian., 6 Martie,
     6 Mai, 6 Iulie, 6 Sept., 6 Nov.
 Igihu ☈ 20–25 Mai, 20–25 Octombrie. — ☈ 26 Mai,
     26 Octombrie.
- Ileanda-mare ☈ 9 Februarie, 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct.
     — ☈ 10 Februarie, 2 Mai, 18 Aug., 16 Oct.
- Ileni (jud. Treiscaune) ☈ și ☈ 10 Ianuarie, 1 Mai,
     2 Septembrie.
- Ilia (jud. Hunedoara) ☈ 28 Mai, 23 Iunie, 14 August,
     28 Septembrie. ☈ și ☈ 7 Ian., 25 Martie, 29 Mai,
     24 Iunie, 15 Aug., 29 Septembrie.
- Jibău (jud. Sălaj) ☈ și ☈ 22–23 Februarie, 29–30
     Martie, 3–4 Mai, 7–8 Iunie, 5–6 Iulie, 2–3 Aug.,
     18–19 Oct., 20–21 Dec.
- Jibert (j. Târn.-mare) ☈ 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. —
     — ☈ 2 Mai, 2 Aug., 21 Dec.
- Jidveiu (jud. Târn.-mică) ☈ 15–17 Ian., 15–17 Mai,
     4–6 Septembrie 22–24 Nov. — ☈ 18 Ian., 18 Mai,
     7 Sept., 25 Noemvrie.
- Jimborul-mare ☈ 20 Ian., 11 Apr., 30 Mai, 27 August,
     22 Nov.
- Jucul-de-jos ☈ 1–3 Mai.
- Lăpuș (jud. Sălaj) ☈ 17 Mart., 14 Iunie, 6 Aug.,
     6 Dec. — ☈ 18 Mart., 15 Iunie, 7 August, 7 Dec.
- Lăpușul unguresc ☈ 18 Ianuarie, 13 Mai, 6 Iulie,
     26 Sept. — ☈ 19 Ian., 14 Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea ☈ 15 Februarie, 15 Iulie, 15 Oct. — ☈ 18 Februarie,
     18 lunaie, 18 Oct.
- Lechința (jud. Năsăud) ☈ 27–28 Februarie, 23–24 Aprilie,
     30–31 Mai, 19–20 Sept., 18–19 Dec. — ☈ 1 Mart.,
     25 Aprilie, 1 Ianuarie, 21 Sept., 20 Dec.
- Lipova (jud. Timiș) ☈ 24 Aprilie, 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
- Lona (j. S.-Dobâca) ☈ și ☈ 23 Ian., 24 Mai, 16 Aug.
- Lovnic ☈ 5 Martie, 6 Iulie. — ☈ 7 Martie, 8 Iulie.
- Ludoș (jud. Sibiu) ☈ 15 Aprilie, 27 Sept. — ☈ 16 Aprilie,
     28 Septembrie.
- Lugoj ☈ și ☈ 7 Februarie, 21 Martie, 9 Mai, 4 Iunie,
     8 Aug., 17 Oct., 12 Decembrie.

- Lunca** (jud. Hunedoara) ☽ 25 Aprilie, 21 Septembrie.
Lupşa (j. T.-Aries) ☽ și ☽ 11 Ian., 3 Mai, 20 Iul.,
     18 Sept., 21 Nov.
- Macfalău** ☽ 21—23 Aprilie, 21—23 Iunie, 6—8 Sept.,
     30 Dec. 1939—1 Ian. 1940. ☿ 19—20 Apr. ☿ 28—29
     Dec. — ☽ 24 Apr., 24 Iun., 9 Sept. 2 Ian. 1940.
- Măgheruș** ☽ 5 Febr., 9 Aprilie, 4 August, 14 Nov.
     — ☽ 6 Febr., 10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mănărade** (jud. Alba) ☽ 28 Octombrie.
- Mănăsturulung.** ☽ 18 Martie, 28 Iunie, 19 August,
     10 Noemvrie — ☽ 19 Martie, 29 Iunie, 20 August,
     11 Noemvrie.
- Marcod** (jud. Murăș) ☽ 29—31 Martie, 14—16 Sept.
     — ☽ 26—28 Martie. — ☽ 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni** (jud. Făgăraș) ☽ și ☽ 28 Martie, 6 Aug.
- Marpod** ☽ 1—2 Martie, 3—4 Iunie, 10—11 August,
     28—29 Octombrie. — ☽ 3 Martie, 5 Iunie, 12 Aug.,
     30 Oct.
- Mediaș** ☽ 27—28 Febr.—1 Martie, 10—12 Aprilie,
     28—30 Mai, 9—12 Iulie, 23—25 Septembrie., 27—29
     Noemv. ☿ *de prăsiliă* 20 Martie. — ☽ 2 Martie,
     13 Iulie. 26 Sept., 30 Noemvrie.
- Mehadia** ☽ și ☽ 1 Aprilie, 24 Iunie, 7 Oct., 31 Dec.
- Mercurea** (jud. Sibiu) ☽ 22—23 Febr., 25—26 Iunie,
     17—18 August, 9—10 Nov. — ☽ 24 Febr., 27 Iunie,
     19 August, 11 Noemvrie.
- Merghindeal** ☽ 21 Aprilie, 23 August, 21 Octombrie.
     — ☽ 23 Aprilie, 25 August, 23 Oct.
- Micăsasa** ☽ 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octombrie. —
     — ☽ 28 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octombrie.
- Miercurea-Ciucului** ☽ 7—9 Febr., 16—18 Mai, 10—12
     Iulie, 26—28 Sept. — ☽ 10 Febr., 19 Mai, 13 Iulie,
     29 Sept.
- Miercurea-Murășului** ☽ 21—22 Februarie, 3—4 Mai,
     29—30 Iulie, 7—8 Dec. ☿ 1—2 Mai. — ☽ 24 Febr.,
     5 Mai, 1 August, 10 Decembrie.
- Mihes** (jud. Cluj) ☽ și ☽ 21—23 Ianuarie.
- Mociu** (jud. Cluj) ☽ 15—16 Febr., 27—28 Martie, 15—16
     Mai, 16—17 Aug., 18—19 Oct., 18—19 Decembrie. —

- ☀ 16—17 Febr., 28—29 Martie, 16—17 Mai, 19—20 Oct., 19—20 Decembrie
Moldova-Nouă (jud. Caraș-Severin) ☀ 5 Mai, 24 Iunie.
Moldova-Veche ☀ și ☀ 21 Apr., 27 August.
Monor (jud. Bistrița-Năsăud) ☀ 11—12 Martie, 21—22 Mai, 25—26 Sept. — ☀ 13 Martie, 23 Mai, 27 Sept.
Moșna ☀ 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. ☀ 17 Apr. — ☀ 4 Febr., 24 Apr., 28 August.
Motiș ☀ 16 Martie, 30 Mai, 2 Nov. — ☀ 19 Martie, 2 Iunie, 5 Nov.
Movila (j. Târnava-mare) ☀ 8 Mai, 11 Noemvrie. — ☀ 9 Mai, 13 Noemvrie.
Murăș-Ludos ☀ 1—3 Mai, 1—3 Oct. ☀ 28 Apr.—1 Mai. — ☀ 4 Mai, 4 Oct.
Nadeș ☀ 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — ☀ 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
Năsăud ☀ 25—26 Mai, 4—5 Sept., 6—7 Noemvrie. — ☀ 27 Mai, 6 Sept., 8 Noemvrie.
Noerich ☀ 1—2 Febr., 17—18 Mai, 21—22 Oct. — ☀ 3 Febr., 19 Mai, 23 Octombrie
Oclandul-Homorodului ☀ 25—27 Apr., 24—26 Oct. — ☀ 28 Apr., 27 Oct.
Ocna-Sibiului ☀ 29—31 Martie, 3—5 Aug., 17—19 Dec. — ☀ 1 Apr., 6 August, 20 Dec.
Ocna-Murășului (jud. Alba) ☀ 9 Aprilie, 6 August. — ☀ 12 Apr., 9 Aug.
Odorhei ☀ 13—15 Martie, 9—11 Iunie, 1—3 Oct., 18—20 Decemb. ☀ 10—12 Apr., 28—30 Septemb. — ☀ 16 Martie, 12 Iunie, 4 Oct., 21 Dec.
Ogra (jud. Târnava-mică) ☀ 17 Aprilie, 15 Iunie, 13 Sept., 15 Dec. — ☀ 20 Apr., 18 Iunie, 16 Sept., 18 Decembrie.
Olafalăul-mare ☀ 9—11 Martie, 26—28 Noemvrie. — ☀ 12 Martie, 29 Nov.
Olpret (jud. Somes) ☀ și ☀ 10 Apr., 17 Mai, 1 Aug., 10 Oct., 15 Dec.
Orăştie ☀ 11 Martie, 1 Iunie, 1 Oct., 1 Decembrie. — ☀ 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 4 Decembrie,
Oravița ☀ 25 Martie, 25 Iulie.

- Orlat și 25 Martie, 15 August.
 Orșova 1—3 Mai, 17—19 Septembrie.
 Ortidorf (jud. Timiș) 24 Apr., 8 Sept.
 Ozun (j. Treiscaune) 17 Martie, 19 Martie, 31 Mai,
     19 Iulie, 6 Sept., 15 Oct., 13 Dec. — 19 Martie,
     21 Martie, 2 Iunie, 21 Iulie, 8 Sept., 17 Oct., 15 Dec.
 Palos 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 11 Martie,
     1 Aug., 6 Dec.
 Pâncota (jud. Arad) 25 Martie, 6 Mai, 5 August,
     30 Sept. — 26 Martie, 7 Mai, 6 Aug., 1 Oct.
 Panticeu 23 Iunie, 9 Sept. — 24 Iunie, 10 Sept.
 Păpanți și 20 Februarie, 22 Mai, 14 Aug., 30 Oct.
 Papiu-Ilarian (jud. Turda) 28 Mai, 15 Sept. —
     30 Mai, 16 Sept.
 Păuca și 2—3 Apr., 8—9 Aug., 15—16 Nov.
 Peica (j. Arad) 18 Martie, 19 Aug. — 19 Martie,
     20 August.
 Peica-ungurească 9 Mai, 14 Septembrie.
 Peleșor (jud. Târnava-mare) 2 Aprilie, 26 Oct. —
     3 Apr., 27 Oct.
 Periamoș (jud. Timiș) 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.
 Persani (jud. Făgăraș) și 22 Martie, 14 Sept.
 Petelea 31 Mai—2 Iunie, 3—5 Dec. — 3 Iunie,
     6 Dec.
 Petriș (jud. Arad) 24 Februarie, 26 Martie, 10—11
     Iunie, 19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Decembrie.
 Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) 30—31 Martie, 26—27
     Oct. — 1 Apr., 28 Octombrie.
 Petroșani (j. Huned.) și 13—15 Mai, 13—15 Oct.
 Piscolt (jud. Bihor) 1 Martie, 6 Sept.
 Polana-Sărata 28 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct.,
     — 29—30 Martie, 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
 Polana-Sibiului 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Sept.
     — 6 Mai, 13 Iulie, 21 Sept.
 Porumbacul-de-jos 14 Apr., 1 Sept. — 16 Apr.,
     3 Septembrie.
 Prajd 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Oct.,
     14—15 Decembrie. — 19 Martie, 26 Iulie, 15 Oct.,
     17 Decembrie.

- Prejmer (j. Brașov) 2 Febr., 5 Aug. — ☈ 3 Febr.,
6 August.
- Proștea-mare 29 Ian., 6 Apr., 10 Iunie, 26 Oct. —
❧ 1 Febr., 13 Iunie.
- Prundul-Bârgăului 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie,
30 Iunie—1 Iulie, 27—29 Oct. — ☈ 9 Ian., 14 Apr.,
2 Iulie, 30 Oct.
- Pui (jud. Hunedoara) și ☈ 1 Mai, 14 Oct.
- Racoșul-de-jos 23 Apr., 23 Iunie, 21 Sept., 7 Dec.
— ☈ 24 Aprilie, 24 Iunie, 22 Septemb., 8 Dec.
- Racovița-Olt ș și ☈ 9 Martie, 20 August.
- Radna (jud. Arad) ☈ 12 Mai, 29 Sept.
- Râșnov 24 Ianuarie, 11 Iulie. — ☈ 25 Ian., 12 Iulie.
- Reghin 14—18 Februarie, 7—11 Mai, 5—9 August,
18—22 Oct., 11—12 Dec. ☈ 11—13 Febr., 4—6 Mai,
2—4 August, 15—17 Octomb., 10 Dec. ☈ 1—3 Mai,
30 Iulie—1 August. — ☈ 19 Februarie, 12 Mai,
10 August, 23 Octombrie.
- Reteag 4—6 Mai, 9—11 Iul., 25—27 Sept. — ☈ 7 Mai,
12 Iunie, 28 Sept.
- Retiș (jud. Târn.-mare) 19—20 Mai, 11 Sept. —
❧ 22 Mai.
- Richiș (jud. Târn.-mică) 25 Martie, 13 Noemv.
— ☈ 27 Martie, 15 Noemvrie.
- Rimetea (j. Turda) 13—15 Mai, 7—9 Octombrie.
— ☈ 16 Mai, 10 Oct.
- Rodna 21—22 Febr., 1—3 Mai, 20—21 Iun., 7—9
Aug., 24—25 Oct., 14—15 Dec. — ☈ 23—24 Febr.,
4 Mai, 22—23 Iunie, 10 August, 26—27 Oct., 16—17
Decembrie.
- Roșia-montană ☈ 15 Martie, 15 Oct.
- Rovine (jud. Arad) 5 Mai, 8 Sept. — ☈ 6—7 Mai,
9—10 Sept.
- Rupea 10—11 Ian., 3—4 Apr., 22—23 Iul., 7—8
Oct. — ☈ 13 Ian., 6 Apr., 25 Iulie, 10 Oct.
- Rusil-Munți ☈ 30 Martie, 30 Sept.
- Săbed 14—16 Apr., 4—6 Oct. — ☈ 17 Apr., 7 Oct.
- Săcăl (jud. Sibiu) și ☈ 20 Mai, 25 Oct.
- Săcul ☈ 3 Iunie, 6 Nov.

- Sălașul-de-sus** 4—5 Mai, 10—11 Oct. — ☀ 6 Mai,
12 Octombrie.
- Sălcina-de-jos** (Turda) ☀ și ☀ 4 Apr., 8 Mai, 30 Iun.,
10 Aug., 20 Oct., 10 Dec.
- Săliște** (jud. Sibiu) ☀ 5 Aprilie, 12 Iunie, 5 Oct.
ș și ☀ 4 Aprilie, 11 Iunie, 4 Oct. — ☀ 6 Aprilie,
14 Iunie, 7 Octombrie.
- Sâmbăta-de-jos** ☀ 22 Apr., 16—17 Mai, 14 Sept. —
☒ 23 Apr., 18 Mai, 15 Septembrie.
- Sâncraiul-Almașului** ☀ și ☀ 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug.,
26 Octombrie.
- Sândominic** (jud. Ciuc) ☀ 16—18 Martie, 7—9 Oct.
— ☀ 19 Martie, 10 Octombrie.
- Sângеорgiul-de-pădure** ☀ 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct.,
11 Dec. — ☀ 21 Martie, 4 Iul., 28 Oct., 13 Dec.
- Sângеорgiul-săsesc** ☀ 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31
Iulie, 29—31 Oct. — ☀ 1 Febr., 8 Mai, 1 August,
1 Noemvrie.
- Sânmartin** ☀ 1—2 Mai, 7—8 Nov. — ☀ 3 Mai, 9 Nov.
- Sânmartinul-Homorodului** ☀ 12—13 Febr., 14—15
Mai, 30—31 Aug. — ☀ 14 Febr., 16 Mai, 1 Sept.
- Sânmiclăuș** (jud. T.-mică) ☀ 22 Apr., 18 Sept., 10
Dec. ☀ 7—8 Apr., 11 Sept. — ☀ 25 Apr., 21 Sept.
13 Decembrie.
- Sân-Paul** (jud. T.-mică) ☀ 2 Apr., 1 Iunie, 25 Aug.,
27 Dec. — ☀ 5 Apr., 4 Iunie, 28 Aug., 30 Decembrie.
- Sântămărie-Orlea** ☀ 30—31 Martie, 6—7 Septembrie,
ș 28—29 Martie, 4—5 Sept. — ☀ 1 Apr., 8 Sept.
- Sântămăria-de-piatră** (jud. Hunedoara) ☀ ☀ ☀ și
13 Ian., 13 Apr., 14 Octombrie.
- Sărmaș** ☀ 18—19 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie,
27—28 Aug., 8—9 Oct., 4—5 Dec. — ☀ 20 Ian., 20
Apr., 10 Iunie, 29 Aug., 10 Oct., 6 Dec.
- Sarmisegetuza** (jud. Hunedoara) ☀ și ☀ 23 Aprilie,
14 Oct.
- Săsăuși** (jud. Sibiu) ☀ 20 Apr., 27 Iulie, 7 Oct. —
☒ 21 Apr., 28 Iulie, 8 Octombrie.
- Saschiz** ☀ 10 Ianuarie, 20 Mai, 1 Aug., 22 Nov.
ș și ☀ 20 Nov. — ☀ 12 Ian., 22 Mai, 3 August,
25 Nov.

- Săsclori** (jud. Sibiu) 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec.
— 30 Martie, 26 Oct., 20 Dec.
- Săvăghisla** (jud. Cluj) 24—26 Apr., 25—27 Oct. —
 27 Apr., 28 Oct.
- Săvârşin** (jud. Arad) și 14 Febr., 1 Apr., 13 Mai,
15 Iunie, 18 Aug., 1 Oct., 3 Dec.
- Sebeş** (jud. Alba) 26—27 Ianuarie, 4 Martie, 21—22
Aprilie, 30—31 Mai, 21—22 August, 4 Noemvrie.
 6 Ianuarie, 1 Oct. — 29 Ianuarie, 5 Martie,
24 Apr., 1 Iunie, 24 Aug., 5 Nov.
- Seica-mare** 1 Mart., 18 Mai, 28 August, 10 Dec.
 14 Mai. Mie: 21 Mai. — 3 Martie, 22 Mai,
30 Aug., 13 Dec.
- Seica-mică** 6 Martie, 21 Iunie, 8 Noemvrie —
 9 Martie, 24 Iun., 11 Noemvrie.
- Seleuș** 8 Apr., 13 August, 8 Dec. — 11 Apr.,
16 Aug., 11 Dec.
- Senereuș** (jud. T.-mică) 10 Aprilie, 28—29 Iunie,
26—27 Octomvrie. — 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oc-
tomvrie.
- Sercaia** (jud. Făgăraș) 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. —
 11 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
- Sf.-Gheorghe** 27 Iunie. — 8—9 Martie, 26—27
Apr., 28—29 Iunie, 11—12 Octomvrie.
- Sibiu** 9—10 Ian., 25—26 Apr., 28—29 Iunie, 6—7
Sept., 30—31 Oct. Vite de prăsilă: 24 Apr., 5 Sept.
 11—12 Ian., 27—28 Aprilie, 30 Iunie—1 Iulie,
8—9 Sept., 1—2 Nov. 21—22 Apr., 4—5 Sept. —
 12 Ian., 27 Aprilie, 11 Septemvrie.
- Sibot** (jud. Hunedoara) și 21 Mai, 8 Nov.
- Sic** (jud. Somes) și 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept.,
18 Oct., 30 Nov.
- Șieu** (jud. Năsăud) 14 Ianuarie, 14 Aprilie, 14 Iulie,
9 Octomvrie. — 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie
10 Octomvrie.
- Sighetul-Marmăiei** 20—21 Febr., 29—30 Mai, 17—18
Iulie, 4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.

- Sighișoara** 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Apr.,
 21—22 Iunie, 15—16 Sept., 1—2 Nov. — ☀ 18 Ian.,
 16 Mart., 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Nov.
Silimghiu ☀ 1 Ian., 28 Martie, 15 Aug.
Șilindia (jud. Arad) ☀ 28 Mai, 8 Oct., 17 Decembrie.
Șimand (jud. Arad) ☀ 11 Februarie, 6 Mai, 9 Sept.
 — ☀ 12 Februarie, 7 Mai, 10 Septembrie.
Simeria (jud. Hunedoara) ☀ și ☀ 26 Febr., 15 Iulie,
 11 Sept., 23 Oct.
Șimișna (jud. Sălaj) ☀ și ☀ 22 Ianuarie, 29 Apr.,
 29 Aug., 30 Nov.
Șimleul-Silvaniei ☀ 18 Mai, 26 Octombrie. ☀ și
 ☀ 24 Martie, 23 Iun., 1 Sept., 22 Dec.
Simon (j. Brașov) ☀ 8 Aug., 20 Nov. — ☀ 9 Aug.,
 21 Nov.
Șinca-Veche ☀ 9 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 25
 Octombrie. ☀ și ☀ 10 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie,
 26 Octombrie.
Sintereag (jud. Sălaj) ☀ 2 Februarie, 23 Iunie. —
 ☀ 3 Febr., 24 Iunie.
Slimnic ☀ 1 Iunie, 14 Octombrie. — ☀ 2 Iunie,
 15 Octombrie.
Soarș (jud. Târn.-mare) ☀ 7—8 Apr., 17—18 Sept.
 — ☀ 9 Apr., 19 Sept.
Soborsin ☀ 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decembrie.
Șomartin ☀ 14 Apr., 28 Iulie, 4 Nov. — ☀ 17 Apr.,
 31 Iulie, 7 Nov.
Șomcuta-mare ☀ și ☀ 12 Martie, 6 Apr., 24 Apr.,
 20 Aug., 11 Nov., 25 Dec.
Sovata ☀ și ☀ 10—11 Ian., 12—13 Apr., 12—13 Iulie,
 30 Sept.—1 Oct. ☀ 10—11 Apr. — ☀ 12 Ianuarie,
 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.
Spermezeu (jud. Solnoc-Dobâca) ☀ 19 Mai, 9 Sept.
 — ☀ 20 Mai, 10 Sept.
Streiu-Sângeorgiu (jud. Huned.) ☀ și ☀ 6 Mai,
 14 Sept., 18 Dec.

- Supurul-de-jos** și 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr.,
11 Iulie, 29 Aug., 10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
- Taga** 21 Februarie, 30 Mai.
- Tâlmaciu** 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov.— 28 Febr.,
24 Iunie, 4 Nov.
- Târgu-Murăș** 15—16 Ian., 15—16 Martie, 15—16
Mai, 4—5 Iulie, 4—5 Sept., 9—10 Nov., 21—22 Dec.
 13—14 Ian., 13—14 Martie, 13—14 Mai, 2—3
Iulie, 2—3 Sept., 7—8 Nov., 19—20 Dec. și
12 Ian., 12 Martie, 12 Mai, 1 Iulie, 1 Sept., 6 Nov.,
18 Dec.— 17 Ian., 17 Martie, 17 Mai, 6 Sept.,
11 Nov.
- Târgu-Săcuesc** 7—8 Ianuarie, 13—14 Mai, 26—27
Oct.— 9 Ian., 14 Mai, 28 Octombrie.
- Tășnad** și 17 Febr., 6 Apr., 12 Mai, 7 Iulie,
8 Sept., 20 Oct., 10 Nov.
- Teaca** 30—31 Ianuarie, 29—30 Aprilie, 25—26
Iunie, 3—4 Nov. 10—12 Aprilie.— 1 Febr.,
1 Mai, 27 Iunie 5 Noemvrie.
- Teiuș** 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25
Iunie, 25—26 Aug., 5—6 Noemvrie.— 20 Febr.,
28 Aprilie, 26 Iunie, 28 August, 8 Noemvrie.
- Ticusul-Vechiu** 11 Febr., 24 Iunie, 1 Noemvrie—
 13 Febr., 26 Iunie, 3 Noemvrie.
- Timișoara** și 16—17 Martie, 25—26 Mai, 10—11
Aug., 28—29 Sept., 14—15 Decembrie.
- Toplița-Română** 27—29 Ian., 22—24 Aprilie, 7—9
Iulie, 2—4 Octombrie— 30 Ianuarie, 25 Aprilie,
10 Iulie, 5 Octombrie.
- Turda** 6—8 Martie, 18—19 Apr., 21—22 Iunie,
5—6 Sept., 28—30 Oct., 3—5 Dec.— 9 Martie, 20
Apr., 24 Iunie, 7 Sept., 31 Oct., 6 Dec.
- Ungra** 1 Iunie, 10 Aug., 2 Nov.— 2 Iunie,
11 August, 3 Nov.
- Unirea (Vințul de sus)** 8 Ian., 18 Martie, 5 Iunie,
20 August, 3 Oct., 16 Nov.— 11 Ian., 21 Martie,
8 Iunie, 23 August, 4 Oct., 19 Noemvrie.

- Urmeniș (jud. Cluj) 16—17 Ian., 3—4 Mai, 4—5 Iulie, 16—17 Dec. 15—16 Aprilie. 10 Dec. — ☀ 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Vad (j. Făgăraș) 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20 Nov. — ☀ 5 Apr., 21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
- Vaidahaza (jud. Cluj) 21 Martie, 20 Septembrie. — ☀ 22 Martie, 21 Sept.
- Valida-Recea 21 Martie, ☀ si ☀ 18—19 Ian., 1—2 August.
- Valea-Lungă 23 Februarie, 20 Iunie, 23 Oct. — ☀ 26 Februarie, 23 Iun., 26 Oct.
- Valea mare (jud. Severin) ☀ si ☀ 6 Aprilie, 14 Octombrie.
- Vânători (jud. Târn.-mare) 27 Martie, 20 Iulie, 27 Sept. 1 Dec. — ☀ 28 Martie, 21 Iulie, 28 Sept., 2 Dec.
- Vărădia (jud. Arad) ☀ si ☀ 7 Ian., 13 Apr., 8 Iunie, 14 Sept.
- Veneția-de-jos 1—2 Mart., 6—7 Iulie, 23—24 Sept. — ☀ 3 Martie, 8 Iulie, 25 Septembrie.
- Vinerea 11—12 Apr., 26—27 Decembrie. — ☀ 14 Aprilie, 29 Dec.
- Vinga (jud. Timiș) ☀ 14 Mai, 27 August, 1 Oct.
- Vingard (județul Alba) 10—11 Februarie, 11 Mai, 10—11 Septembrie. — ☀ 12 Februarie, 12 Mai, 12 Septembrie.
- Vînțul-de-jos 13—14 Martie, 23—24 Iunie, 13—14 Sept., 23—24 Noemvrie. — ☀ 15 Martie, 24 Iunie, 15 Sept., 25 Noemvrie.
- Viștea-de-jos 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. — ☀ 6 Apr., 12 Iulie, 27 August.
- Volla 3 Mai, 16 August, 24 Oct. — ☀ 4 Mai, 18 Aug., 25 Oct.
- Voiteg (jud. Timișoara) ☀ 1 Mai, 1 Sept.
- Vorumloc ☀ si ☀ 2 Aprilie, 7 Septembrie. — ☀ 5 Apr., 10 Septembrie.

- Vulcan** (jud. Brașov) 9 Martie, 29 August. — 10 Martie, 30 Aug.
- Vurpăr** 15 Mart., 1 Iulie. — 16 Martie, 2 Iulie.
- Zábala** 17 Febr., 30 Iulie, 6 Oct., 1 Dec.
- Zagăr** 18—19 Ianuarie, 29—39 Martie, 25—26 Iunie, 5—6 Septembrie, 12—13 Noemvrie. — 20 Ianuarie 31 Martie, 27 Iunie, 7 Septembrie, 14 Nov.
- Zam** (jud. Hunedoara) și capre: 20 Mai, 7 Iulie, 28 August. și 16 Ianuarie, 15 Martie, 21 Mai, 8 Iulie, 29 August, 14 Septembrie, 30 Nov.
- Zălau** 1—2 Martie, 7—8 Iunie, 5—6 Iulie, 6—7 Sept., 4—5 Oct., 6—7 Dec.
- Zárand** (jud. Arad) 25 Februarie, 27 Mai, 12 August, 9 Decembrie. — 26 Februarie, 28 Mai, 13 August, 10 Decembrie
- Zárnesti** 5 Mai, 20 Septembrie. — 6 Mai, 21 Septembrie.]
- Zerindul mare** 14 Ian., 25 August.
- Zeteleaca** (județul Odorheiu) 1—2 Nov. — 25 Febr., 3 Nov.
- Zlatna** 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug. — 19 Martie, 18 Iunie, 1 Sept.
- Zorlențul mare** (jud. Caraș-Severin) 11 Iulie, 24 Oct.

PARTEA LITERARĂ - PROFESIONALĂ - ECONOMICĂ

Rugăciunea oierului.

Stâpâne Doamne, Dumnezeul nostru, ziditorule și făcătorule a toate, caută cu milostivire din înălțimea ta spre oile mele, și le sfințește preele, precum ai sfințit berbecele, pe carele ți l-a adus ție credinciosul Avraam și mielul, pe carele ți l-a adus Avel spre jertfă; așișdereea și vișelul cel gras pe carele după porunca ta l-a junghiat robului tău celui rătăcit și apoi iarăș întors la tine, și — precum acela să a învrednicit să indulci cu darul tău, — aşa milostivește-te să da și oilor mele sănătate; îndepărtează dela ele toată boala, ca să luăm dela ele folosul și hrana noastră a tuturor, și pre noi ne păzește întru bunătatea ta. Că tu ești hrana cea adevărată și dătorul bunătăților, și ție slavă înălțăm, împreună cu părintele tău cel fără de început, și cu prea sfântul Duh, acum și pururea și în veci vecilor.

Amin.

† Regina Maria a României.

*„Increderea în Dumnezeu este o călăuză
în fericire și o mânăgiere în suferință”.*

A spus, în „Testamentul” lăsat țării, Aceea care a fost Regina României și „Mama tuturor”.

In ziua de 18 Iulie, ora 6, anul Domnului 1938, în Castelul Domnesc dela Sinaia și-a dat sufletul și s'a ridicat în ceata dreptilor, cea mai iubită și populară dintre regine: Regina Maria a României.

Doi ani în sir s'a luptat voinicește cu boala nemiloasă. S'a dus și 'n străinătate, la cei mai vestiți doctori, să-și caute sănătatea, dar moartea nemiloasă nu s'a dat înapoi.

Vestea morții s'a răspândit ca fulgerul în țară și departe peste țări și mări, unde era tot atât de cunoscută și iubită.

Plânsete și jale mare a fost dela un capăt la altul al țării. Și-a iubit mult țara și poporul; căldura și bunătatea sufletului Ei erau simțite de copiii și de bătrâni: chipul Ei îl întâlnеai oriunde, în case și bordee.

In anul 1892 când s'a căsătorit, în aceeași zi și-au serbat cununia și 32 nunți țărănești, fapt ce legă și mai mult poporul de Ea. Iubea portul național, pe care adeseori îl îmbrăca, atât Ea cât și odraslele regești.

† Regina Maria a României.

In răsboiul, care țara l-a purtat în timpul din urmă a fost poreclită „Mama răniților”. În anul 1913, în răsboiul din Bulgaria, vizita bolnavii spunându-le cuvinte de măngăiere, iar în răsboiul cel Mare, de Intregirea Neamului, era atât în spatele frontului, unde alinta durerile răniților, cât și pe front, unde îmbărbăta soldații și le ducea hrană.

Cât de mult și-a iubit țara și poporul se poate vedea și din rândurile scrise, la sfârșitul „Testamentului” lăsat și anume :

„Te binecuvântez, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor mele, frumoasă țară, care ai trăit în inimă mea și ale cărei cărări le-am cunoscut toate . . . , frumoasă țară pe care am văzut-o întregită; a cărei soartă am împărtășit-o atâtia ani, al cărei vis strămoșesc l-am visat și mi-a fost îngăduit să-l văd împlinit.

Fii tu veșnic îmbelșugată, fii tu mare și plină de cinste, să stai veșnic falnică printre alte națiuni, să fii cinstită, iubită și prețuită.

Amintește-ți, poporul meu, că te-am iubit și că te binecuvântez cu ultima mea suflare”.

Trupul neînsuflețit al Reginei a fost aşezat și odihnește la „Mănăstirea Curtea de Argeș”, alături de Regele Intregitor de Neam Ferdinand I.

Mormintele lor sunt azi Sfinte locuri de pelerinaj, pentru tot poporul unit și păstorit de Ei cu atâta credință în Dumnezeu și cu atâta iubire sufletească.

De aci înainte mamele vor povesti și adormi odraslele și mai mult cu povești și fapte din viața Aceleia, care a fost *Regina Maria*.

Noi, încă n'am uitat!

Cât chin și jale am indurat
 Și câte lacrimi am vărsat
 De dor să ne vedem stăpâni
 Peste moșia din străbuni
 Noi, încă n'am uitat!

Și n'am uitat, că, pe atunci,
 Ne-ați pus pe umeri spini și cruci,
 Intocmai cum Isus purtase.
 Și ne-ați bătut până la oase
 Huni fără suflet! Venetici!!

Aveam și noi un steag în sat
 Sub care Iancu s'a luptat.
 De groaza voastră trebuit
 Să-l facem prapure cernit.
 Noi, încă n'am uitat!

Și în biserică l-am ascuns,
 Lângă altarul sfânt l-am pus,
 Iar ca să stăvilim prigoana
 În mijloc i-am cusut icoana
 A Invierii lui Isus.

Și nu vom uita niciodată
 Când din biserici și din casă,

*Fără rușine ne-ați răpit
Potretul regelui iubit,
Nădejdea noastră toată !*

*Căci chipul celui care-a 'nvins
Și care apoi cu sânge a scris
Răvaș de dor peste Carpați
Ca să-și de-a mâna frați cu frați
Voi ni l-ați interzis...*

*Noi, n'aveam voie nici pe nume
Acestui scump pământ a-i spune
Și n'am uitat ! Lifte hidioase !
De când cântam, închiși în case :
Deșteaptă-te Române !*

*Dar, cântul nostru înăbușit
Ca o furtună a izbucnit ;
In ceasul sfintei libertăți
Români de pretutindeni toți
S'au infrățit.*

*Azi Dacia și tot pământul
Al nostru e ! Ne-aude Sfântul
Și nu-l vom da ! Să știm de bine
Că vom muri moarte de căine !
Acesta-i jurământul !*

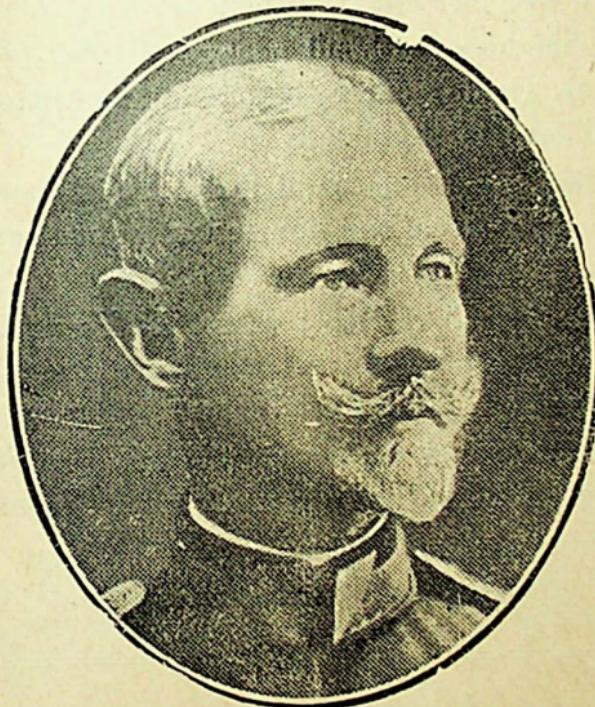
Ion I. Bosdog.

„E greu la deal cu boii mici“.

† Mareșalul Alexandru Averescu.

Tot în anul trecut, în toamnă, la început de Octombrie, ne-a părăsit unul din cei mai mari eroi și conducători ai răsboiului mondial: *Mareșalul Averescu*.

† Mareșalul Alexandru Averescu

Cine n'a auzit și nu cunoaște numele eroului legendar dela Mărăști și al aceluia care a împărțit pământ țăranilor ? !

Luptător în 3 răsboi, în cel din 1877, din 1913 și din 1916, s'a ridicat până la cea mai înaltă treaptă în armată și 'n viață publică.

Fiu de învățător din *Babele-Ismail*, la început vrea să se facă preot și apoi a urmat o școală de meserii.

Incepându-se răsboiul neutârnării din 1877 intră ca voluntar. Devine ofițer și rămâne în armată, făcând școala militară în străinătate.

Priceperea și munca lui îl ridică dintre ceilalți și-l fac să se impună ca bun comandant și bun conducător de oștire.

A servit sub 3 Regi: Carol I, Ferdinand I și Carol al II-lea. I s'a dat cel mai mare grad, ce este în armată: acela de *Mareșal*.

A fost de mai multe ori ministru, de 3 ori Prim-Ministru și 'n timpul din urmă Consilier Regal.

Armata și țara a pierdut prin el, unul din cei mai buni ostași și conducători ce i-a avut.

*„De vei vedea un viteaz, pe câmpul de luptă sau
în împărăția cerurilor, ori de vei întâlni vreun stăpânitor,
să știi că el a avut o mamă distinsă“.*

(Carmen Sylva)

† Romul Vraciu

Invățător-Director din Poiana-Sibiului.

Care dintre oierii din Poiana-Sibiului n'au mers la școală la „Domnu Vraciu” sau care din oierii din jurul Sibiului și de peste munți n'a auzit de Directorul-Invățător *Vraciu*?

Pe câți nu i-a invățat să scrie, să citească și socotească, pe câți nu i-a îmbărbătat cu vorba, pe câți nu i-a ajutat cu sfatul, pe câți nu i-a ajutat chiar cu bani?

Câți copii din sat n'au fost îndreptați și duși de el la școli, la meserii sau la comerț?

Era un om prietenos și de-o bunătate rară. La oricine ii spunea o vorbă bună, ii dădea un sfat folositor și ajuta pe cine cu ce putea.

Era un om în satul lui, care cu greu va putea fi înlocuit.

Îți pare aproape pustiu când te duci în sat și nu-l mai întâlnești sau îți pare biserică goală când nu-l mai auzi cântând!

Rareori lipsea dela întrunirile oierești și totdeauna găsea cuvinte de îmbărbătare pentru conducători și indemnuri bune pentru oieri.

Era un om cu calități rare și de aceea moartea nemiloasă l-a dus prea curând — numai la 66 de ani.

Cei care au primit lumina cărții dela el, care au fost îndrumați, sfătuți și ajutați de el și aceia care i-au cunoscut căldura inimii și bunătatea sufletului, ori de câte ori vor auzi numele lui, vor face o sfântă cruce și vor zice 'n gând: „Dumnezeu să-l odihnească în pace”!

La înmormântare, Reuniunea Oierilor din Poiana-Sibiului a luat parte în corpore, cu steagul, iar Președintele ei, D-l N. Munteanu, a rostit o jalnică cuvântare.

Ion dela mânzări.

Soarele se deșteptă palid din culcușul țancurilor. Vântul sufla a brumă. Coama munților se încărunkise. Izvoarele se opînteaau din adâncuri să înlăture formarea gheții. Câinii urlau la neguri. Cetinile jeluiau plecarea turmelor. Lâna oilor crescuse de iarnă. Ciopoarele coborau ponoarele încet, duios și trist.

Ion dela mânzări se mai urcă odată în „dunga muntelui”, își roti ochii peste toată ciobănia lui. Vederea coamelor peste care și-a doinît zilele în urma oilor, vederea pâraielor în care i se adăpa turma, vederea tărlei în care poposea în amezi, vederea bra-zilor sub care se odihnea, vederea tăieturei cu afiniș și tufe de smeuri, și strecurau în suflet o neliniște asemănătoare părerilor de rău.

Iși luă rămas bun dela toate, într'o rotire de ochi,
care aducea cu ultima rotire de sbor a rândunelelor
înainte de-a pleca spre țări mai calde.

Iși scoase fluerul dela curea și porni pe pripor,
cântând ceva de despărțire, o doină de rămas bun.

Se opri la șipot. Se spălă. Apa rece îi năpădi cu
roșu sănătos obrajii. Apoi se șterse cu năframa legată
peste curea. Năframă primită dela Leana, de Sf. Con-
stantin, când porni la munte.

Moliciunea năframei, avea ceva din moliciunea
mânilor Lenii, ceva din frăgezimea obrajilor ei, ceva
din timpul ei de fată. Era ceva, care-i aducea aminte
de toată ființa ei, care-l făcea s'o simtă lângă el.

Amintirea aceasta îl anină cu tot sufletul, cu tot
dorul, cu toate gândurile de Leana.

Se căută în mâneca legată la capăt a bitușei, în
care ascunse meștecă culeasă din brazi pentru ea.
Se cațără într'un brad, să desprindă un bumburuț de
răšină. Il învăli în ștevie și-l puse în curea, apoi porni
spre turmă, în gând cu Leana, în dor cu ochii ei, în
inimă cu văpăi și bătăi pentru ea.

Ajuns la turmă, oilă, — pentru care ciobănișe
toată fecioria lui —, ii veniră în jur, apoi în urma lui;
stăpân bun cu oi blânde!

Oile, avereia lui, cioporul lui și poate și ale ei,
dacă va vrea Leana...

...Coborîse turma toți munții, se aprobiau de sat. Ion cântă un brâu apoi o jienească. Turma-l urma cum numai oile știu să urmeze. Clopotele de cioaie dăngăneau frumos, atât de frumos, că sunetul lor și albeața oilor pe ponoarele verzi păreau o coborîre din evanghelie.

Și-au coborît în sat. Pâcla vecerniilor, negurile toamnei și fumul din tindele în care se pregătea cina, învăluiau satul în noapte.

Turma scoase 'n porți, bătrâni, femei, fete și mai ales copii.

Ion trecu cu turma pe la poarta Lenuței. Nu iese nimeni, nu-l vede nimeni, unde-i Leana? Nică în uliță nici la poartă, nici la fereastră? S'a uitat Ion timp lung la fereastră, dar n'a văzut decât roșul aprins al mușcatelor... O fi la șipot după apă. Și să împăcă cu gândul că o fi la șipot. Tot ii părea lui rău însă, că n'a putut să-i arăte turma lui. Să-i spuie că's ale lui, și mai ales, să-i spuie că's și ale ei.

Ar fi vrut să opreasă turma 'n loc până vine Leana, dar ceilalți ciobani i-au reamintit că până la șes, unde aveau de iernat cu oile, e cale lungă și apoi nu puteau să facă „târlă” în mijlocul uliței.

Turma își continuă drumul. Ion se repezi până la casa părintească.

Bucuria mamei lui se topea în lacrimi. Îi îmbrățișe, îl săruta și doar atât putea să spună: feciorul meu!... feciorul meu!...

Ion o desmerdă și-o ținu la pieptul lui până și-a potolit tot dorul, apoi ceru haine să se primenească. Se spăla până la brâu, își pieptănă părul, lăsând o șuviță de corb să-i cadă pe ochiul stâng, îmbrăcă haine curate, se căută în mâneca bitușei să vadă dacă n'a pierdut meșteca și porni spre ulița Lenuței.

Mama lui, ieși după el și-l prinse de mâne.

— Vai, Ionul meu, dar unde ti-i și duce?

— La Leana Măicuță.

— La Leana?... Nu te mai duce feciorul meu, că Leana... s'a măritat.

„S'a măritat”! Cuvântul intră ca o suliță în inima lui. S'a măritat. Cuvântul prinse ecou în el, revenea mereu și mereu îi săgeta sufletul.

Nu m'a așteptat... Ii venea să țipe, îi venea să urle, îi venea să se sfâsie!

Porni spre casa ei. Poarta încuiată. În curte nimeni și 'n fereastră tot numai zâmbetul mușcatelor. Se uită la casă. Părea mai tristă de cum a cunoscut-o, apoi nimic schimbat. Ba da, lângă poartă o tăbliță mică: „Pantofar”.

A înțeles. Leana s'a măritat cu un meseriaș: Cu „Ghiorghiță” — pantofarul.

Pricepu. Inima lui însă, i-a rămas nepricepută. Părea un om sfârșit. Bolnav. Purta în suflet un cosciug. În minte î se frământa un adevăr din carteia iubirei: „ochii care nu se văd, se uită“.

Ah! Ghiorghiță, Ghiorghiță! Nu mi-i ieși tu 'n cale! Și bâta lui ferecată se rupse în două de stâlpul porții.

Apoi porni după turmă cu pași șovăelnici și fără suflet; sufletul se sfâșia lângă casa cu mușcată în fe-reastră.

La marginea satului se opri, rupse năframa ce i-o dăduse de Sf. Constantin, Leana. Scoase din mâneca bitușei rășina și bumburuțul din curea și le dădu foc.

Ardea rășina ca înima lui, apoi s'a stins, s'a pre-făcut în scrum ca toate planurile lui.

Ion I. Bozdog.

Pilde și învățături creștinești.

Calendarul este carteia în care omul se uită și caută mai des, ba după una, ba după alta.

De aceea și cei ce alcătuiesc calendarele se silesc să adune în ele tot felul de știri, sfaturi și învățături folositoare pentru viața omului. Intre alte lucruri însă un calendar trebuie să aducă omului și învățături și în-degnuri creștinești pentru mântuirea sufletului. Căci,

după spusa Domnului Isus, de ar avea omul lumea întreagă, dar dacă își pierde sufletul său, nimic nu are.

De aceea dau și eu aici câteva pilde și învățături pe care le socotesc de mult folos pentru mântuirea sufletului.

1. Citiți Sfânta Scriptură!

O poveste veche spune că ajungând Adam pe patul de moarte, a trimis pe un copil al lui, la poarta raiului ca să-i aducă un măr din *pomul vieții*.

Dar îngerul care era la poarta raiului i-a spus că nu îi este îngăduit să-i dea ceva din raiu. Totuși, înduioșat de rugămintea copilului, i-a dat doar câteva frunze din pomul vieții.

Când le-a văzut Adam și a simțit miros din raiu, i s'a luminat fața ca de o mare bucurie și nădejde și a murit mânăiat. Dragă cetitorule, dela Adam încoaace dorim cu toții raiul pierdut. Lui Adam i-a fost destul câteva frunze din *pomul vieții* ca simțind mirosul raiului să capete o mare bucurie și o mare nădejde.

Dar dacă însetăm după raiu toți urmașii lui Adam, totuși nu știm toți, că bunul Dumnezeu ne-a trimis și nouă frunze din *pomul vieții*. Aceste frunze, care au mirosul raiului și cheamă la o viață nouă cu Dumnezeu, sunt *foile Sfintei Scripturi*, foile Bibliei. Cuvintele din Biblie miroase a raiu, pentru că prin ele ne

vorbește însuși bunul Dumnezeu. Ele singure pot să mângăie sufletul nostru și să-l ajute la mântuire.

De aceea tot creștinul cititor de carte trebuie să citească Sfânta Scriptură și s'o aibă în casa lui ca pe un dar al raiului, ca pe o carte cerească.

2. Cum s'a lăsat un om de înjurături ?

Grozav păcat mai e și înjurătura, sudalma prin care omul batjocorește pe bunul Dumnezeu cu vorbe de ocară. Păcatul înjurăturilor diavolești împotriva lui Dumnezeu și a sfintilor și a lucrurilor sfinte, stăpânește mult și pe oierii noștri. Mai ales unii ciobani socotesc ca o mare vitejie meșteșugul de a înjura mai grozav pe bunul Dumnezeu. Incremenetești ce auzi din gura unui om care nu e decât un vierme, praf și cenușe înaintea lui Dumnezeu.

Dacă ar sta suduitorul să judece cuvintele lui de înjurături, el însuș s'ar uimi și s'ar însăicismânta de acesta grozav. Așa a ajuns un om să se sperie de păcatul înjurăturilor lui și s'a dus la un preot să-l întrebe ce să facă să scape de această patimă înfricoșată și pierzătoare de suflăt.

Preotul l-a întrebat de câte ori a înjurat într'un an de zile. „Păi cred că n'am peri în cap de câte ori am înjurat în tot felul“ a răspuns bietul om. Atunci preotul i-a dat canon de pocăință ca de câte ori va

mai scoate din gură vreo înjurătură, de atâtea ori să-și smulgă câte un fir de păr din cap. Omul s'a învoit căci voia să scape de păcat. Deci de câte ori îi scăpa din gură câte o înjurătură sau drăcuială, își scotea câte

Cum s'a lăsat un om de înjurături

un fir de păr din cap. Atunci ca să nu rămână chei s'a hotărît să se lase cu totul de înjurături.

După ce a mai trecut vreme și a scăpat cu totul de păcatul înjurăturilor, bietul om se gândeau și își zicea rușinat: „Va să zică mi-a părut mai rău de perii ca-

pului decât de bietul meu suflet. Și m'am temut mai mult de chelia capului decât de mânia lui Dumnezeu pe care-l injuram mereu. Dar aşa e omul, se gândește prea puțin la sufletul lui".

3. Ursoaica și puiul ei.

Mai de mult niște pădurari din Cehoslovacia au pus într'o pădure mai multe curse de prins sălbăticiumi. Prea erau multe jigenii de făceau pagubă în vitele oamenilor. Acum într'o zi ducându-se pădurarii să vadă dacă s'a prins ceva în cursele lor, din depărtare au auzit miorlăit dureros. Când s'au apropiat mai bine au văzut că într'o cursă s'a fost prins un puiu de urs, iar lângă el stătea ursoaica și cu ceklalt puiu. Dar pentru că în părțile acelea împușcarea urșilor era oprită de stat, pădurarii au lăsat ursoaica în pace. Totuși treceau în fiecare zi pe acolo, așteptând să plece ursoaica și să ia puiul cel prins în cursă. Dar le-a fost mare mirarea văzând că ursoaica nu vrea să mai plece de lângă puiul ei, ci stătea mereu lângă el, și cu cât se văiețea puiul, cu atât mai jalnic miorlăia ursoaica. Și aşa au trecut 11 zile până ce puiul prins în cursă a murit.

Atâtă dragoste părintească ne miră mult. Căci sunt mulți părinți care își văd copiii prinși în *cursele păcatelor*, care le primejduiesc viața și ii lasă în pace.

Nu se silesc deloc să-i scape. Ba sunt atât de orbi și nepăsători, că nu văd primejdia păcatelor în care sunt prinși copiii lor. Ce lucru dureros mai e și acesta! Ce lucru dureros, ca omul să ajungă mai rău ca dobitoacele!...

4. Folosul poverilor și suferințelor.

Cei cari au fost prin Africa, spun că au văzut în unele ținuturi râuri cu ape aşa de repezi, că oamenii ca să poată trece prin ele și ca să nu-i doboare apele la pământ, își puneau pe cap o povară grea, de pildă luau câte un bolovan mare și-l țineau cu mâinile pe cap. În felul acesta povara ii făcea mai grei și apa nu-i putea nici să-i ia la vale, nici să-i doboare jos.

Întâmplarea aceasta are un tâlc adânc pentru viața noastră pe pământ. Necazurile și suferințele care ne vin, ne sunt de mare folos pentru mânduire. Apele vieții acesteia vin repezi și pline de ispite. Ele ne iau cu ele sau ne doboără la pământ, fiind mereu în mare primejdie. Dar vin greutățile, necazurile și suferințele asupra noastră. Ele ne țin în picioare. Greutatea lor nu ne lasă luați de apele ispitelor, ci ne țin în loc și ne ajută să privim numai înainte, către țărmul vieții de dincolo, la care trebuie să ajungem cu bine.

De aceea nu trebuie să cărtim împotriva necazurilor ce ne vin în viață. Ci să mulțumim Domnului

pentru ele. Căci dacă n'ar fi povara lor să ne țină pe loc, am fi ușor luați de ape și înnecați în păcate.

5. Ce ne spune răsunetul ?

Un copil se juca în marginea unei păduri. „Uu-hăă!”, striga coопилul. „Uu-hăă!”, răspundeа пăдurea. „Cine ești tu?”, întrebă copilul. „Cine ești tu?”, răspunse răsunetul пădurii. Copilul crezu că e vreun copil în pădure care-l îngâna ca să-și bată joc de el. „Vino afară!”, strigă copilul. „Vino afară”, răspunse пădurea. Copilul se supără rău și strigă răstit: De nu tacă, am să te bat!“ „Am să te bat”, răspunse iar пădurea.

Plin de mânie copilul alergă acasă și se plânse mamei sale că în pădure e ascuns un copil rău, care-l tot îngâna și care chiar l-a amenințat cu bătaia. Dar mamă-sa a înțeles că nu e altcineva decât ecoul пădurii și zise copilului zâmbind: „Du-te, dragul mamei, iar unde ai fost și mai strigă odată: „Te iubesc!“ și ascultă ce-ți răspunde“.

Copilașul s'a dus repede în marginea пădurii și a strigat: „Te iubesc!“ „Te iubesc!”, răspunse пădurea și copilul s'a liniștit.

Așa e și cu viața noastră. Dacă o ducem rău cu oamenii din jurul nostru, de multe ori noi suntem de vină, căci răutatea noastră se întoarce asupra noastră, ca răsunetul пădurii. Dacă te uiști în oglindă și te

strâmbi urât și chipul din oglindă se strâmbă urât. Și dimpotrivă, dacă zâmbesti sau râzi și oglinda își arată un chip zâmbitor și plăcut.

De ce nu înțeleg oamenii lucrul acesta pentru binele lor? De ce sunt ei atât de răutăcioși ca să-și mărească necazurile? Domnul Hristos ne-a spus și ne-a arătat cu viața Lui, că numai dragostea și faptele ei ne vor mântui de necazuri și de moarte. Să iubim și pe vrăjmașii noștri, căci dacă iubim numai pe cei ce ne iubesc, ce lucru mare am făcut? Viața noastră cu faptele ei să fie un puternic strigăt: „Te iubesc“, și atunci să fim siguri că răsunetul cel veșnic al Tatălui ceresc va fi ca al pădurii: „Te iubesc!“

Preot Nicolae Vonica.

Lacrimi...

*Pe cer norii cenușii,
Ceață 'ntinsă pe câmpii.
In strat florile suspină,
Frunze veștede 'n grădină.*

*Vântul rece jalnic gême,
De pe cetini pic' alene
Stropi de ploaie, lacrimi multe,
După zilele trecute.*

*Paserile au plecat,
Luncile s'au desbrăcat,
Căci e toamnă; vânt mereu...
Toamnă și 'n sufletul meu...*

Maria Munteanu.

Din viața stânelor.

De câțiva ani în sir, domnul „Nae” — cum i se spune în deobște — profesor binecunoscut la liceul din orașul . . . își petrece concediul de vară la stâna unui bun prieten, cioban din munții îndepărtați ai Cernei. Departe de lumea orașului, timp de trei luni de zile, în adâncul misterios al munților cu izvoare sparte în colț de stâncă dură și cutezătoare, cu păduri întunecăsoase de brad, domnul Nae trăiește aevea, laolaltă cu ciobanii, clipe senine de vrajă și mulțumire sufletească.

O laviță improvizată din câteva scânduri cioplite stângaci și rânduite cu grijă pe niște furci înșipite în pământ, lângă un perete, îi servea ca pat de odihnă pe tot timpul cât îi era cu voie să rămână la stâna prietenului său. Două sau trei piei mișoase de oaie și un braț de ceteină adus din pădure de Niculaiță strungarul în erau deajuns, în loc de saltea, să nu ducă dorul confortului de acasă.

Câte odată, când vremea era frumoasă, domnul Nae obișnuia să doarmă noaptea afară, în colțul celarului, învelit bine într'un cojoc împrumutat de baciul Vasile.

Atunci, pribegind cu privirile printre lumiștele cerului până departe spre hotarul zărilor întunecate, s'ar putea spune, că în adevăr, avea prilejul să trăiască sentimentul adânc al unei vieți tihnite și nu oricui la îndemână.

Dar într'o noapte a pățit-o rău de tot și de atunci s'a lecuit pentru multă vreme de placerea de-a rămâne peste noapte afară.

Surprins pe neașteptate, târziu către miezul noptii, în locul său din colțul celarului, de o vijelie cu ploaie și ceată, aşa cum vine adeseori la munte, domnul Nae în loc să nimerească spre stână, la adăpost, a pornit buimac în altă parte, prin întuneric, spre pădure. Când și-a dat seama l-a cuprins frica și a început să strige că il ținea gura, de parcă venise lupul nu altceva.

— „Moș Vasile, moș Vasile, vino repede că mi-am pierdut busola și nu mai știu în ce parte s'apuc“.

Abia l-a scăpat Niculaiță de furia dulăilor întăriți și l-a adus la stână leoarcă și cu spaima în priviri.

Toată vara au râs ciobanii de pățania asta. Dar domnul Nae, care știe de glumă nu se supără niciodată. Se obișnuise cu glumele și păcălelile ciobanilor totuși așa

cum se obișnuise și cu fumul și cu miroslul de piei ar-găsite din stână. Ii plăceau chiar și nu odată fusese văzut cum le nota într'un carnetel, pentru a le povesti, la rândul său, prietenilor dela oraș.

Până și Niculaiță își îngăduia adeseori să-i „frigă” câte una năzdrăvană de rămânea domnul Nae uluit.

Âșa, într'o seară, băiatul îndrăznește să credă că domnul Nae nu va izbuti să spargă dintr'o singură lovitură cu potcoava o strachină de pământ. Ba încă era într'atât de incredințat de aceasta, încât are curajul să spună în auzul tuturoră :

„Domnule Nae, iaca eu m'apuc la rămășag pe o sută de lei că nu vei sparge strachina”!

Domnul Nae a râs cu poftă de această propunere și fără să bănuiască șiretlicul băiatului, se prinde să spargă strachina cu o potcoavă de cal, pe care o adusese un cioban într'adîns.

Odată învoiala făcută și pecetluită cu o strângere de mâna, domnul Nae trebuia să aștepte afară până vrăjește băiatul strachina și potcoava. Căci numai așa, prin descântec, se va împlini minunea neînțeleasă pentru un orăsan ca domnul Nae.

În răstimp, băiatul asvârle pe fură potcoava în jăratecul din vatră și când socotește că e îndeajuns de încînsă o trage afară și o șterge binîșor de cenușe cu o obială și apoi o pune alături de strachină, pe masă.

Vrăjitul era gata.

Domnul Nae chemat în stână și pus în fața celor două obiecte, întinde mâna fără șovăire să apuce potcoava și dintr-o singură lovitură să sdrobească oala. Dar vai!... cât de repede a svârlit-o și a fugit să-și potolească usturimea arsurii în găleata cu apă.

Rămășagul, se înțelege, a fost căștiigat, fără drept de apel, de băiat, care a încasat pe loc suta de lei.

Dar mai cu seamă pasiunea domnului Nae de a afla și pătrunde sensul adevărat al cuvintelor în dialect ciobănesc, a dat prilejul unor întâmplări pline de haz.

Așa, bunăoară, într'o seară, mai spre toamnă, când se pregătesc ciobanii să coboare cu turmele la șes, baciul Vasile stătea însipăt în pragul stâncii cu gândurile aiurea — poate spre locurile către care în curând va trebui să plece — și privea țintă în întunericul ce se lăsase. Domnul Nae, fermecat de frumusețea serii se aşezase pe un butuc, în bătătura stâncii și pufăia liniștit din luleaua pe care o purta în orice clipă în colțul guriilor și pe care, se lăuda dânsul, că i-o aduse unul din Germania, dela München.

Cum însă butucul pe care se aşezase nu era tocmai bine „înținat”, nu știa prin ce imprejurare se clatină și domnul Nae, pierzându-și echilibrul, se răstoarnă și își scăpă luleaua dintre dinți.

Din pragul stânii, baciul Vasile ii strigă, râzând: „Stoa! domnule Nae, aveți grije să nu rămâneți și fără lulea, aşa cum ați rămas fără busolă”...

Fără să priceapă înțelesul acestui cuvânt, folosit atât de mult de ciobani, domnul Nae intră în stână să se culce. Era și vremea, fiindcă rarițele se ridicaseră sus pe cer, aproape de amiază, iar focul dela stână se stinse de mult.

Abia a doua sau a treia zi, când un stăpar a coborit la stână cu măgarii după făină, a priceput domnul Nae înțelesul adevărat al cuvântului: „stoa!” N'a zis însă nimic, mulțumindu-se doar să însemneze cu vârful creionului în carnețel:

„Stoa” se spune măgarilor când vrei să se opreasca”.

Horia Doinaru.

Ceva despre chinurile iadului.

Mai de mult trăia un împărat puternic și bogat. Toate ii mergeau bine și o ducea numai în petreceri spre împlinirea tuturor poftelor lui. Despre Dumnezeu și despre puterea Lui nu voia el să știe. „Creadă cine-o vrea, dar eu nu cred în Dumnezeu. Cine e Dumnezeu și ce-ar putea să-mi facă el?”

Dar iată că se ivi o ciumă grozavă în împărăția aceluia împărat trufaș și necredincios. Cum doboară

apele mari tot ce le stă în cale, aşa dobora ciuma sute și mii de oameni, lăsând jale și pustiu în urma ei. Împăratul se însășimântă și 'n fața morții care se apropiă și de cetatea lui și care putea să-l doboare și pe el, își aduse aminte de Dumnezeu și-i păru rău de necredința lui. Căzu în genunchi și se rugă Domnului să-l ierte și să-l apere de moarte. Ba făgădui lui Dumnezeu că dacă-l scapă de ciu'mă va ridica o prea frumoasă biserică în cinstea Preacuratei Fecioare Maria, care a născut pe Domnul Isus.

Bunul Dumnezeu s'a bucurat de întoarcerea împăratului la buna credință și-l apără de ciu'mă. Dar după ce trecu ciuma și primejdia morții, împăratul se deparetă iar de Dumnezeu și nu-și mai ținu făgăduința de-a zidi o biserică Sfintei Fecioare. Ci el se aruncă în petreceri și păcate, spunând iar că nu crede în Dumnezeu, căci dacă a scăpat de ciu'mă e pentru că a avut noroc.

După o vreme însă iar s'a arătat ciuma în părțile acelea. și iar a început să cadă oamenii ca iarba înaintea coasei. Ciuma a intrat și în cetatea împăratului. L-a cuprins în ghiarele ei negre și pe necredinciosul împărat. Astfel a murit împăratul și cu el a pierit și cetatea lui de ciu'mă și de foc.

Dar de atunci încocace oamenii din părțile acelea au văzut în unele nopți un duh care n'are astămpăr

printre ruinele cetății de odinioară. Se trudește acel duh chinuit să pună piatră pe piatră ca și când ar vrea să zidească ceva.

Duhul împăratului necredincios se chinuește în fiecare noapte să adune pietre și cărămizi ca să zidească biserică pe care o făgăduise în cinstea Sfintei Fecioare. Dar pietrele adunate de el nu stau una pe alta și zidul se dărâmă mereu. Atunci se aude bolboroseală de glas jalnic pe ruine. Un călugăr din părțile acelea spune că a deslușit acel glas, care zicea: „Aveți de grije, Dumnezeu numai odată trece și apoi nu se mai întoarce”.

Adică omul poate să-și măntuiască viața numai cât e aici pe pământ. După moarte, omul își vede toate păcatele și necredința, dar e prea târziu. Și pentru că e prea târziu, sufletul se chinuește în vecii vecilor să facă binele ce nu l-a făcut cât a trăit pe pământ. Dar e în zadar. Acest chin al sufletului, aceste păreri de rău, pentru că n'a cunoscut pe Dumnezeu și n'a făcut voia Lui, acesta echinul vecinic al iadului. Aceasta era chinul împăratului. Aceasta va fi și chinul nostru dacă nu ne vom apropiă de Dumnezeu.

Preot Nicolae Vonica

Fericirea este a aceluia care poate face pe alții fericiri.

Chivituri.

Culese din „Tara Oașului“.

*Spune mândro poți nu poți,
Nu mă mai ținea la porți,
Să mă latre câinii toți
Și să-mi strige lumea hoț.
Că nu-s hoț de cai și iepe,
Ci sunt hoț numai de fete.*

*Măi bădiță pentru tine
Mă mustră maica pe mine.
Bade pentru dumneata
Mult mă mustră măicuța.
De m'ar mustra 'n toate zile,
Nu mă las bade de tine.
De m'ar mustra tot pe ceas,
Eu de tine nu mă las.*

*
*Frunză verde de răchită,
Mândruța mi se mărită.
Mărite-se sănătoasă,
Că mai sunt fete frumoase.*

*
*Turai lele,
Măi Gheorghi!*

*Că io mă duc la Mări
Numai când mie mi hi!*

*Numai de-o făta oaia
N'a fi cușmă ca a mea.
Că mielul mi l-oi tăia
Cărnica o-i mâncă
Și din piele cușmă o-i fa!*

*Câte fete-s pela noi,
Fă-le Doamne toate oi
Și pe mine păcurar
Să le păzesc în celar.*

*Mândrele o fost toate a mele
Până am fost fecior de ele.
Dar acum sărac de mine
Și de hâdă-mi pare bine!*

*O veni vremea veni,
Toți vom bea și n'om plăti
Și om vota cu cine'om ști!*

Ghicitori.

Ce trece prin sat
Și câinii nu bat?

(Vântul).

Găinușe pestricioară
La popa pe policioară.

(Cartea),

Nuelușe fermecată
Umblă ziulica toată.

(Sărpele).

Pe poteca 'ngustă,
Trece moșu 'n fustă,
Rotat și fudul,
Flămând ori sătul.

(Curcanul).

Sus pe deal și jos pe vale
Par'c-ar fi un târg de oale.

(Mușuroaiete).

Am un berbece negru
Și scoate mițe albe.

(Sfredelul).

Am o vacă și cum fată
Lupii ii mânca vițelul.

(Mădăligă).

Cireș înflorit,
Şarpe 'ncolăcit,
Poruncă de Domn,
Lucrare de om.

(Mănăstirea).

Roşioare bulbucate,
Stau la masă în palate.

(Merle).

---

*Lucrul cel mai laș în lume
E un bărbat tângitor.*

(Gh. Coșbuc).

Organizarea oierilor.

Oierii țării noastre la îndemnul D-lui Nicolae Muntean — au simțit nevoia de a se organiza din punct de vedere profesional.

Forma organizațiilor, ce au luat naștere a fost aceea de „reuniune de oieri”.

Reuniunea urmărește un scop cultural și social și un scop economic de promovarea ocupațiunii membrilor ei. Reuniunea are o sală de lectură cu ziar, reviste și cărți de împrumut; ține întruniri de consfătuire, aranjează expoziții de oi și de industria lânei și a laptelui și ține legături culturale cu alte societăți asemănătoare.

Pentru promovarea ocupațiunii membrilor urmărește: îmbunătățirea păsunilor, ameliorarea raselor de oi, promovarea industriei casnice a lânei, a industriei laptelui, precum și o rentabilă valorificare a produselor îndeletnicirii membrilor.

Membru al reuniunii poate fi oricare oier, fost oier, descendenți ai oierilor și oricare cetățean de origine român, care se interesează de această ramură a economiei naționale și dacă are viață nepătăță din punct de vedere moral și național. Femeile încă pot fi membre ale reuniunii în aceleasi condiții; corporațiunile, de asemenea.

Intâia reuniune, ce a luat naștere înainte cu 15 ani, a fost cea din Poiana-Sibiului.

După ea s'au înființat pe aceleași baze și cu același scop, reuniuni în județul Sibiu în comunele: Jina, Tilișca, Rășinari, Râul-Sadului, Sadu, Tălmăcel, Boiu și Porceni; în județul Alba în: Șugag și Loman; în județul Râmnicu-Vâlcea în Vaideeni și Băbeni-Bistrița; în județul Gorj în: Novaci; în județul Treiscaune în: Covasna; în județul Arad în: Arad; în județul Mehedinți în: Titerlești; în județul Bihor în: Roit și în județul Muscel în: Domnești.

Mai sunt în curs de înființare în mai multe comune din județele: Argeș, Dâmbovița, Muscel, Teleorman, Bacău, Năsăud și altele. Tinde, cum se observă, ca această mișcare să înglobeze pe toți oierii din țară.

Toate reuniunile și peste 2000 de delegați ai oierilor din toată țara, s'au întrunit la 21 Noemvrie 1935, la Sibiu și-au hotărât gruparea oierilor într-o organizație pe țară, luând naștere astfel „Uniunea oierilor din întreaga țară”. Astfel organizații, prin o conducere supremă unitară să-și poată spune mai ușor și până sus toate păsurile, pentru ca mai ușor profesiunea și drepturile membrilor să fie oriunde susținute.

Uniunea urmărește înaintarea culturală, socială și economică a oierilor, precum și promovarea oieritului,

prin ameliorarea raselor de oi, asigurarea de pășuni și valorificarea produselor.

Pentru asigurarea acestui scop:

- a) Va stări să ia ființă o bancă a oierilor din întreaga țară, care să asigure creditul necesar promovării oieritului;
- b) va pune baze unei cooperative, care să valorifice toate produsele indeletnicirii oierilor;
- c) va înființa o fabrică, pentru prelucrarea și industrializarea lânei;
- d) va organiza asigurarea vitelor;
- e) va organiza cursuri de perfecționare și va înființa „Stâni-Școli” în cari actualii și viitorii oieri să-și câștige și completeze cunoștințele de creșterea oilor și industrializarea laptelui;
- f) va organiza expoziții de oi și produsele lor;
- g) va îngriji de formarea unui corp select de specialiști în ale oieritului, demonstrând și sfătuind practic cum se poate produce mai mult și mai bun;
- h) va edita cărți, ziară și reviste de interes profesional;
- i) va organiza conferințe;
- j) va colabora cu toate instituțiile și asociațiunile, care se interesează sub orice formă de progresul oieritului;

l) va da ajutoare celor ce fac oierit în vederile Uniunii și celor, cari din cauza pierderilor suferite în oi, au nevoie de ajutor, pentru a-și reface economia, precum și celor, cari au realizat îmbunătățiri pe acest teren;

m) va lupta pentru păstrarea credinței, portului, cântecelor, jocurilor și obiceiurilor strămoșești;

n) va înființa un muzeu, în care va aduna și păstra tot felul de obiecte oierești.

Membrii Uniunii Oierilor sunt toți membrii reunuielor precum și aceia cari nefăcând parte din o reuniune se înscriu direct în Uniune. In general membru al Uniunii Oierilor poate fi oricare oier sau oierită, descendant de oier sau oricare cetățean român, care se interesează de această ramură a economiei naționale și are viața nepătată din punct de vedere moral și național.

Numărul membrilor Uniunii se ridică la cca 2500. Puțin mai mulți decât atâția sunt aderenți ai mișcării.

înducerea Uniunii Oierilor din întreaga țară o are un comitet din 31 persoane.

Președintele Uniunii Oierilor este: **Nicolae Muntean;**

Vice-Președinți: *Ioan Giugulan și Miron Stefan.*

Reuniunile din țară

cari fac totodată parte și din Uniune:

1. Reuniunea oierilor din Arad, jud. Arad. Președinte: *Gheorghe Șulea*; Vice-Președinte: *Gheorghe Cioban*.

2. Reuniunea Oierilor din *Băbeni-Bistrița*, jud. Vâlcea. Președinte de onoare: *D. D. Nacea*, învățător; Președinte: *V. Ion M. Dănuț*; Vice-Președinte: *Pavel Gh. Iosif*.

3. Reuniunea Oierilor din *Boiu*, jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Bobeșiu*, învățător; Vice-Președinte: *Nicolae Voicu*.

4. Reuniunea Oierilor din Covasna, jud. Trei-scaune. Președinți de onoare: Preot *Eremia Ticusân* și *Nișă Buzea*; Președinte: *Ioan Gh. Papuc*; Vice-Președinte: *D. I. Furtună*; secretar: *T. Ciangă*.

5. Reuniunea Oierilor din Domnești, jud. Muscel. Președinte: *Bărboiu*.

6. Reuniunea Oierilor din Jina, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan Sava*, învățător-director; Vice-Președinte: *Avram Tămpănariu*.

7. Reuniunea Oierilor din Loman, jud. Alba. Președinte: *Stancu Gh. Nicolae*; Vice-Președinte: *Vlad T. Simion*; secretar: inv. *Pavel Zămora*.

8. Reuniunea Oierilor din *Novaci*, jud. Gorj. Președinte: *I. Giugulan*; Vice-Presedinte: *Gh. Șt. Deaconescu*.

9. Reuniunea Oierilor din *Porcești*, jud. Sibiu. Președinte: *Iacob Grecu*; Vice-Presedinte: *Nicolae Oancea*.

10. Reuniunea Oierilor din *Răchinari*, jud. Sibiu. Președinte: *Preot Ioan Brote*; Vice-Presedinte: *Bucur Podariu*.

11. Reuniunea Oierilor din *Poiana-Sibiului*, jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Muntean*; Vice-Presedinte: *Ioan Șerb*.

12. Reuniunea Oierilor din *Râul-Sadului*, jud. Sibiu. Președinte: *Nicolae Brâncovean*; Vice-Presedintă: *Ioan Hurdubelea și N. Drăghiciu*.

13. Reuniunea Oierilor din *Roit*, jud. Bihor. Președinte: *Teodor Luncan*; Vice-Presedinte: *Petru Lucaciu*.

14. Reuniunea Oierilor din *Sadu*, jud. Sibiu. Președinte: *Irimie Dăncăneș*; Vice-Presedinte: *Ioan Barb.*

15. Reuniunea Oierilor din *Șugag*, jud. Alba. Președinte de onoare: *Gheorghe Perian*, preot; Președinte: *Miron Ștefan*, învățător; Vice-Presedinte: *Gh. Bucurescu*.

16. Reuniunea Oierilor din *Tălmăcel*, jud. Sibiu. Președinte: *Ioan Barbu*; Vice-Presedinte: *Dumitru Rădoi*.

17. Reuniunea Oierilor din *Tilișca*, jud. Sibiu.
 Președinte: *Ioan C. Juga*; Vice-Președinte: *Ioan I. Bratu*.

18. Reuniunea Oierilor din *Titerlești*, jud. Mehedinti. Președinte de onoare: *Predescu Julian*, Prefect; Președinte: *N. Bistrițeanu*; Vice-Președinte: *C. I. Jianu*.

19. Reuniunea Oierilor din *Vaideeni*, jud. Vâlcea.
 Președinte de onoare: *Adam Ionescu*, deputat; Președinte: *Adam P. Jinaru*; Vice-Președinte: *Lazăr I. Apostoloiu*.

Uniunea Oierilor dispune și de o publicație lunăriă, „*Stâna*“, revistă profesională și de cultură, care publică chestiuni și probleme, culturale, profesionale, sociale și susține interesele membrilor ei.

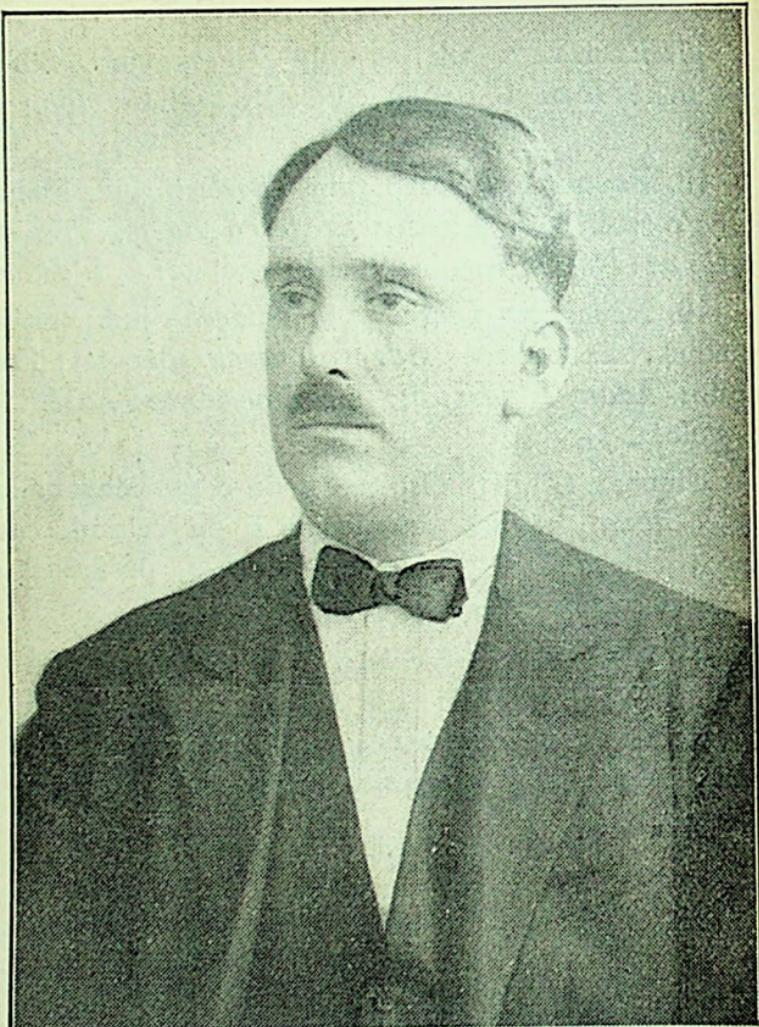
Revista este citită cu viu interes de toți oierii din al căror abonament se și susține.

Redactează deasemenea în fiecare an acest calendar cu un bogat material calendaristic, cultural și profesional.

Statistica oilor.

a) Numărul oilor în România a fost în anul:

1927	12.941.000
1928	12.801.000
1929	12.406.000
1931	12.356.000

NICOLAE MUNTEAN

Președintele „Uniunii oierilor din intreaga țară”,
„Directorul revistei „Stâna”.

1932	12.294.000
1935	11.828.000

Se observă deci, că din an în an numărul oilor scade;

b) După numărul oilor, locul României, printre celelalte țări ale Europei este al 3-lea.

Tara	Numărul oilor	Câte oi vin: La 100 Ha. / La 100 locuitor
Anglia	26.651.000	197
Spania	16.470.000	32
România	11.828.000	40
Franța	9.730.000	18
Olanda	485.000	15
Danemarca	175.000	4
Germania	3.659.000	7
Italia	10.268.000	33
Polonia	2.557.000	7
Cehoslovacia	476.000	3
Ungaria	1.056.000	11
Jugoslavia	8.600.000	34
Bulgaria	8.740.000	85
Grecia	7.427.000	57

d) Numărul oilor din Tara noastră repartizate pe rase:

Turcană și corcitură	7.261.000	sau 61.3%
Tigae	3.279.000	" 27.6%
Merinos	120.000	" 1.0%
Caracul și corcitură	496.000	" 4.2%
Spancă	170.000	" 1.5%
Stogoșe	353.000	" 3.0%
Rațcă	43.000	" 0.5%
Carnabat	103.000	" 0.9%
Friză	3.000	

e) Repartizat după sex și vârstă avem în țară:

Berbeci peste un (1) an 444.136

Oi peste un an 9.783.465

Tineret până la un an 1.600.464

Valoarea oilor și a produselor lor se ridică la noi la cca 10 miliarde anual.

In lume, numărul cel mai mare de oi il are Australia și anume 113 milioane; după ea vine India cu 98 milioane, în care intră însă și caprele; în Rusia, oi și capre, vreo 61 milioane; Argentina și Uruguay au împreună 55 de milioane; Statele Unite au 59.800.000; Africa de Sud are 35 de milioane, iar în Noua Zeelandă 28.650.000.

Creșterea oilor.

Corcirea oii țurcane cu karakul.

Oaia țurcană, care în cea mai mare parte a țării se crește pentru miel, lână și lapte, ar putea aduce un venit mai mare crescătorilor de oi, prin încrucișarea ei cu oaia karakul, nu pentru a-i mări valoarea lânei sau cantitatea de lapte, ci pentru a produce pielicele cu luciu mai frumos decât al pielicelor obținute dela mieii țurcani, fapt ce ar aduce în gospodărie un venit destul de însemnat.

Că această încrucișare o găsim azi la noi în țară numai în unele părți se datorește mai multor cauze și anume:

1. Berbecii karakul costă uneori prea mult. Pentru a avea un berbec bun karakul, trebuie să plătească cel puțin 10 mii Lei.

2. Crescătorii actuali de karakul, vând greu berbeci buni, căci concurența cu pielicele de pe piață poate scădea mult prețul ce se obține azi.

3. La noi nu se practică pe o scară întinsă fecundarea artificială, care ar realiza economie destul de mare, în cumpărarea de berbeci.

4. Personalul însărcinat cu practicarea acestei încrucișări și cu paza oilor trebuie să fie bine instruit,

lambus

Oaie Karakul cu miel.

pentru a putea prinde momentul cel mai bun de sacrificarea mielului, căci o întârziere de $\frac{1}{2}$ zi sau o zi, poate strica calitatea pielicelei astfel, ca prețul ei să scadă la jumătate sau mai mult.

5. Oaia karakul e un animal tipic de stepă, ori aceste regiuni la noi în țară sunt limitate în parte din Basarabia și Câmpia Transilvaniei.

6. Karakul nu poate să se aclimatizeze în celelalte părți ale țării sau chiar dacă este introdus se spune că e predispus la diferite boale sau degenerază, neavând clima prielnică desvoltării.

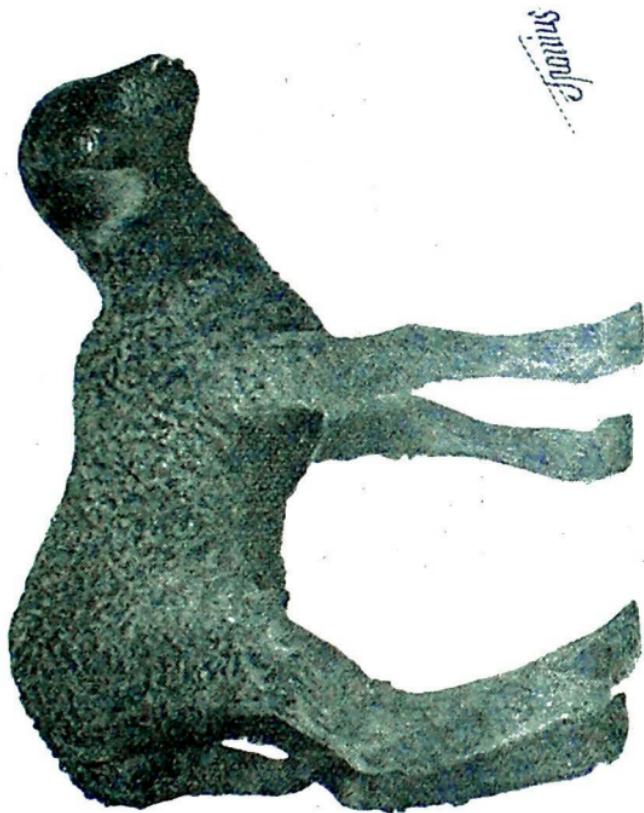
Alt motiv ar fi mentalitatea locuitorilor de a nu strica materialul ovin țurcan, prin corcire. Acest motiv ar fi intemeiat, până la un punct.

Este adevărat, că prin corcire nu putem realiza dela metiși, o cantitate de lapte egală cu a țurcanei pure, însă deficitul acesta va fi acoperit de prețul ce-l vom realiza prin vinderea pielicelei.

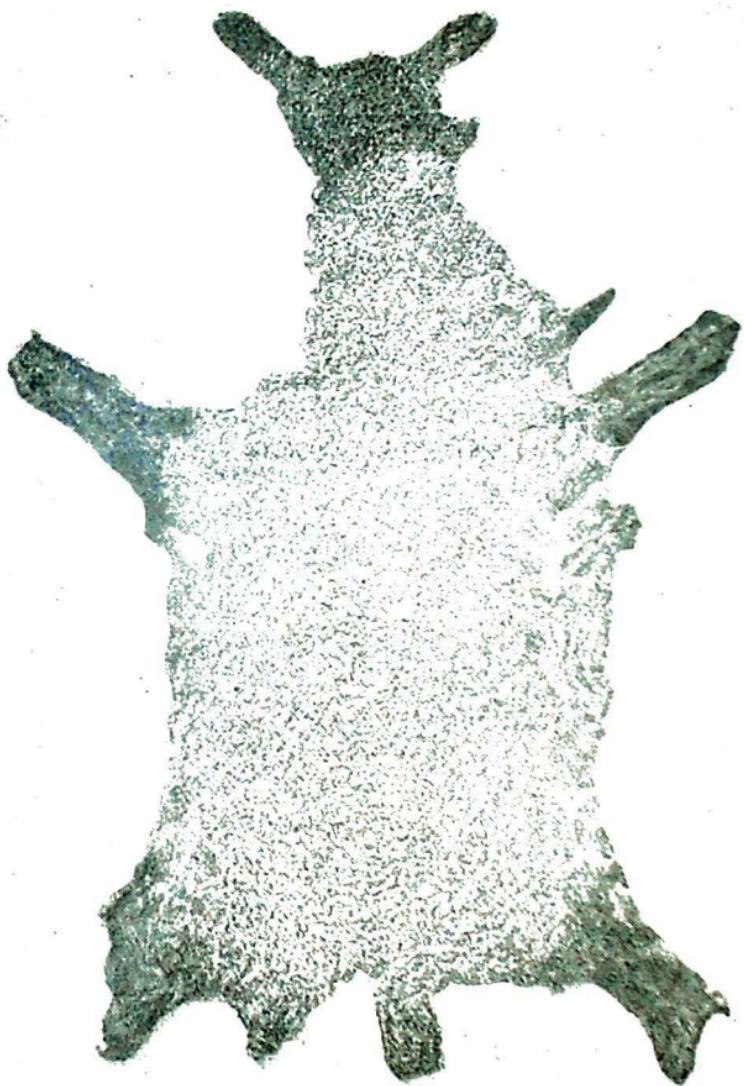
Azi există în țară crescători de oi, care din această încrucișare au în fiecare an câștiguri importante, mai ales că cerințele pieții au fost destul de bune până acum.

La încrucișare trebuie să se țină seama ca:

1. Berbecii corci să nu fie folosiți ca reproducători.
2. Oile țurcane alese pentru încrucișare să aibă lână cât mai frumoasă.

Miel karakul × turcană.

Pielică de miel Karákul × Jurcană.

Jromus.

3. Să nu se facă corcirea în a II-a generație sau mai departe cu berbeci, rude apropiate (consangvinizare).

4. Calitatea pielicelor va fi cu atât mai bună, cu cât va crește numărul generațiilor de încrucișare.

5. Să se întrebuințeze la încrucișare oi țurcane negre.

6. În timpul gestației oile să fie bine hrănite, pentru a da un miel cât se poate de desvoltat.

Asupra rentabilității, dau mai jos o comparație între produsele ce am obținut vara trecută dela o oaie țurcană și una corcăi karakul.

Oaia țurcană:

10 kgr. caș a 25 Lei	250 Lei
2 " lână a 40 "	80 "
1 miel a 200 "	200 "
400 kgr. gunoiu a 0,10 "	<u>40 "</u>
	Total . 570 Lei

Oaia corciu Karakul:

6 kgr. caș a 25 Lei	150 Lei
2 " lână a 30 "	60 "
Una pielicică medie	600 "
400 kgr. gunoiu a 0,10 Lei	<u>40 "</u>
	Total . 850 Lei

Diferența este de 280 Lei, care o dă mai mult corcăi karakul ~~X~~ țurcană neagră, față de oaia țurcană.

Această diferență se poate îndoi, când pieleica este foarte frumoasă.

Rămâne ca fiecare crescător, să-și facă singur calculele în situația în care se găsește, pentru a vedea dacă această ramură de producție îi poate aduce un venit, ce ar acoperi cheltuelile necesare.

Gh. Theodoru
Brăila.

Cum să hrănim oile?

Se știe, în general, că foloasele, cari le avem dela animalele noastre sunt influențate, în mare măsură, de hrana.

Dela oi avem miei, lapte, lână și când le tăiem, carne. Aceste produse vor fi cu atât mai multe și mai bune cu cât oile vor fi mai bine hrănite.

Spre a avea deci un beneficiu cât mai mare din creșterea oilor va trebui să dăm o cât mai mare atenție pășunii și nutrețurilor ce le dăm acestora.

Invățatura asupra oilor ne arată, că corpul lor este format din oase, carne, grăsimi, și că ele ne dau lână și lapte, deci toate materiile din care sunt formate acestea, trebuie să le dăm oilor în nutrețuri.

Când vrem lapte mult dela oi, trebuie să dăm oilor anumite nutrețuri, care ridică producția de lapte

(lucernă, trifoiu, și. a.), când vrem să se îngrașe, trebuie să le dăm alte nutrețuri și. a. m. d.

Intrebarea ce ni se cere, este să știm valoarea nutritivă a nutrețurilor folosite în hrana oilor și să știm în ce direcție influențează ele producțunea oilor.

Obișnuit hrana oilor se compune din pășune (vara) și diferite nutrețuri și grăunțe (iarna).

Ce pășune e mai bună? Pășunea bună poate fi hrana mulțumitoare pentru tineret, pentru producția de lapte, pentru îngrășare și pentru producția de lână.

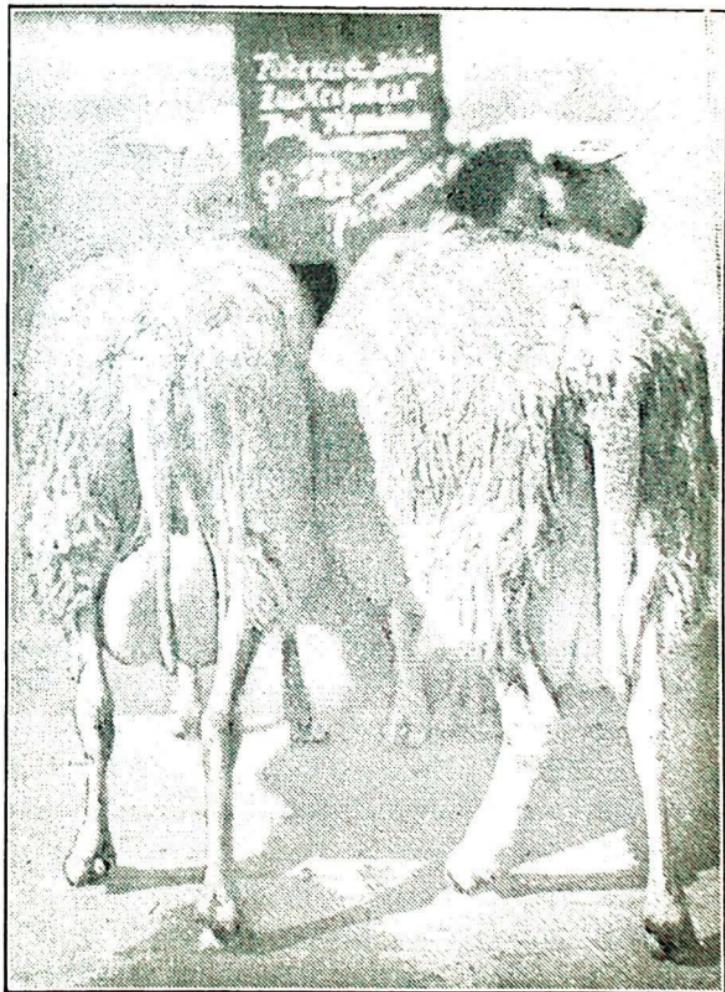
Spre a corespunde acestor producții, pășunea trebuie să fie compusă din ierburi dulci și aromatice, cum sunt pășunile dela munte.

Pășunile de munte sunt neîntrecute pentru miei și pentru producția de lapte. Chiar și produsele laptelui, brânza și untul dela munte sunt mai bune decât cele dela șes. Calitatea pășunilor dela munte e ridicată și de apă de izvor limpede, ce o au oile pentru beut.

Pășunile de șes, cu ierburi bogate în frunze, sunt bune pentru îngrășatul oilor, iar trifoiștile și pentru îngrășat și pentru producția de lapte.

Pășunile de sărătură, în deosebi la începutul verii, dau o hrana bună pentru oi.

Pășunile de pe locurile smârcoase și umede sunt în general rele pentru oi. De pe ele iau oile o boală destul de rea și anume gălbeaza.

Oi frize, bune producătoare de lapte.

Ce nutref e mai bun? Dintre nutrețurile de iarnă, fânul de fâneață bun nu trebuie să lipsească din hrana oilor. Calitatea lui, în afară de împrejurările amintite la pășuni, este influențată de vîrstă la care se cosesc ierburile, de felul cum a fost uscat și păstrat. Un fân bun avem dacă cosim ierburile când sunt în floare, se uscă fără să fie plouat și se păstrează fără a fi umezit de ploi. Astfel de fân se poate da noatinilor, oilor cu lapte, precum și oilor a făta. Tineretului îi ajută mult la creștere otava. În ce privește fânul de trifoiu, lucernă sau măzăriche, se poate da oilor fătătoare, tineretului și oilor pentru îngrișat (trifoiul mai ales).

Dintre paie, cele mai apreciate pentru hrana oilor sunt paiele de orz, apoi vrejii de măzăre și bob, care au o putere nutritivă ca un fân slab de livadă; Se pot da cu bun rezultat oilor adulți. Paiele de grâu, de văz și de secară se dau numai în lipsa celor dintâi.

Grăunțele ce se dau oilor. Nu mai incape îndoială că grăunțele, prin conținutul lor bogat în diferite materii nutritoare, sunt o hrană din cele mai săchioase pentru oi.

Pentru tineret are mare importanță ovăzul, măzarea, apoi turtele dela plantele oleioase și făina de porumb. Cele dintâi se dau tineretului crescut pentru prăsilă, iar celor care se îngrișe se dă făină de porumb, ce dă o grăsim moale.

In ce privește oile supuse îngrășerii, în deosebi batalii, acestora li se dă uruială de porumb, tărâțe de grâu, turte dela plante oleioase. La îngrășarea oilor trebuie avut grije ca seul să nu fie prea tare, ceea ce se poate ajunge prin uruială de porumb, iar o îngrășare în timp mai scurt, prin turte de soia.

In ce privește hrana oilor fătătoare, se recomandă să li se dea cu două luni înainte de fătare 250—400 gr. grăunțe zilnic și anume: fie ovăz, fie amestec de ovăz, orz și porumb sau chiar turte de in și tărâțe. Această hrană ajută atât creșterea mielului în pântecele oaiei și înrăurește sporul laptelui după fătare. O pășune bună este, de obiceiu vara, de ajuns mânzărilor. Raia de hrană a oilor cu lapte iarna, va trebui complectată cu nutrețuri apoase, cum sunt sfecele de nutreț, care sporesc în mare măsură producția de lapte. Se socotește $2\frac{1}{2}$ Kgr. de cap pe zi. De asemenea nu trebuie uitate nici grăunțele amintite mai sus.

La toate oile, fie ele tineret, fie oi mulgătoare, fie oi crescute pentru lână, se recomandă să se dea iarna grăunțe dacă vrem să avem rentabilitate dela ele.

Am arătat în linii generale, nutrețurile cele mai de seamă, pe care folosindu-le vom avea beneficii cât mai mari dela oile noastre și ne vom putea forma o turmă frumoasă, sănătoasă și rezistentă față de diferențele boli.

Dacă în țările din apus s'au putut realiza pe cap de oacie o producție de 1496 litri lapte, 10 Kgr. lână și berbeci care să cântărească până la 200 Kgr., aceasta se datorește, în bună parte, grijei dată hrănirei.

I. Oțoiu

Lână din lapte.

De mare mirare și de necrezut a fost vestea din anii din urmă, că din lapte se poate face lână, care se poate întrebuiñta la fabricarea de stofe.

Invenția se datorește unui inginer italian, care a lucrat mai mulți ani spre a găsi acest lucru.

La început era cunoscută fabricarea numai în Italia, dar azi aproape toate țările din Europa au fabrici, ce fac din lapte lână și diferite stofe.

O veste de curând, spune că în Olanda sunt 12 astfel de fabrici.

Pentru fabricarea lânii se întrebuiñtează numai lapte smântânit, anume numai partea din lapte care dă cașul — caseina. — Untul prin urmare se alege din lapte și se consumă, ceea ce e un mare câștig pentru țările respective.

Lână din lapte se numește „Lanital” și se asemănă foarte mult cu lâna fină de azi numită merinos.

In ce măsură se va desvolta această industrie, rămâne să ne dovedească viitorul. În unele țări ea va influența în rău prețul lânii adevărate. Și aceasta poate fi o cauză, că la un moment dat se află pe piața internațională multă lână, ceea ce a fost motiv pentru unii să ceară ieșirea lânii. A fost mai mult o speculație a comercianților și fabricanților.

Să sperăm că această scădere a prețului se va opri aci și că lumea se va convinge, că lâna de fabrică nu va ține și nu va încălzi niciodată ca lâna lăsată oilor de Dumnezeu.

Lâna țurcană din județul Sibiu.

Creșterea oilor este o îndeletnicire practicată din vechi timpuri de parte din locuitorii Sibiului, de aşa numiții „Mărgineni”.

La aceasta au contribuit împrejurările istorice prin care a trecut neamul nostru, pământul deluros și omul cu predispoziții spre creșterea oilor.

Turmele erau păsunate vara la munte, iar toamna, iarna și primăvara pe șesurile de pe o parte și alta a Carpaților. Pentru acești „Mărgineni”, munții au fost un brâu de înfrățire și nu un zid de despărțire de frații de dincolo!

Oaia, pe care ei o cresc este oaia turcană albă, adaptată climei dela munte și rezistență drumurilor lungi, ce le parcurge în fiecare an dela munte la șes și invers. Ea dă crescătorilor lână, lapte și carne, adică îmbrăcămîntea și hrana de care au nevoie.

Lâna ei era destul de căutată până acum câțiva ani, când fabricanții pentru a o cumpăra pe prețuri mici, au început să spună, că este prea groasă și nu e bună pentru țesături.

Finețea lânei se judecă după grosimea firelor. Dorind să știu care este calitatea lânii din părțile Sibiului, am luat mai multe probe din diferite părți, pe care măsurându-le și judecându-le în comparație cu lâna turcanei din alte părți, am găsit lâna oilor turcane din părțile Sibiului mult mai fină și mai bună. La toate oile din părțile Sibiului am găsit o lână de toată lauda. O mică deosebire am găsit între lâna berbecilor și a oilor și anume, lâna oilor este mai fină decât a berbecilor.

Pierderea la spălat a lânii turcane din partea Sibiului am găsit-o între 40—45%.

Lâna turcană e prelucrată în casele oierilor, în țoale (pături), străie, desagi, obiele și covoare. Fabricile fac din ea: pături, dîmiî, pâslă și covoare.

Un lucru puțin cunoscut este întrebuițarea lânii turcane la imitarea celor mai frumoase și mai scumpe

covoare, numite persiene. Lâna țurcană prin vopsire primește un luciu frumos, iar covoarele făcute din ea, călcate cu piciorul își revin, nu fac dungi. Tot această lână, amestecată cu altă lână mai fină, dă stofă foarte frumoasă și bună, asemănătoare unei stofe englezesti, numită camgar, care se caută mult și se vinde cu preț mare.

Iată însemnatatea mare și valoarea acestei oi, pentru crescători și economia țării, având în vedere numai lâna ce o dă.

Creșterea oii țurcane ar trebui sprijinită și încurajată, spre a îmbunătății această oaie în vederea producției de lână și spre a ajuta desvoltarea unei industrii a prelucrării lânii în satele oierilor noștri.

Oprea Petra
Sibiel—Sibiu

Lingușirea face prieteni, — adevărul stârnește ură.

Câteva dintre boalele animalelor care se iau la om.

Animalele pe lângă foloasele mari pe cari le aduc oamenilor, constituiesc, în multe cazuri, adevărate izvoare, de unde oamenii se molipsesc mereu cu unele dintre cele mai rele boli. Dacă la unele boli, molipsirea omului dela animale este mult mai mică decât molipsirea dela om la om, cum este în cazul tuberculozei (sau ofticei), sunt boli în care molipsirea omului este numai de natură animală, cum este în turbare și cărbune (sau dalac), pe care omul le ia întotdeauna dela animale.

Cu toate neajunsurile pe care le prezintă animalele din cauza bolilor de care sufer și pe care le ia și omul, ele sunt crescute pentru foloasele mari ce aduc.

Bolile pot fi destul de ușor înlăturate, dacă ținem seamă de anumite reguli de higienă, atât față de animale, cât și față de produsele ce provin dela ele.

In rândurile de față voi căuta să dau câteva lămuriri asupra a 3 boli destul de des întâlnite la animale și periculoase prin faptul că se iau și de om.

De această dată voi scrie despre *tuberculoză, turbare și cărbune sau dalac*, arătând mai ales modul cum trebuie să ne păzim spre a nu lua aceste boli dela animalele bolnave.

1. Tuberculoza, ftizia sau oftica,

se întâlnește destul de des la bovine, într'o proporție mai mică la porci, câini și paseri și foarte rar la celelalte animale domestice.

La vaci, tuberculoza se întâlnește, mai ales, la cele „de rasă”, ținute în grajduri rău aerate și prea multe capete de vită în acelaș grăjd. În astfel de condiții, tuberculoza poate atinge 60% – 80% din numărul total al animalelor. Cel mai mult atinse de tuberculoză sunt vacile adulte, care stau încontinuu în grăjd și care sunt obosite prin gestații repetitive și prin lactații prelungite. Se întâlnește mult mai rar la tineret.

După cum la oameni tuberculoza este în mare parte un rezultat al civilizației, bântuind mai mult la orașe, unde condițiile de viață sunt altele decât la sat, tot aşa și la aceste animale, tuberculoza este în mare parte urmarea perfecționării lor, mai ales în vederea unei mari producții de lapte, adăugandu-se condițiile de viață în grăjd, spre deosebire de cele ce trăiesc în aer liber și la care tuberculoza se întâlnește foarte rar.

La porc, tuberculoza este după cum am spus mult mai rară decât la vaci. O ia mâncând lapte (sau produsele lui) provenit dela vaci tuberculoase.

Câinii și pisicile iau tuberculoza, în general, dela om, prin lingerea scuipatului de om ofticos.

In ce privește cunoașterea animalelor atinse de tuberculoză, ea este destul de grea prin simpla observare a animalului. La bou și la porc mai ales, existența tuberculozei poate rămâne mult timp ascunsă, animalul arătând sănătos și frumos. S-au găsit boi grași premiați la concursuri, care duși la abator au fost găsiți tuberculoși, pentru că slabirea animalelor se întâmplă numai târziu în ultimele perioade ale boalei.

Numai medicul veterinar poate spune aceasta dinainte.

Animalele se îmbolnăvesc de tuberculoză trăind în grăjduri cu animale tuberculoase, cum este cazul vacilor, fie mânecând produse, care conțin microbii tuberculozei, cum se bolnăvesc de obiceiu vițeii și porcii.

Omul poate lua tuberculoza dela animale prin locuirea cu animale bolnave, mai ales cu căini, care luând tuberculoza dela om, o pot da ușor stăpânilor lor.

Cel mai mare pericol pentru om îl constituie însă laptele animalelor tuberculoase și într'o măsură mult mai redusă, carnea acestor animale.

Vacile tuberculoase elimină microbi ai tuberculozei, prin laptele lor, chiar fără să aibă răni pe sfârcuri. Baciliii tuberculozei pot fi aduși în lapte și de un mulgător tuberculos, din cauza obiceiului de a scuipa în palme înainte de-a începe mulșul. Pericolul tuberculozei din lapte s'a văzut mai ales la copii sub 5 ani,

care fiind hrăniți cu lapte dela vacile bolnave au căpătat și ei oftică. Brânza și untul făcute din laptele vacilor bolnave sunt tot așa de periculoase.

Felul cum trebuie să ne apărăm contra tuberculozei dela vaci se poate rezuma în: 1. Vinderea animalelor tuberculoase din gospodărie; 2. Mulgerea să se facă de oameni sănătoși și 'n vase curate; și 3. Fierberea laptelui, dacă nu suntem siguri că vaca n'are tuberculoză.

Carnea este mult mai puțin periculoasă decât laptele. Prin ea omul poate lua oftica numai foarte rar.

2. Turbarea.

Această boală, care după cum și numele arată, provoacă un sentiment de groază, chiar fără a ține seamă de legendele care circulă, asupra chinurilor persoanelor care mor de turbare. Se întâlnește la toate mamiferele și la paseri, fiind o boală mai des întâlnită la câini, care o propagă și o perpetuă.

Mulți spun și cred, că această boală s'ar datori faptului că sunt ținuți câinii mult închiși, alții spun că vine din cauza căldurii, motivând că ar apărea mai mult în anotimpurile calde.

Toate aceste păreri sunt greșite și azi e definitiv stabilit, că turbarea, ca și mai toate boalele, are un

agent care o produce și că ea nu se poate transmite decât prin mușcături. Sunt țări, ca Anglia, care nu au turbare, datorită grijei la importul de câini.

Înând seamă de semnele care le are animalul turbat, turbarea poate fi: *turbare furioasă și turbare mută*, care se întâlnește mult mai des decât turbarea furioasă. Turbarea câinelui se prezintă cu simptome atât de felurite, încât e foarte greu să se dea într'un articol toate aceste semne. Se va da deci manifestările mai frecvente ale acestei boli.

Întâiul semn de importanță foarte mare în turbare și de care trebuie să țină seamă orice stăpân ce are câini, este schimbarea felului de a fi al câinelui. Un câine bland, docil, devine arătos sau un câine rău și agresiv, devine bland. Odată ce a apărut această schimbare, dacă animalul e turbat, boala evoluiază foarte repede, durând 5—8 zile maximum.

Turbarea furioasă, care se caracterizează prin accese de furie, este rară. Câinii, în multe cazuri, părăsesc locuința stăpânului lor, aleargă zeci de chilometri, fără a putea fi opriți. Dacă întâlnesc în calea lor persoane, le mușcă, iar după un timp oarecare unii se întorc acasă complect obosiți, slăbiți, ochii vârâti în fundul orbitelor și plini de răni pe cap și corp. Ei pot înghiți în acest timp tot felul de obiecte, ca lemn, oase, paie, &c. a.

Câinele turbat nu mănâncă nimic deoarece nu poate înghiții, fapt care atrage atenția stăpânului, care duce câinele la medic și spune că a înghiștit un os. Cauzele care îl împiedecă să mănânce, îl fac să nu poată nici bea, fără a exista frica de apă, ca în turbarea omului.

Un alt sem este schimbarea vocei animalului, dar sunt câini turbați care nu latră absolut de loc, cum este cazul în turbarea mută, unde animalul nu prezintă de regulă alt semn decât neputința de-a închide gura din cauza paraliziei fălcii de jos; acești câini neputând închide gura, nu pot nici să muște.

Se greșește când se crede că un câine turbat trebuie să aibă neapărat limba atârnând afară din gură și buzele pline cu bale. Sunt câini turbați care n'au gura deschisă, nici limba atârnând afară din gură și nici bale pe buze.

Pisicile turbate sunt mult mai periculoase decât câinii, deoarece la ele turbarea este în majoritate furioasă, iar mușcăturile le produc cel mai des la cap. Un lucru foarte important este faptul, că un animal turbat poate transmite boala prin mușcătură cu 7 zile înainte de-a apărea vreun semn de turbare.

Am spus mai sus că turbarea se transmite prin mușcătură. Mușcătura este cu atât mai rea cu cât este

mai aproape de cap, deci la față, gât și cu cât este mai mare.

Marele merit de a fi descoperit leacul contra turbării îl are învățatul francez Pasteur, iar reușita vindecării este în legătură cu timpul destul de lung, ce se scurge dela mușcătură și până la apariția turbării.

Acest timp este în general de 40 de zile, putând ajunge chiar până la un an. Odată ce au apărut semnele turbării, lecuirea nu mai dă niciun rezultat. Sunt cazuri când cu toate că tratamentul a început înainte de a apărea semnele turbării, omul se îmbolnăvește de turbare. Aceasta se întâmplă, mai ales, când mușcatura a fost la față și mare sau când lecuirea a început prea târziu.

In ce privește mijloacele de luptă contra turbării, se rezumă la lupta ce trebuie dusă contra turbării câinilor, care răspândesc această boală grozavă. Ele constau în: omorârea câinilor turbați, omorârea câinilor mușcați de câini turbați și prinderea și omorârea câinilor fără stăpân.

In ce privește cunoașterea câinilor turbați, ea este în cele mai multe cazuri destul de grea. Cel mai bun mijloc e urmărirea zilnică a animalului bănuit. De aceea astfel de câini se închid într'un loc unde nu sunt nici oameni nici animale și se observă apariția semnelor

boalei. Niciodată nu trebuesc omorâți astfel de câini înainte de a apărea semnele turbării, pentru că atunci nu suntem siguri dacă câinele a fost sau nu turbat. Numai apariția bolii ne poate spune precis dacă animalul a fost turbat.

De știut pentru toți este, că atunci când cineva a fost mușcat de un câine turbat în aceeași zi să se ducă la primărie să ia hârtiile trebuitoare și să plece spre București, Iași sau Cluj, ca să se vindece, la spitalele numite Institute Antirabice.

3. Cărbunele sau dalacul

este o boală destul de răspândită în unele regiuni și pe care omul o ia întotdeauna ca și turbarea numai dela animale. Se bolnăvesc de dalac toate animalele de casă, fiind mai des atinși boii, caii, oile și porcii, mult mai rar câinii și pisicile, iar paserile nu se îmbolnăvesc niciodată.

La animale cărbunele apare sub două forme: externă și internă.

Dalacul extern se arată prin niște umflături calde și dureroase, ce apar pe suprafața corpului, însotite fiind de lipsă de poftă de mâncare, de călduri, tristețe și a. semne. Acest fel de dalac se întâlnește mai des la boi și într'o măsură mai redusă la cai.

La oi, mai ales, dalacul apare sub formă de cărbune intern, omorând animalele în câteva ore. Mai adeseori, dimineața, când se dă drumul oilor la pășune, se găsesc una sau mai multe oi moarte de dalac fără ca cu o zi înainte să fi avut vreun semn de boală.

Tăiate animalele moarte de dalac au sâangele de coloare negricioasă, de unde și numele de „cărbune”, iar splina este foarte mult mărită și cu aspect noroios.

In înțelesul adevărat al cuvântului, dalacul nu este o boală molipsitoare, deoarece se poate lăsa un animal atins de dalac împreună cu celelalte, fără ca acestea să se îmbolnăvească, dar prezint alt pericol: este o boală legată de pământ. Ea nu se observă decât pe anumite pășuni cari sunt infectate cu cărbune și anume cu spori boalei cari cu pășunea sunt mâncăși de animale.

Această boală trăiește și 'n produsele dela animale, ca lână sau piei, de unde se poate ușor lua dalacul și de om.

Animalele se îmbolnăvesc de această boală păscând pe locuri bolnave sau mânând fân cosit de pe astfel de locuri.

Omul se poate îmbolnăvi prin rănile pielei, deoarece cea mai mică sgârietură, pe care nici n'o observăm poate permite intrarea microbului dalacului. Aceasta se întâmplă mai ales la sate, unde se ia pielea — sau se folosește carnea animalelor moarte de dalac.

Muștele, cari de pe un cadavru iupuit, mort de dalac, se aşează pe o rană a unui om, pot de asemenea aduce boala. Omul se mai poate îmbolnăvi și mâncând carne dela animale moarte de dalac sau cei ce lucrează cu produse uscate, lână sau păr, provenite dela animale bolnave, prin respirarea prafului, ce acestea fac.

In privința mijloacelor de apărare, cel mai bun mijloc este ferirea animalelor de această boală. Animalelor moarte de dalac nu li se ia pieile și vor fi îngropate adânc în pământ, între 2 straturi de var și în cimitire de animale. Mai sigur se feresc animalele de această boală vaccinându-le.

Oprirea răspândirii dalacului prin lână, păr, piei și a. nu se poate face decât prin fierberea acestora.

Omul va putea scăpa de această boală numai folosind mijloacele de apărare și combatere spuse mai sus.

Ce ușor sunt de luat aceste măsuri și totuși câtă jale și sărăcie aduc aceste boli în fiecare an!

Dr. I. Fântână
Medic-Veterinar.

Diferite, privitor la creșterea oilor.

Lucrul de căpetenie într'o crescătorie de oi este creșterea mieilor. *Cum se vor crește mieii aşa va fi viitoarea turmă.*

De aceea e bine ca după 3 săptămâni dela fătarea mieilor, pe lângă laptele mamei, să li se dea — la țară mai ales — ovăz uruit și mai târziu lupin.

Nutrețul voluminos și prea bogat în apă (cum ar fi porumbul de nutreț), trebuiește înconjurat, căci oaia fiind un animal de stepă iubește mai mult nutrețurile sărace în apă.

Pășunea sau nutrețurile pentru oi trebuie să fie cât mai bogate în săruri de calciu, căci produsele oilor (lapte, lână, carne, coarne, și. a.), conțin toate calciu.

Oaia are totdeauna nevoie de hrana bogată în săruri de calciu pentrucă:

1. La un an e complet desvoltată.
2. În fiecare an îi crește altă lână.
3. Gestăția durează 5 luni, în care se formează un miel cu schelet cu tot.
4. Laptele muls sau supt conține și el săruri de calciu.

De aci nevoia ca oile să fie totdeauna bine nutritive. Dacă nu li se dă nutreț de ajuns sau e sărac în săruri (paie, coceni, și. a.):

1. Oile rămân mici.
2. Lâna crește puțin și este ușoară.
3. Mieii sunt fătați slabî și mulți se prăpădesc.
4. Mieii nu cresc, iar oile toată vara vor da lapte puțin.

Lipsind din hrană sărurile de calciu, oile își mă-nâncă lâna și coada, și din contră prezența lor fac oile frumoase, rezistente la boli și să se mărlească bine.

Chiar și sarea obișnuită ajută mult oilor. De aceea e bine ca atât vara cât și iarna, ziua și noaptea, oile să aibă sare în „drob” în târlă. Dacă li se dă sare numai din când în când, atunci mă-nâncă prea mult deodată și se pot îmbolnăvi.

I. Dăncilă.

Laptele și produsele lui.

Generalități.

Intre produsele ce ne dă oaia, de mare importanță este laptele.

Oile se cresc pentru producția de lapte în câteva țări din apus și mai ales în țările din Orient.

In fiecare an se produce în lume cam 5 miliarde litri lapte de oaie, din care 2.2 miliarde litri (sau 44%) în Europa. Țările din Europa care au mai mult lapte

de oaie sunt: Italia, România, Bulgaria, Franța și Spania.

Laptele de oaie se întrebunează la prepararea brânzeturilor și mai puțin direct în alimentație, deși s'a observat, că acei bolnavi de stomac sau intestine, se pot ușor tămađui prin consumarea de lapte de oaie.

Lapte de capră se produce în lume, anual, cam 17 miliarde litri, iar de vacă, cam 270 miliarde litri.

Laptele de oaie are o coloare albă-gălbuiu, cu un gust și miros special; greutatea specifică (gradul, cum se spune în unele părți), variază între 1.0326—1.0406, cu o mijlocie de 1.0355.

Compoziția laptelui.

Din punct de vedere chimic, laptele de oaie are -- în general zis — următoarea compozиție, comparat totodată cu laptele de capră și vacă:

Felul laptelui	În 100 părți are:			
	Grăsimi (unt)	Substanțe azotoase	Caseină	Cenușe (Săruri)
Lapte de oaie	6.18	5.15	4.17	0.93
Lapte de capră	4.07	3.76	2.60	0.85
Lapte de vacă	3.40	3.50	3.00	0.75

Laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase decât laptele de capră sau de vacă.

Între sărurile din cenușe, intră într'un procent mare sărurile de calciu și anume cu 21%.

Bogăția laptelui de oaie în substanțe azotoase și calciu, denotă că oaia trebuie hrănita cu cât mai multă iarbă sau nutrețuri bogate în substanțe azotoase și calciu.

Acestea sunt: lucerna, trifoiuri sau ierburi ce conțin trifoiu, ghizdeiu și păpădie, mai ales.

Intrebuițarea laptelui.

Oile se mulg la noi, de obiceiu, din Mai, dela Sf. Constantin până în toamnă, la Sf. Maria. Cele ce fată în iarnă, încep să se mulgă îndată după vinderea mieilor, dela sfârșitul lui Februarie sau începutul lui Martie.

In țara noastră, laptele de oaie este folosit — s-ar putea spune — aproape numai la fabricarea brânzeturilor. Se fabrică caș, brânză de burduf, de putină, telemea, cașcaval, și în timpul din urmă diferite specialități, ca: Caș Mănăstur, Samson, Liptauer (Lica), Gogoman, etc.

Unde sunt oi la țară, în jurul orașelor, se întrebuițează în cantități mici și la prepararea iaurtului.

Tot din lapte de oaie se prepară toamna laptele gros, un aliment foarte hrănitor și sănătos.

Oaia dă, în mijlociu într'o lactație, între 50—60 litri lapte.

În Franța, din laptele de oaie se fabrică o brânză cu mucegaiu — Roquefort — care se vinde cu cel mai mare preț dintre toate brânzeturile dela noi (380—400 lei Kgr.-ul).

Valoarea alimentară a unui litru de lapte.

Este egală cu aceea a: 2 Kgr. cartofi sau a: $1\frac{1}{2}$ Kgr. mere sau 2 litri bere, sau 10 franzele, sau 250 grame carne de porc, sau 300 grame carne de vită, sau 350 grame carne de vițel, sau 7 perechi de mititei.

Aceasta este valoarea alimentară a unui litru de lapte de vacă. Dacă ne gândim însă, că laptele de oaie este mai gras și mai bogat în substanțe azotoase, atunci ușor putem deduce că și valoarea alimentară a lui este mai mare decât a celui de vacă.

Exprimat în Calorii:

Laptele de oaie are în 100 gr. în medie 105 calorii

"	"	capră	"	"	100	"	"	"	80	"
"	"	vacă	"	"	100	"	"	"	70	"

Măsurarea laptelui.

Uneori, atât la șes, cât și la munte, laptele nu se transformă de producător, ci se vinde unei lăptării sau cășerii.

Măsurarea lui se face fie cu litrul, fie cu Kgr.-ul. Sunt vase anume făcute, cari măsoară laptele direct în litri și sunt altele, cari îl cântăresc direct.

Producătorul ar vrea uneori să știe cum iasă mai bine, dacă i se plătește după litri sau kilograme.

Un litru de lapte de oaie, exact cântărit, cântărește între 1.0326—1.0406 grame, în mijlociu se poate lua: 1.0355 grame.

Tabloul de mai jos arată, pentru laptele de oaie, ce corespunde litrului de lapte în kilograme.

Litri lapte exprimate în kilograme: greutatea specifică 1.0355.

Litri	Kgr.	Litri	Kgr.	Litri	Kgr.
1	1.0355	30	31.065	500	517.750
2	2.0710	40	41.420	600	621.300
3	3.1065	50	51.775	700	724.850
4	4.1420	60	62.130	800	828.400
5	5.1772	70	72.485	900	931.950

Litri	Kgr.	Litri	Kgr.	Litri	Kgr.
6	6.2130	80	82.840	1.000	1035.50
7	7.2485	90	93.195	10.000	10.355
8	8.2840	100	103.550	100.000	103.550
9	9.3195	200	207.100	1.000.000	1.035.500
10	10.355	300	310.650	—	—
20	20.710	400	414.200	—	—

Se vede, de mai sus, că este mai bine să se vândă laptele cu kgr.-ul, decât cu litrul, pentru acelaș preț, pentru că la 1000 litri lapte se câștigă 35.5 kilograme.

Brânzeturile în credința și obiceiul popoarelor.

Dintre alimentele cele mai vechi de care s'a servit omul, au fost și laptele și produsele lui.

Dintre produsele laptelui, brânza a fost mai de mult cunoscută și întrebuințată ca hrană.

Este știut că laptele nu se păstrează proaspăt timp îndelungat, ci după câteva zile se înăcrește și se prinde. În timpul cât laptele stă, se ridică la suprafața lui smânc-

tâna, care la început — probabil — se întrebuiță direct ca hrana și numai mai târziu s'a făcut unt din ea.

Laptele înăcrit și prins se scotea în cărpă sau strecură și aşa, scurgându-se zerul, se păstra mai multe zile.

Această brânză acră a fost cea dintâi brânză fabricată de om.

Cheagul nu se cunoștea și deci nu putea fi întrebuițat la închegarea laptelui.

Descoperirea lui a adus mari progrese în fabricarea brânzeturilor.

De când se întrebuițează nu se știe precis. Un scriitor dela Grecii vechi, (Homer), în scările lăsate, amintește de întrebuițarea mustului de smochine la închegarea laptelui. Tot el spune însă că cheagul cel mai bun e cheagul luat din stomacul animalelor rumegătoare.

Cunoașterea cheagului a adus fabricarea brânzeturilor tari, în forme, care s'a răspândit în Europa dela Sud la Nord. Chiar și cuvântul caș, vine dela Sud, dela vechii Romani.

Brânzeturile n'au fost și nu sunt numai alimente importante pentru fabricarea lor din lapte și pentru comerțul ce se face cu ele, ci au fost și sunt alimente prețioase, care au ocupat și ocupă un loc însemnat în credința, obiceiurile și superstițiile popoarelor,

Importanța și valoarea lor nutritivă, pe care o confirmă azi medicii, era cunoscută în vechime. Celor bolnavi sau slabii li se dădea brânză și miere pentru că să se facă sănătoși.

La diferite popoare au luat naștere diferite credințe și superstiții în legătură cu brânzeturile.

Așa în Elveția, în regiunea muntoasă, când se duce copilul la botezat, i se pune în leagăn pâine și brânză, pentru ca copilul să fie bun și să nu plângă.

In India, când un cal e deochiat, se ia o panglică și se trece prin un bulz de brânză. Se întinde acea panglică dela cap la coada calului. Se ia și se pune în foc. Dacă arde înainte de a se coace bulzul, calul a fost deochiat.

O seminție crede că mâncând totdeauna seara brânză, trăiește mai mult.

Alții consideră brânza sfântă și zic și cred că cine fură brânză și pâine se îneacă.

Brânza a fost întrebuițată de asemenea ca *jertfă* de mulțumire lui Dumnezeu sau pentru alungarea duhurilor necurate.

Așa, în vechime, când venea vreun rău asupra unui oraș sau ținut, se căuta un om păcătos sau un nebun, care se încărca cu brânză, pâine și smochine și se ardea. În altă parte îndrăgoștiții, care nu erau iubiți, aruncau brânză într'o prăpastie pentru a fi iubiți.

In Tirol, bacii și azi obișnuiesc să lase în anumite locuri brânză, pâine și țuică, pentru a alunga duhurile rele sau vremea rea.

La Sârbi, la nașterea copiilor, când apar urșitoarele, pentru ca să ursească bine li se pune pe masă pâine, brânză și miere.

In Italia, între Bolonia și Pisa, la vremea rea, femeile iau câte un caș și se duc în fața ușei dela casă și fac cruce cu el.

Sau în alte părți, cașul făcut din întâiul lapte muls dela o vacă ce a fătat întâia dată, se mănâncă cu vecinii și se stropește cu apă, pentru ca vaca să dea mult lapte.

In alte părți, chiar și la noi, primăvara, la împreunarea oilor pentru muls, preotul citește feștanie, pentru ca oilo să dea mult lapte și să fie sănătoase. Laptele din acea zi, drept jertfă lui Dumnezeu, se dă preotului.

In Anglia, între diferite sărbători și petreceri ce se fac la Crăciun este și aceea a brânzei.

In unele părți, fetele mănâncă seara brânză cu pâine, având credința că astfel li se va arăta iubitul în vis.

In Elveția, într'o regiune, când se naște un copil, se face un caș mare, pe care se scrie numele copilului.

Cașul se păstrează până la moartea respectivului când se imparte.

În o regiune a Angliei, când se naște un copil se face un caș, iar când se botează, se face o gaură în care se aşează copilul.

La noi, dacă ne gândim, de asemenea întâlnim diferite obiceiuri și credințe în legătură cu acest aliment. Așa, la lăsatul postului Sf. Paști, avem săptămâna brânzei, iar pentru slujit, băcițele și ciobanii, adesea primesc în sămbrie și brânză și lapte.

Iată câteva din obiceiurile și credințele popoarelor în legătură cu acest binefăcător produs lăsat de Dumnezeu.

Cum trebuie să se păstreze brânzeturile?

Gustul și mirosul plăcut ale brânzeturilor depind în mare măsură de felul cum ele au fost preparate, de locul unde au fermentat și de felul și locul unde sunt păstrate.

Presupunând că baciul sau proprietarul unei lăptării depune toată silința să fabrice brânzeturi bune, publicul totuși poate mânca de multe ori brânzeturi slabe, din pricina că ele au fost, poate, păstrate prost de negustorii sau de comercianții în prăvăliai.

Brânzeturile se vând de producător, de obicei după ce ele s-au dospit și au gustul și mirosul cerut de consumator,

În tot timpul fermentării, fiecare fel de brânză trebuiețeținut la o anumită temperatură și îngrijit într'un anumit fel.

Tot aşa trebuesc îngrijite și de negustor. Până ele sunt vândute consumatorului, trebuesc păstrate într'un loc întunecos, la o anumită temperatură și șterse din când în când de mucegaiu sau spălate cu apă sărată.

Dacă baciul sau stăpânelui își depun toată priceperea, toată silința și cheltuiesc atâtă, numai ca să facă brânză bună, apoi și negustorii să fie mai cu băgare de seamă la păstrarea brânzeturilor, dacă vor ca să vândă cât mai multă brânză și cu preț cât mai bun.

Nu arareori îți e dat să vezi cum brânză bună a ajuns la un negustor, care o ține într'o magazie uscată, încât toată creapă, sau într'o pivniță prea umedă, încât toată se mucezește.

Ba mai mult, mulți o țin în aceeași magazie sau acelaș loc cu petrolul, varza, și. a. și atunci brânzeturile după numai câteva ore de păstrare în apropierea acestora, iau miros de petrol, varză, și. a. Brânzeturile iau aşa de ușor mirosul produselor cu care vine în atingere, încât s'a văzut cum brânza transportată cu căruța, ce avea o lampă de petrol, a împrumutat miros de petrol.

Dar o brânză ținută la căldură prea mare și la lumină, nu numai că se usucă, creapă, ii scade din

greutate, dar capătă și gust amar sau iute. Sau alte brânzeturi (cele moi) dacă au fost păstrate la cald devin sfărâmicioase sau prea moi încât curg, iar la gust acre și amare.

Prin urmare, se poate spune, că brânzeturile păstrate la temperatură prea mare își pierd nu numai gustul și mirosul, dar se păstrează mai puțin sau chiar se strică aşa de repede încât după câteva zile nu mai pot fi mâncate.

Iată deci, ce importanță mare are, vara mai ales, atât pentru producător, cât și pentru negustor, *localul pentru păstrarea brânzeturilor*.

Un bun local pentru păstrarea brânzeturilor în cantități mari și pentru durată, trebuie să fie întunecos, puțin umed, răcoros, iar temperatura între 12—16° C. Temperatura este după felul brânzeturilor și după cât de dospite sunt brânzeturile ce se pun la păstrare.

Brânzeturile dospite au nevoie de o temperatură mai mică, iar cele cu un început de dospire au nevoie de căldură mai mare.

In prăvălie, brânzeturile să nu stea prea mult pe rafturi. E bine să se țină în dulapuri în care este ghiață; nu se vor pune însă niciodată direct pe ghiață căci nu le face bine. E de asemenea bine să se păstreze sub clopote de sticlă, ca să nu se uște.

Numai știind și urmând cele mai sus amintite, se vor putea păstra brânzeturile în stare bună timp îndelungat, se vor putea vinde totdeauna proaspete și cu preț bun, spre mulțumirea celui care le face, a celui care le vinde și a celui care le cumpără.

Cursuri practice de pregătirea brânzeturilor în jud. Satu-Mare

Brânzeturile care se află pe piață la noi în țară se pot împărți, după originea lor, în brânzeturi românești, care au luat naștere sau se fabrică de mai multă vreme la noi și brânzeturi importate, al căror meșteșug de preparare a fost adus din alte țări.

Mai bine se plătesc și mai mult se caută cele ce se fac după imitația din alte țări. Ele se fac aproape numai din lapte de vacă și de regulă de baci sau maeștri străini.

La noi în țară nu este nici o școală sau lăptărie, unde să se poată învăța prepararea brânzeturilor sau a untului. Totul, în această direcție, se face aproape ca și acum 2000 de ani și ce se știe se transmite din tată 'n fiu sau fiecare face fără să învețe, cum îl taie capul.

În unele părți ale țării se mai găesc baci sau băcițe, care au în simț prepararea brânzeturilor și de

multe ori nimeresc și fac brânzeturi destul de bune. Când iarba sau vremea se schimbă, simțul nu-i mai ajută și brânza nu mai iasă bună. Despre o știință a preparării brânzeturilor nu poate fi deci vorba, nici la aceștia.

Stână din Țara Oașului (jud. Satu-Mare).

O regiune a țării unde prepararea brânzeturilor e tare înapoiată sau aproape necunoscută, este partea N.-Vestică a țării și anume, regiunea Satului-Mare.

Nu se știe acolo să se prepare nici caș și nici brânză bună, ceea ce este o mare pierdere pentru țărani și economia țării. *Incheagarea se face în multe părți cu cheag de porc, făcut cu oțet și țuică; dospirea*

brânzei se face la soare pe garduri și a. m. d., Așa preparat și cașul are uneori un așa gust încât nici câinii nu-l mănâncă!

Pentru a veni oierilor în ajutor, să fabrice cașul mai bine sau să învețe chiar prepararea unui caș nou, Camera de agricultură a județului Satu-Mare a organizat în vara anului trecut, cursuri practice de prepararea brânzeturilor cu bacii din județ.

La aceste cursuri a venit cine a vrut. Ele au fost ținute între 19 Iunie și 9 Iulie 1938, de cel ce a întocmit acest calendar, în 3 centre ale județului și anume: la Arded pentru cei din plasa Arded, la Gherța-Mică pentru cei din plasa Ugocea și la Negrești pentru cei din Tara Oașului.

Cursurile au fost ținute absolut practic, demonstrativ și în stânilor sau lăptăriile din regiunea respectivă, pentru ca bacii să se deplaseze cât mai puțin și pentru ca totul să se facă cu uneltele și în mediul lor.

S'a insistat asupra greșelilor, ce le fac ei în fabricarea cașului lor și asupra înlăturării lor, pentru a face fiecare un caș mai bun și s'a arătat prepararea unui caș nou, pe care l-ar putea face ușor în condițiunile de acolo și care se vindea la Satu-Mare și în orașele județului cu 60—65 Lei Kgr.-ul.

Cursiștii lucrau pe rând, în fiecare zi, la pregătirea cașului, pentru a deprinde pregătirea lui și a le

câştiga astfel increderea în propriile lor puteri. În timpul lecțiilor practice, care au durat câte o săptămână în fiecare centru, s'a insistat în deosebi asupra următoarelor:

1. Mulsul laptelui, curățenia la muls, curățenia va-selor, strecurare; 2. Curățenia omului, uneltelelor, stânei

Cursiștii dela Arded.

și pivniței; 3. Prepararea cheagului, proba de înche-gare, închegarea laptelui; 4. Influența păsunii, vremii etc. asupra laptelui și prelucrării lui; 5. Prelucrarea coagulului; 6. Presare; 7. Sărare, localul de fermen-tare și fermentarea; 8 Păstrațe și tratare după fer-

mentare; 9. Câteva analize asupra calității laptelui;
10. Aprecierea brânzeturilor.

La Arded au urmat 15 cursiști, dintre care 13 bărbați și 2 fete;

La Gherța-Mică au urmat 23, toți bărbați;

La Negrești au urmat 23, toți bărbați.

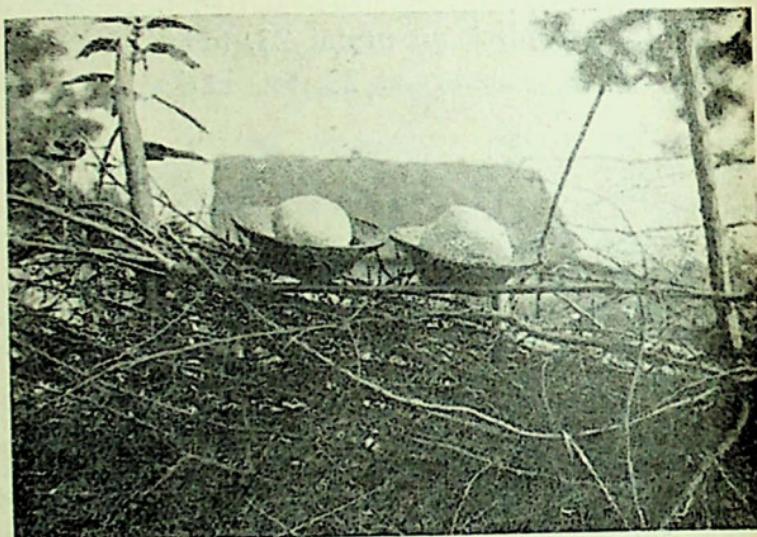

Cursiști dela Gherța-Mică (jud. Satu-Mare).

Interesul arătat pentru aceste cursuri a fost peste aşteptări. Zilnic veneau baci dela 7—8 Km. să urmeze și lucreze la aceste cursuri, iar seara se duceau și la stânilor lor pentru ca să-și facă lurările.

Rezultatele au fost mai mult decât mulțumitoare. În toate părțile s-au găsit 3—4 din acești cursiști, care

au pus în practică cele învățate și făceau caș ce l-au vândut întreit decât pe al lor. Toți au rămas mulțumitori pentru învățătura primită.

Dospirea cașului la soare, pe gard, în comuna Rătești
(jud. Satu-Mare).

Conducătorii camerii, D-l Președinte Pușcașiu și
și D-l Director Ing. Agr. Șef Popa, pot fi mândri de
înțiativa luată și de rezultatele practice, obținute cu in-
struirea bacilor din județ.

Umărul.

Este un produs al laptelui, care are un mare rol în alimentația omului și joacă un mare rol în comerțul internațional.

Sunt țări care au un trecut și un renume mondial în fabricarea acestui produs. Între acestea, locul întâiul îl ocupă Danemarca, care are în fiecare an mare venit după unt.

Acest produs, fabricat aşa cum se cere, aduce importante sume, pentru țara ce-l exportă și influențează în bine sănătatea poporului ce-l consumă.

In cele mai multe țări fabricarea lui este reglementată de legi, pachetarea, transportul și vinderea, la fel.

Aceasta se întâmplă în țările cu o lege a laptelui și în țările unde lăptăria este apreciată la dreapta ei însemnatate economică și socială.

In acestea, fabricarea acestui produs se face în lăptării-fabrici și după anumite norme.

Calitatea se menține prin controlul sever al persoanelor pricepute și apoi prin examenul lunar al unelui produs. Se judecă și apreciază calitatea, cel bun fiind premiat, iar celui rău, făcându-i-se observațiunile necesare de îndreptare.

Numai la noi fabricarea untului — cu deosebirea câtorva mari lăptării — se face încă de fiecare țăran în parte și tot în forma primitivă, pomenită de sute de ani.

Rezultatul este, că și calitatea lui este sub toată critică, iar prețul mic.

Producția și fabricarea untului la noi este de tot înapoi. N'avem înțelegerea cerută pentru acest articol alimentar important și nici instalațiuni suficiente și oameni pricepuși în fabricarea untului.

O cerere, de acum câțiva ani, a Belgienilor, de — a le exporta în fiecare lună un anumit număr de vagoane de unt n'a putut fi indeplinită de nici o firmă și nici o instituție dela noi din țară. Și harul Domnului, laptele la noi este de 2 și 3 ori mai ieftin decât în multe state europene.

Dar nu numai în cantități mari este destul de greu a găsi unt bun la noi, ci și în cantități mai mici.

Lipsa untului și mai ales a untului de calitate o întâlnești ori de câte ori te duci vara sau iarna într'un sat al nostru, unde vrei să stai mai mult.

Vara mai ales, chiar în satele noastre de munte, nu găsești unt sau dacă găsești e unt de calitate inferioară.

Și numai cu pușină știință și bunăvoiță, câte parale n'ar face țăranul nostru dacă ar fabrica un unt mai bun!

Cum trebuie să fie untul bun? În general un unt bun trebuie să aibă miros și gust plăcut, aromă plăcută, să aibă coloare frumoasă, apăsat cu un cușit sau o lingură să nu lase apă sau zeară, să nu conțină murdărie și să nu fie prea moale.

De câte feluri poate fi untul? După laptele din care se obține smântână, untul poate fi de vacă, bivolă, oaie, capră.

Untul mai poate fi fabricat din smântână sau cum se face în unele părți, unt din zer; mai poate fi unt de fabrică și unt țărănesc; unt fabricat din smântână dulce și unt fabricat din smântână acră.

In multe țări, untul, având în vedere calitatea, se împarte în unt de ceai, de masă, țărănesc și unt topit.

Cum se obține cel mai bun unt? Un unt de calitate superioară nu se poate obține decât dintr'un lapte mulț curat, în vase curate, dela animale sănătoase.

Cel mai bun unt se obține dintr'un lapte a cărui smântână a fost aleasă cu separatorul (mașină de ales smântână dintr'un lapte).

Smântâna dulce a fost apoi înăcrită cu fermenti tipici, care-i dau gust, aromă și miros plăcut.

Un unt preparat din smântână acră se conservă mult mai bine decât unul fabricat din smântână dulce.

Untul preparat din smântână strânsă în decursul unei săptămâni, prin smântânire de pe mai multe vase, nu poate da niciodată un unt de calitate superioară. Astfel de unt este mai bine ca totdeauna să se topească, căci altfel repede capătă gust și miros neplăcut sau chiar se râncezește.

Cantitatea de unt, ce se obține dintr'un lapte depinde:

1. De grăsimea acelui lapte;
2. De gradul în care s'a făcut smântânirea;
3. De felul cât de bine s'a scos untul, pentru ca să rămână cât mai puțin în zeară;
4. De apă ce rămâne în unt.

Pentru un Kgr. unt trebuiește următoarea cantitate de lapte în Kgr.-me:

Dacă grăsimea laptelui în procente este	Dacă laptele a fost smântânit cu ajutorul separatorului	Dacă laptele a fost smântânit cu ajutorul vaselor
3.0	29.4	35.8
3.1	28.4	34.3
3.2	27.5	32.9

Dacă grăsimea laptelui în procente este	Dacă lăptele a fost smântânit cu ajutorul separatorului	Dacă lăptele a fost smântânit cu ajutorul vaselor
3.3	26.6	31.6
3.4	25.8	30.5
3.5	25.0	29.4
3.6	24.3	28.4
3.7	23.6	27.5
3.8	22.9	26.6
3.9	22.3	25.8
4.0	21.7	25.0
4.1	21.1	24.3
4.2	20.7	23.6
4.3	20.2	22.9
4.4	19.7	22.3
4.5	19.2	21.7
4.6	18.6	21.1
4.7	18.2	20.7
4.8	17.8	20.2
4.9	17.4	19.7
5.0	16.8	19.2

Dr. I. Dăncilă.

*Cel care nu vrea când poate,
Nu va putea când va voi.*

Proverb englez.

Realizări și desnădejde.

Mulți pot fi surprinși de acest titlu. El cuprinde chiar situația în care se găsesc oierii români astăzi. Începând organizarea, cu ani în urmă, au pus baze Uniunii Oierilor, cooperativei oierilor, au scos cu trudă o revistă și un calendar, în care s-au scris diferite sfaturi, îndemnuri și se arătau nedreptățile ce se fac oieritului. Peste tot până acum ne-am izbit de politicieni, ce ne ascultau numai când erau siguri că-i votăm, de necunoașterea realității din viața noastră de către diferenți dregători ai statului sau de insăși *neunirea, invidia și răutatea din mijlocul nostru*.

Totuși chiar printr'o așa urgisită cale s'au făcut lucruri mari, lucruri, care ne lasă să întrezărим „*Izbânda cauzei oierești*“.

In patru ani de când a luat ființă Uniunea, am căutat cu elanul, mintea și inima noastră să făurim cadrul moral, să făurim blocul entuziasmului și al convingerii în mintea și sufletul fiecărui oier. In totdeauna ne-am gândit că numai prin unire vom învinge și această convingere, am vrut s'o aibe orice oier.

Alături de această activitate — de pregătirea omului —, am dus și o activitate practică.

In practică însă ne-am lovit de 3 lucruri:

1. Dreptatea noastră și dorința noastră de-a ne valorifica produsele să a lovit de interesele anumitor

domni cu trecere sus, care vedea în organizarea noastră o lipsire a lor de anumite beneficii (Cazul cu valorificarea lânii, de exemplu).

2. Lipsa de bani, iar ne-a impiedicat activitatea.

3. Neunirea noastră și mai mult desinteresul nostru față de lucrurile ce le-am făcut. Cazul: am făcut o cooperativă, ne-am mulțumit să subscriem părți sociale și am crezut că alții să lucreze pentru noi să ne aducă beneficii și să ne vândă cu preț produsele.

E timpul să ne trezim, să începem noi câțiva lucru, pornind negustoria dela mic și vom vedea nu peste mult minunea rezultatului practic.

Gândul nostru curat se îndreaptă către toși, dar mai ales către cei ce ne înțeleg și le spunem: fiți alături de noi în cele bune și veți vedea rodul „*Unirii și al muncii cinstite*“, din cooperativa ce-am înființat.

Oțeliți de necazuri și desamăgiri vom realiza în desnădejde ceea ce n'am făcut atunci când nădejdea ne era în alții.

I. L. Apostoloiu.

Ambiția este un cal nărăvaș, care nu se lasă până ce nu-și trântește călărețul.

Culegere de V. Gh. Cosma.

SFATURI PRACTICE.

Rănilor și vindecarea lor.

Cine nu s'a rănit vreodată în viață? Cred că la întrebarea aceasta nu se găsește om, care să poată răspunde nu. Fiecare din noi în decursul vieții ne rănim de nenumărate ori, dar oierul în viața lui grea de câte ori nu se rănește? Rănilor cu cât sunt mai mari, cu atât sunt mai periculoase, cu atât se vindecă mai greu și lasă urme mai însemnate. Aceasta se potrivește tot atât de bine pentru rănilor trupești, cât și pentru cele sufletești. Aici însă voiu scrie numai de rănilor trupești.

De câte feluri pot fi rănilor?

Rănilor sau plăgile cum se numesc în știința medicală, se împart în mai multe grupe, după felul cum ele iau naștere. Astfel avem: 1. Rănilor produse prin tăietură, mai dese la bărbați, căci ei au ca tovarăș ne-despărțit briceagul; iar lucrătorii de pădure, toporul; — din copilărie cunoaștem neplăcerile legate de mânuirea neîndemânatică a acestor arme; 2. Rănilor produse prin înțepare, mai dese la femei, căci ele coasă mereu cu acul și câte împunsături n'au cunoscut dege-

tele fiecărei femei; 3. Rănilor produse prin lovire sau cădere; 4. Rănilor produse prin mușcătură de câne, cal, șarpe, sau chiar de om; 5. Rănilor produse prin gloanțe (arme de foc).

De ce e rea o rană?

Producerea unei răni e însoțită de durere și sângerare la acel loc. De multe ori în toiul luptei, sau când omul e infierbântat de beutură, nici nu simte când e rănit, ci își dă seama numai când vede sângele curgând din rană.

Pericolul unei răni e în legătură cu mărimea și adâncimea ei, cu locul unde se află; — o rană la ochi, sau gât e mai periculoasă decât una la mâna, sau picior.

Dar o rană nu e periculoasă numai prin ea însăși, ci pericolul și mai mare e acela, că deschide poarta de intrare microbilor (cum se numesc în medicină acele ființe, mici, dușmanii de moarte ai omului) și cari stau totdeauna gata să intre în trupul nostru, pentru a-l infecta, cu diferite boli grele și neînduplate.

Astfel prin răni intră în trupul omului: erizipelul sau brânca; antraxul, cărbunele sau dalacul, (o boală foarte deasă la oi, care le omoară cu nemiluită), acesta pe pielea omului produce buba neagră, sau buba rea, (pustula malignă e numirea latinească pe care o folosesc doctorii); o altă boală periculoasă e tetanosul, (fă-

carița), care omoară omul în câteva zile în chinuri groaznice.

Prin mușcăturile de câni, dacă sunt bolnavi se transmite turbarea, iar mușcăturile de șerpi veninoși otrăvesc sângele omului.

Deci o rană trebuie tratată îndată după producerea ei, nu numai pentru a potoli durerea și a opri sângerarea, ci mai cu seamă pentru a o feri de infecție. Prima datorie a noastră în tratamentul rănilor e de a preîntâmpina infecțiunile, cari tulbură puterile naturale de vindecare ale corpului, sau dacă aceste infecții s-au produs, să căutăm a le înlătura cât mai repede.

Cum vindecă poporul rănilor?

Poporul nostru are obiceiul de a folosi în vindecarea rănilor tot felul de mijloace, cari nu numai că nu ajută cu nimic la vindecarea lor, ba mai mult din răni curate, cum sunt multe răni la început le fac răni murdare, deci răni infectate.

Astfel e prostul obiceiu de-a pune pe rană pământ, sau baligă, cari pot aduce odată cu ele boli grele despre cari am pomenit mai sus: brânca, dalacul sau tetanosul. De asemenea e obiceiul de a pune tutun (tăbac), diferite frunze, ce pot fi otrăvitoare pentru om; chiar obiceiul de a pune sare nu face altceva decât

să ne mărească durerile. Deci noi în loc să ne lecuim rana ne-o otrăvим.

Curățenia e un lucru de căpetenie și după ea se judecă oamenii; prostia și cu murdăria merg mâna în mâna.

Deci obiceiurile vechi băbești de a ne murdări rânilor cu tot felul de lucruri necurate, trebuie să părăsite. Lucrul de căpetenie în tratamentul unei râni, este de a griji mereu de curățenia ei.

Cum trebuie vindecate rânilor?

Dacă avem o rană mică, ne-am întepătat, sau ne-am tăiat cu un cuțit, punem tinctură de iod pe rană și o legăm cu o bucată de pânză curată, (mai bine ar fi să avem puțină pânză — tifon — cumpărat din farmacie anume pentru pansat), iar la urmă fie că legăm cu o fașe (legătoare), fie că lipim cu plasture.

Dacă e însă o rană mai mare, am căzut, ne-a lovit cineva, sau avem o tăietură întinsă, sau o mușcătură de câne, sau animal ce știm că nu e bolnav, atunci curățim rana și mai ales părțile din jur cu apă și săpun sau cu benzină ce are puțină tinctură de iod în ea (Benzină iodată 1%), după aceea vărsăm peste rană apă oxigenată, care nu numai că desinfecțează, curăță, dar pe lângă aceasta oprește și sângerarea. Pe urmă punem o bucată de pânză curată (tifon), unsă cu

puțină vaselină boricată (5%), pentru a împiedeca lipirea pânzei de rană; punem deasupra vată și la urmă legăm cu o fașe. Dacă avem o rană ce săngerează mult, atunci trebuie să legăm strâns și dacă e rana la mâna ținem brațul ridicat, iar dacă e la picior trebuie să stăm culcați.

In fiecare zi rana trebuie legată din nou curat ca și prima oară. Înainte de legarea rănnii ne spălăm mâinile bine cu apă și săpun. Să nu umblăm cu mâinile pe rană. Îndepărțarea murdăriilor de pe rană să se facă cu vată muiată în apă oxigenată.

Când vedem că rana e pe cale de vindecare și vrem să grăbim închiderea (cicatrizarea) ei, atunci folosim una din alifiile următoare: Granugen-pasta „Knoll”, sau „Pelidol” 2% în vaselină, sau alisia lui „Mikulicz” (Nitrat de Argint 1 gr., Balsam Peruvian 10 gr., Vaselină 100 gr.).

In cazul când rana e mare și e la față sau burtă, sau e datorită unui glonț, e bine să mergem la doctorul cât mai de grabă, pentru a o coase, sau să vadă dacă n'a fost rănit și vre-un organ dinăuntrul trupului, sau să scoată glonțul.

Dacă avem o rană mare produsă prin sdrobire și-a venit și în atingere cu pământ sau alte lucruri murdare, atunci e bine să mergem la doctorul din apropiere să ne dea o injecție, care să înlăture boala atât

de periculoasă numită tetanos. Dacă ne-a mușcat un câne sau alt animal turbat, atunci trebuie să mergem neapărat la București, Cluj sau Iași (la care ne vine mai aproape), unde sunt niște spitale numite Institute Antirabice, cari fac tratamentul contra turbării.

Dacă rana noastră s'a infectat cu erizipel, (brâncă sau orbanț cum i se mai spune de popor), ceea ce simțim prin faptul că avem friguri, urmate de fierbințeli mari și dureri de cap, umflarea și înroșirea rănii și a părților din jur, atunci facem comprese pe rană cu apă de plumb sau Burow, amestecată cu 10 părți apă de fântână; schimbăm compresele tot la o jumătate de oră, iar pe gură luăm niște pilule numite „Prontosil”, 3 bucăți la zi timp de 5 zile și nu mâncăm decât lucruri usoare: ceai, lapte, supe.

In timp de iarnă un alt pericol pentru o rană e obrinteala, înghețarea (congelarea), de asta ne putem feri umblând cu rana totdeauna legată și acoperită cu un strat bun de vată.

Drept încheiere ţin să repet că ținta noastră după producerea unei răni, trebuie să fie: ca să căutăm a ținea rana în cea mai mare curățenie, căci vindecarea ei se face dela sine, prin puterea dată trupului nostru de Atotputernicul, iar leacurile întrebunțate de noi nu fac altceva, decât ajută această putere trupească.

Ce leacuri trebuie să aibă orice sătean și orice oier la casa lui pentru vindecarea rănilor ?

Deci orice sătean și oier ce ține la sănătatea lui, trebuie să aibă la casa sa cel puțin următoarele medicamente: *Tinctură de Iod 10 gr., Apă oxigenată 3%, 100 gr., Vaselină boricată 5%, 50 gr., puțin tifon* (pânză subțire și curată pentru legat), vată și o fașie mică (legătoare).

Sănătatea omului e cea mai mare avuție, căci fără ea celelalte nu plătesc nimic; — dar omul de obiceiu nu o bagă în seamă, decât când n'o mai are. Poporul nostru are un proverb foarte înțelept, care spune că: „te rănești numai la un deget și nu mai ești cel care ai fost!“ De aceea trebuie să veghem la păstrarea sănătății și în caz de cea mai mică rană, să fim atenți și să o îngrijim după sfaturile de mai sus, căci s'au văzut oameni cari dintr'o rană neînsemnată și-au pierdut o mâna, sau chiar viața. Termin aducându-vă aminte vorbele: „Grija bună, ferește primejdia rea!“

Dr. Liviu Modran.

Este bine să se rupă frunzele unor plante cultivate?

În multe părți se obișnuiește să se rupă frunzele cartofilor, năpilor porcești, varzei (curechiului) etc., crezându-se că în acest fel plantele vor crește mai bine și vor aduce astfel un mai mare profit.

S'a întrebat cineva dacă e bine sau nu să se rupă frunzele și dacă e bine, de ce e bine? A observat cineva dacă astfel plantele cresc mai bine?

Noi le răspundem aci, că rupând frunzele plantelor se face rău, căci plantele cresc mult mai puțin și mai încet.

Toată lumea a observat și știe, că acolo unde pământul e rău sau atunci când nu plouă plantele au frunze puține și atunci se spune că de acolo „nu se scoate nici sămânță”.

Cele mai mari recolte le dău plantele ce fac frunze mari și multe și iată de ce:

Frunzele sunt pentru plantă (pentru năpăi, varză, cartofi) etc. Brațele, mâinile, cu care și unde planta își lucrează hrana și rezerva pentru iarnă și pe care o depozitează în tulpină, rădăcină, fructe. Această rezervă a plantelor, omul o folosește pentru hrana sa sau a animalelor. Cu cât sunt mai multe frunze, cu cât vremea și pământul sunt mai bune, cu atât planta

va aduna mai multă rezervă, va crește mai mult și deci va aduce o mai mare dobândă.

Frunzele unor plante — ale cartofului, de ex. se obișnuește a se da vacilor cu lapte, ceea ce nu-i bine, căci vacile hrănite cu frunze verzi de cartofi dau lapte amar.

Să se rupă numai frunzele care ar fi rupte de vânt sau rănite și cari ar da prea mult de lucru plantei ca să le vindece.

Deci:

1. Să nu se rupă frunzele la varză (curechiu) oricât de multe ar fi. Dacă curechiul e prea des și frunzele se îmbrățișează, mai bine să se răreasă, smulgând planta întreagă, decât să se rupă frunzele.

2. Să nu se rupă frunzele la napi, decât numai acelea cari ar fi rupte de vânt sau altceva.

3. Să nu se rupă frunzele de cartofi, căci în general numai cuiburile cu frunze multe (cu coroabe multe) vor da cartofi mulți.

Smântâniți laptele cu separatorul „Westfalia“;

— *Economisiți timp,*

— *Obțineți smântână mai bună și mai multă!*

Se capătă la C. HESSAUN — București.

Plantarea pomilor.

Ce este mai frumos decât o grădină cu pomi roitori, bine îngrijiti, în jurul unei case? Si cât de ușor poate face aceasta oricine!

Pentru ca pomii să crească cât mai frumoși și cât mai viguroși, plantarea lor trebuie să se facă cu grijă și după anumite regule. Despre felul cum e mai bine să se facă plantarea pomilor se dau aici câteva sfaturi, bune de urmat de oricine ar vrea să samene pomi

Plantarea pomilor se face de obiceiu toamna sau primăvara.

Gropile pentru plantat este bine însă să se facă cu mult înainte. Pentru plantările de toamna se vor face prin August—Septembrie, iar pentru cele de primăvara se vor face din toamnă. Adâncimea lor să fie de 0.80—1 m., iar lărgimea cam tot atâta; depărtarea gropilor să fie de 6—7 m., pentru pruni, cireși, meri și peri și de 12—14 m. pentru nuci. Pământul scos din groapă se va pune în două părți: cel de deasupra într'o parte, iar cel dela fund în altă parte.

In gropi se înfige tutorele sau parul de care se va lega altoiul. Înainte de a planta altoiul, i se taie toate rădăcinile rupte, de deasupra rupturei, iar cele sănătoase din apropierea tăieturei. Se taie apoi ramu-

rile coroanei, cam jumătate din lungimea lor, lăsând-o pe cea din mijloc mai lungă.

Se înmoie altoiul într'o mocirlă făcută din pământ. Se pune în groapă pământ scos de deasupra, umplând groapa cam trei părți; pământul să fie bine mărunțit. Se aşează pomul cu rădăcinile cât mai bine răsfirate pe acest pământ și cât mai aproape de par. Se pune peste rădăcini pământ mărunt scos dela fundul groapei, având grije ca să intre pe lângă toate rădăcinile. Altoiul nu se va pune mai adânc decât lăsese în pepinieră, iar pământul se va îndesa bine, călcându-se și îngrijind a forma în jurul tulpinei o gropiță, pentru ca apa să se poată aduna și pătrunde la rădăcina altoiului.

Se leagă altoiul de par, cu paie sau cărpe, în 2 locuri, cu câte o legătură în formă de opt culcat, pentru ca prin mișcare să nu se rănească. Se va îngriji să nu se frece vitele de el, iar vara dacă e secetă se va uda din când în când.

Despre îngrijirile de mai târziu ale pomilor vom scrie altădată.

I. Dăncilă.

Unsoare de bocanci.

Moartea păpucilor, bocancilor și a cîsmelor este umezeala și necurățenia lor. Contra umezeli e bine să se ungă bocancii cu o unsoare, pentru ca apa să nu se prindă de ei. O unsoare foarte bună și foarte ieftină se poate prepara cu ușurință din în nefiert, ceară de albine și terebentină.

Ea se face de oricine luând 1 Kgr. de în nefiert, 50 grame ceară de albine și 25 grame esență de terebentină.

Se pune pe un foc potolit inul și ceara într'un vas, lăsându-se până se topește de tot ceara.

Se ia vasul jos de pe foc, lăsând să se răcească de jumătate. Când amestecul este încă călduț se toarnă încet terebentină, amestecându-se bine cu un băț, până devine ca mierea de albine groasă. Se pune la un loc răcoros și se întrebuiștează la uns bocancii, hamurile și a.

Victoria este a aceluia, care știe să sufere un sfert de oră mai mult decât celalalt,

NOGI (Amiral japonez).

Din lume.

Gâlceava dintre oameni nu s'a sfârșit încă. Cele două focuri, despre care am scris anul trecut, continuă să ardă. E vorba de răsboiul dintre frații aceleiași națiuni, de răsboiul din Spania și de răsboiul dintre Chinezii și Japonezii.

In Spania cele două tabere, ajutați unii de italieni (naționaliștii) și alții (guvernamentalii) de ruși, continuă să se bată. Sfârșitul nu se poate ști când va fi și ce va aduce.

In China 500 milioane de oameni îndură un răsboiu, în care diferențele bolii molipsitoare și revărsarea apelor seceră mai multe vieți decât mitralierele și bombele.

In Palestina, certurile și sfâșierile dintre Arabi și Evrei continuă cu aceeași violență și fără nădejde de potolire în curând. Arabii nu vor să se lase conduși și cotropiți de evrei. Anglia însă, cu interesele ei politice și economice, caută cu orice preț să linștească dușmaniile.

In Europa, Germania a cerut și a obținut cele 3 milioane de nemți, care se aflau în Cehoslovacia. Cehoslovacia în urma unei hotăriri a Angliei, Germaniei, Franței și Italiei luată la München, a trebuit să dea Germaniei teritoriile ocupate de Germani, Poloniei:

părțile locuite de Poloni și Ungurilor, în urma hotărârii dela Viena, părțile locuite de Unguri.

Cu mare durere, poporul cehoslovac a suferit această ciuntire a țării lor numai și numai ca să nu se facă „bătaie”, între popoarele din Europa.

Bine-ar fi ca pacea să dureze cât mai mult, iar norii furtunii, ce se mai văd azi pe cer, să fie alungați de soarele senin al păcii și bunei înțelegeri dintre popoare.

Erată.

La pag. 4, alineatul ultim, rândul 5 in loc de-a, să se citească dea.

La pag. 14, alineatul ultim, rândurile 2, 3 și 4 in loc de 2 școli politehnice (București și Timișoara); etc., să se citească 3 școli politehnice (București, Iași și Timișoara). La politehnici au fost alăturate și Academiile Agronomice.

La pag. 15, din rândul 1 și 2 se va omite 1 școală superioară de arhitectură (București).

La luna Aprilie, rândul 10 dela Sfaturi, in loc de O mâncare, să se citească O mâncare.

Din casa nici unui adevărat oier nu lipsește REVISTA

„STÂNA“

**care aduce felurite povești
și luptă pentru drepturile oierilor.**

Extras din tariful poștal intern și internațional.

I. Scrisori și imprimate.

1. O scrisoare simplă până la 20 grame:

a) În interiorul unei comuni . . .

b) Pentru alte localități . . . . .

iar pt. fiecare 20 gr. sau fracț. în plus câte . . . . .

2. O carte poștală simplă . . . . .

3. O carte postală ilustrată . . . . .

4. O carte poștală specială pentru militari, grade inferioare încazarmați sau 5 cuvinte cel mult

5. O carte poșt. cu răsp. plătit

6. Imprim. ordinare de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 grame

7. Cărți didactice, literare și științifice, inclusiv prospectele și cataloagurile de editură și librărie de fiecare 50 gr. sau fracțiune, câte . . . . .

8. Ziare cotidiane de fiecare 100 grame sau fracț. de 100 gr.

Publicații periodice care apar în țară cel puțin odată trimestr., exp. direct de edit., sau mandatarii lor, de fiecare 50 grame sau fracțiune de 50 grame .

Imprimele de sub 7 și 8 pentru țările care au convenit la o reducere 50%, adică de fiecare 50 gr. câte . . . . .

9. Imprimele în relief pentru orbi, de fiecare 1000 grame sau fracțiune câte . . . . .

10. Hârtii de afaceri până la 250 grame . . . . . iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune . . . . .

* Aceste taxe se înțeleg căte Lei 2— de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 grame.

Cărțile poștale trebuie expediate deschise, adecă fără bandă, nici în pile.

Adunătire	Cult		Interiorul României		pt. fiecare 1000 grame, țără		Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	Lei	L	L	B.	Lei	Lei	B.	Lei	
1		4		—			—	—	—
1		6		—	8	—	8	—	12
		2		—	5	—	7	—	7
—50		3	50	5	—	5	—	7	7
1		2	3	50	5	—	5	—	7
		1		—	5	—	5	—	7
—50		7	—	10	—	10	—	—	14
1		7	—	10	—	10	—	—	14
		1	—	—	150	—	3	—	3
—50		50	—	150	—	3	—	—	3
		25	—	50	—	4*	—	—	4*
		25	—	50	—	2	—	—	2
		—	—	—	—	—	—	—	—
—50		25	2	—	2	—	2	—	2
1		5	—	7	—	12	—	12	12
		1	—	150	—	8	—	8	8

Aviație		Grupe		Interiorul României		Pf. Grecia, Ugo- stalia, Iugoslavia		Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări	
Lei	L.	L.	B.	B.	Lei	Lei	B.	Lei	B.	Lei	
		3	—	3		5	—	5			
		1	—	1 50		3	—	3			
		10	—	10		12	—	12			
		10	—	10		12	—	12			
		10	—	15		23	—	23			
		10	—	23		23	—	23			
		20	—	24		24	—	24			
		10	—	23		23	—	23			
2—		35	—	40		40	—	40			
		—	—	—		—	—	—			
		5	—	—		—	—	—			
		16	—	—		—	—	—			
		2	—	2		2	—	2			

11. Probele de mărfuri până la 100 gr. . . . . iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune. . . . .

Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la origină. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul insuficientelor.

12. Taxa recomandată

Această taxă se aplică pe lângă cele de sub Nr. 1 până la 11.

13. Taxa adeverirei de primire la obiectele recomandate:

a) cerută în momentul depunerei obiectului . . . . .

b) cerută ulterior depunerei

14. Taxa unei foii de reclamat

14. Taxa unei foi de reclamație . . .
 15. Taxa pentru expres . . .
 16. Taxa unei foi de recl. pt.
 ob. int. neînregistrate . . .

17. Taxa unei cărți de identitate internațională . . . . .

18. Suprataxa pentru obiectele adresate Poste-restante (fără taxă)
 19. Suprataxa în Duminici și

sărbătorile legale pt. poștă . . .
Cupon internațional

20. Taxa de plată minima pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate . . .

Se tratează ca nefrancate obiectele carel deși au un început de fricare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de fricare pentru prima unitate de greutate.

Valabil dela data de 1 Noemvrie 1938.

II. Taxa pentru telegramme în țara noastră.

Pe un cuvânt, adresat loco Leii 1— cu un minimum de Leii 10—

**Pe un cuvânt, preschimbat între 2 localități Gel 2—
cu un minimum de Gel 20—**

Pe 10 cupinte Lei 20.—

11

22-

— 12 —

— 24 —

plus 2 Lei taxă de înregistrare.

Taxa de urgență este 20 Lei.

Pentru telegramele colationate: Taxa plus 50%.

Ajăra de aceea drept suprataxă în Duminică și sărbători, precum dela orele 22 până la orele 8 dimineață un plus de Lei 5—.

III. Taxa mandatelor postale.

1. Taxa cartonului până la 1000 lei 3 lei, dela 1000 în sus Lei 4— plus 1 Leu aviație.

2. Taxa pe valoare: până la 5000 Lei, de fiecare sută sau fracțiune de sută de Lei câte . . . . . " 1—
Dela 5001—10.000 Lei, de fiecare mie de Lei câte . . . . . " 5—
De ex.: un mandat de 6010 Lei, va avea taxa pe valoare de 80 Lei.

3. Pentru plata mandatului la domiciliu:
până la 200 Lei Lei 1— până la 5.000 Lei Lei 5—
„ „ 1000 „ „ 3— „ „ 10.000 „ „ 10—

IV. Taxele pentru pachete.

In județ . . . . 4 Lei kgr. cu un minimum de 8 Lei.
 " " limitrof 8 " " Dumineca și sărbătoarea
 " " nelimitrof 8 " " 5 Lei în plus.

V. După obiecte înregistrate pentru recepție taxa drept fix 1 Leu.

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale București.

Ori ce persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi 3 $\frac{1}{2}$ %.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50— și se poate depune anual Lei 300.000—

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere ori ce sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret.

Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000—, fără nici o întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

Serviciul de Cecuri și Vîramente poștale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale.

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a vîrmentelor poștale.

Comerțanții, industriașii, autoritățile, societățile de ori ce categorie, cât și particulari care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu, atât pentru încasări, cât și pentru plăți.

Prin un singur buletin de vîrsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxeile sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau frațlune de 2000 Lei. Plus 1 Leu taxă de înregistrare la depunerি.

Dobânzile pentru conturi-curente 2%.

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiiile adresate autorităților publice	Lei 8+1 aviație
2. Declarațiile de vărsările bani la Casele publice	Lei 8+1 av.
3. Permise pentru radierarea unor sarcini din Cartea funduară dela	Lei 3+2 aviație
" 10.000-10.000	Lei 7+5 "
" 10.000-50.000	Lei 14+10 "
" 50.000 și sus	"
4. Cereri pentru radierarea pretențiunilor ipotecare vechi în sumă de cel mult 1000 Lei, ca simple petiții	Lei 8+1 av.
5. Idem, peste 1000—	Lei 66+2 "
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsație la autoritățile fiscale cu ocazunea perceperii taxelor	Lei 7+2 "
7. Copile și extractele de orice fel de acte liberate la cererea părților de către autorități	Lei 7+2 "
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități administrative	Lei 2+2 "
9. Anexe la cereri în procedură judecătară și Cărți funduare	Lei 3+2 "
10. Orice testimonii și certificări liberate de către autorități publice sau particulari	Lei 14+2 "
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă	Lei 14+2 "
Legalizarea semnăturilor la procuri	Lei 12+2 "
12. Ofertele întreprinderilor de lucărări dela	Lei 2+2 aviație
" 101-1000	Lei 3+2 "
" 1.001-10.000	Lei 7+5 "
" 10.001-50.000	"
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca sub punctul 3	Lei 3.7.14
14. Biletele pentru vânzările de vite:	
Pentru fiecare cap de vîță mică	Lei 2+2 aviație
mare	Lei 5+2 "
15. Registrările comerçanților (jurnal și inventar) de fiecare filial	Lei 5+2 "
prin plată în bani numerar.	
16. Registrările (jurnal și inventar) societăților cooperative și ajutor mutual, sunt scutite.	
17. Cambiale însoțite sau negociate în țară cu scadență sub 8 luni 0-40 procente	
cu scadență peste 8 luni 0-70 procente în numerar,	
plus 2 aviație aplicat pe cambiale.	
18. Acestea de eranțe (obligații) de împrumuturi la banchi sau particulari)	
cu termen până la un an	0-70 procente
mai lung sau sără termen	1-40 "
în numerar, plus 2 aviație la original.	
19. Facturile când vânzările se fac între comerçanți sau industriași, precum și vânzările făcute cu rădăcina la particulari	0-30
în limbre de factură și 2 la mie procente limbre de aviație.	
20. Vânzările făcute cu rădăcina prin acte scrisse sau verbale de derivate ale produselor agricole (făinuri de tot felul, malțul, paste făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini în numerar.	1-40 procente

21. Contract de închir. scrise sau verbale . 1·20 procente
în numerar și 1 la mile procente aviație.
22. Actele de ipotecă (obligațiuni de împrumuturi cu întâmbulare) . . . . . 1·80
23. Facturile sau chitanțele despre furnituri și executările de luerări plătite de Stat, județ și comună și orlee alte instituții publice recunoscute de Stat; impozit proporțional 1·40 procente în numerar plus 3 la mile timbre factură și 3 la mile aviație și contractele verbale urmând același procedură vizându-se prin simple borderouri.
24. Vânzările de bunuri mobile, fie voluntare, fie silite, făcute în scris . . . . . 1·40
plus 1 la mile aviație.
25. Vânzări sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a uneia din imobilele schimbate . . . . . 7—
plus 1 la mile aviație.
26. Donațiuni de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit până la 100.000 Lei între soți și soție, părinți și copii . . . . . 3—
27. Înestrările și donațiunile cu titlul de doată și contradotă, jumătate din taxele de sub pct. 26.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu timbru fix de 14+2 Lei aviație până la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 27+2 aviație.

Taxa de timbru cuvenită la actele de sub 21 și 23 se pot aplica pe acte timbre mobile până la valoarea de 100 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la perceptoratul resp. iar cele din Sibiu la Administrație.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b) 24—27 se plătește tot prin viză — în numerar — la perceptoratul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub punctul 18—27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului, afară de actele dela art. 4—13 inclusiv unde amendă e de 5 ori plus impozitul și actele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe actele la care impozitul proporțional se achită în numerar, se va lăsa la perceptorat de către părinți două copii, din care una timbrată cu 7 Lei și 2 aviație, iar a doua netimbrată.

INFORMATIUNI

Oi bune furcane se pot cumpăra dela târgul Sebeșului (jud. Alba), primăvara; dela Sântămăria de piatră; dela Poiana-Sibiului; Novaci, Vaideeni și în general din comunele de sub munte.

Oi figăi se pot cumpăra dela Slobozia, din Dobrogea și Bărăgan.

Oi Karakul se pot cumpăra dela Alex. Sinadino, Onițcani 35 km. depărtare de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cricova, 15 km. departe de Chișinău; dela Alex. Lascari, Pojorenii, 12 km departe de Chișinău; dela Șc. de Agricultură, Cocorozeni, (jud. Orhei) și dela Dulbanu-Crețu.

* * *

Revistă pentru oieri: „STÂNA“, redacția și administrația, Poiana-Sibiului.

— A apărut: „Vieața pastorală în Munții Rodnei“, de Tiberiu Morariu și „Oierii Mărgineni în Basarabia, Caucaz și America de Nord“ de N. Dragomir.

— Calendarul Oierilor 1938, cuprinde multe sfaturi de creșterea, nutrirea și îngrijirea oilor, precum și de transformarea și valorificarea laptelui de oaie.

Cuprinsul:

I.	<u>Pagina</u>
1. <i>Prefață</i>	4
2. Al 3-lea an	5
3. Casa Domnitoare română	6
4. Sărbători ale Familiei Regale	6
5. Sărbători naționale (cu oprire de orice lucru)	7
6. Alte sărbători naționale	7
7. Sărbători legale	8
8. Posturile	8
9. Deslegări	9
10. Anotimpurile	9
11. Intunecimi în 1939	9
12. Cunoștințe privitoare la țara noastră	10
13. Organizarea țării	11
14. Adresele Ministerelor și autorităților din București	16
15. Calendarul ortodox pe anul 1939	18
16. Târgurile anuale din Transilvania	42

II.

Partea literară-profesională-economică

	<u>Pagina</u>
A.	
1. Rugăciunea oierului	63
2. Regina Maria	64
3. Noi, încă n'am uitat	67
4. Mareșalul Averescu	69
5. Romul Vraciu	71
6. Ion dela mânzări	72
7. Pilde și învățături creștinești	76
8. Citiți Sfânta Scriptură	77
9. Cum s'a lăsat un om de înjurături	78
10. Ursoaica și puiul ei	80
11. Folosul poverilor și suferințelor	81
12. Ce ne spune răsunetul	82
13. Lacrimi	83
14. Din viața stânelor	84
15. Ceva despre chinurile iadului	88
16. Chiuituri	91
17. Ghicitori	93
B.	
18. Organizarea oierilor	95
19. Conducerea Uniunii oierilor	98
20. Reuniunile din țară	99
21. Statistica oilor	101

C. Creșterea oilor

22. Corcirea oii țurcane cu Karakul	105
23. Cum să hrănim oile	111
24. Lână din lapte	116
25. Lâna țurcană în județul Sibiu	117
26. Câteva dintre boalele animalelor, care se iau la om	120
27. Tuberculoza	121
28. Turbarea	123
29. Dalacul	127
30. Diferite, privitor la creșterea oilor	130

D. Laptele și produsele lui

31. Generalități	131
32. Compoziția laptelui	132
33. Intrebuințarea laptelui	133
34. Valoarea alimentară a laptelui	134
35. Măsurarea laptelui	135
36. Brânzeturile în credința și obiceiul popoa- relor	136
37. Cum trebuie păstrate brânzeturile	140
38. Cursuri practice de pregătirea brânzeturilor	143
39. Untul	149
40. Cum trebuie să fie untul bun	151
41. De câte feluri poate fi untul	151
42. Cum se obține cel mai bun unt	151

E. 43. Cantitatea de unt din lapte	152
F. 44. Realizări și desnădejde	154
G. Sfaturi practice	
45. Rănilor și vindecarea lor	156
46. De câte feluri pot fi rănilor	156
47. De ce e rea o rană?	157
48. Cum vindecă poporul rănilor?	158
49. Cum trebuesc vindecate rănilor?	159
50. Ce leacuri trebuie să aibă orice sătean și orice oier la casa lui pentru vindecarea rănilor?	162
51. Este bine să se rupă frunzele unor plante cultivate	163
52. Plantarea pomilor	165
53. Unsoare de bocanci	167
H. 54. Din lume	168
55. Extras din tariful poștal	170
56. Extras din noua lege a timbrului	174
57. Informații	176

DE ACELAŞ AUTOR :

1. Cercetări comparative asupra porcilor mangalița și basna. Cluj, 1934.
2. Școala de fabricarea brânzeturilor Winklhof. Sibiu, 1936.
3. Studien über rumänischen Burduf-Käse. Cluj, 1936,
4. Problema laptelui de oaie în țara noastră. Sibiu, 1936.
5. Die Milchwirtschaft in Rumänien. Hildesheim, 1937.
6. Calendarul Oierilor 1937, Sibiu.
7. Dickmilch. București, 1937.
8. Calendarul Oierilor 1938, Sibiu.
9. Stânile școli. Sibiu, 1938.

TIPOGRAFIA DACIA TRAIANĂ S. A.. SIBIU

Prețul 20 lei.